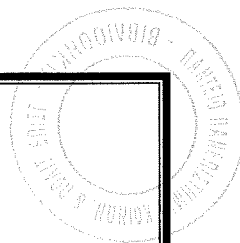

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ
ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΟΥ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ
ΑΠΟ ΤΟ Ε.Κ.Τ. ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1998 –2000**

(Διπλωματική Εργασία)

Θεοδωράκης Γιώργος

A.M.: 0800M018

Αθήνα, 2004

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Τεκμηρίωση του θέματος, Στόχοι, Πηγές.....	1
--	---

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Ορισμοί, αναγκαιότητα της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, συμμετοχή του πληθυσμού σε ενέργειες κατάρτισης.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Πολιτικές και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προώθηση της διά βίου μάθησης.....	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Ιστορική αναδρομή της επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης και ο ρόλος του στο πλαίσιο της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης.....	18

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Οι ενέργειες Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης κατά τη Μεταβατική Περίοδο 1998-2000

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Η πιστοποίηση των Κ.Ε.Κ. για την μεταβατική περίοδο 1998-2000. <i>Ταξινόμηση των φορέων ανάλογα με εμβέλεια και είδος – Εξειδίκευση σε θεματικά πεδία – Ποσοστιαία κατανομή δομών – Ποσοστιαία κατανομή θέσεων κατάρτισης ανά περιφέρεια – Σχέση μεταξύ της κατανομής των δομών και της κατανομής των ανέργων - Ποσοστά κάλυψης ανέργων ανά Περιφέρεια - Υπολογισμός διασποράς θέσεων κατάρτισης με χρήση του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας WCV (σύγκριση με διασπορά κατάρτισθέντων και θέσεων κατάρτισης της πιστοποίησης του 2001).....</i>	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Ενέργειες κατάρτισης που υλοποιήθηκαν στη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. <i>Περιφερειακή κατανομή προγραμμάτων, κατάρτισθέντων, προϋπολογισμών (αριθμητική και ποσοστιαία) – Σύγκριση ποσοστιαίας κατανομής ανέργων με ποσοστιαία κατανομή κατάρτισθέντων - Υπολογισμός διασποράς κατάρτισθέντων με χρήση του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας WCV (σύγκριση με WCV θέσεων κατάρτισης) – Ποσοστό κάλυψης (δείκτης πληρότητας) θέσεων κατάρτισης ανά περιφέρεια.....</i>	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Παρουσίαση ανά περιφέρεια. <i>Εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία ανά νομό – Θέσεις κατάρτισης,</i>	

αριθμός προγραμμάτων, αριθμός καταρτισθέντων, συνολικός προϋπολογισμός ανά νομό – Δείκτης πληρότητας ανά νομό – Σύγκριση της κατανομής των θέσεων κατάρτισης με την κατανομή του αριθμού των καταρτισθέντων – Εξειδίκευση των προγραμμάτων κατάρτισης σε θεματικά πεδία – Ποσοστό καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο – Σύγκριση μεταξύ ποσοστού δομών ανά θεματικό πεδίο με ποσοστό προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.....	41
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Σύγκριση μεταξύ των Περιφερειών.

Ποσοστά ανέργων που καταρτίστηκαν – Εξειδίκευση των προγραμμάτων κατάρτισης – Εξειδίκευση των περιφερειών ανάλογα με τα θεματικά πεδία των περισσότερων προγραμμάτων – Ενδοπεριφερειακές ανισότητες στην διασπορά των προγραμμάτων κατάρτισης με χρήση του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας WCV.....	109
--	-----

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η πιστοποίηση των Κ.Ε.Κ. για την υλοποίηση των ενεργειών κατάρτισης στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Αποτελέσματα από την πιστοποίηση των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ.

Ταξινόμηση των φορέων ανάλογα με εμβέλεια και είδος – Εξειδίκευση σε θεματικά πεδία – Ποσοστιαία κατανομή δομών – Ποσοστιαία κατανομή θέσεων κατάρτισης ανά περιφέρεια – Σύγκριση της γεωγραφικής κατανομής των δομών και της γεωγραφικής κατανομής των ανέργων - Ποσοστά κάλυψης ανέργων ανά Περιφέρεια - Υπολογισμός διασποράς θέσεων κατάρτισης με χρήση του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας WCV.....	118
---	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: Συγκριτική ανάλυση και περιφερειακές ανισότητες στην κατανομή των δομών ανάμεσα στις δύο πιστοποιήσεις των Κ.Ε.Κ.

Αριθμός και ταξινόμηση φορέων – Εξειδίκευση φορέων ανά θεματικό πεδίο - Σύγκριση κάλυψης ανέργων σε θέσεις κατάρτισης μεταξύ 1998 και 2001 – Σύγκριση διασποράς των θέσεων κατάρτισης μεταξύ 1998 και 2001 με χρήση του WCV – Σύγκριση συγκέντρωσης θέσεων κατάρτισης το 1998 και το 2001, μέσω της καμπύλης Lorenz και του συντελεστή GINI.....	129
--	-----

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ136

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ143

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα μελέτη εκπονήθηκε ως διπλωματική εργασία στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών του μεταπτυχιακού Τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πάντειου Πανεπιστημίου.

Το αντικείμενο της μελέτης αναφέρεται στις ενέργειες κατάρτισης που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «**Συνεχιζόμενη Κατάρτιση και Προώθηση της Απασχόλησης**» και «**Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας**». Τα δύο αυτά Επιχειρησιακά Προγράμματα ήταν ευθύνης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εντάσσονταν μαζί με τα υπόλοιπα τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και τα 13 Π.Ε.Π. στο σχέδιο ανάπτυξης του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Η περίοδος εφαρμογής των παραπάνω Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ήταν όλη η διάρκεια του Β' Κ.Π.Σ. (1994-1999). Στη συγκεκριμένη μελέτη όμως εξετάζονται μόνο οι ενέργειες κατάρτισης που υλοποιήθηκαν κατά την **Μεταβατική Περίοδο 1998 – 2000**. Η περίοδος αυτή (1998 – 2000), χαρακτηρίστηκε μεταβατική εξαιτίας ορισμένων προσαρμογών που έγιναν στην διαδικασία υλοποίησης των ενεργειών κατάρτισης, οι οποίες συγχρηματοδοτούνταν από το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο** (Ε.Κ.Τ.). Οι αλλαγές αυτές κρίθηκαν αναγκαίες προκειμένου να αντιμετωπιστούν ορισμένα προβλήματα που προέκυψαν κατά την διάρκεια υλοποίησης του Β' Κ.Π.Σ. Συγκεκριμένα:

Σύμφωνα με τις Αποφάσεις της Επιτροπής της Ε.Ε. [C(94) 1421 και C(94) 1420] της 29-7-1994, οι ενέργειες κατάρτισης που συγχρηματοδοτούνταν από το Ε.Κ.Τ. θα έπρεπε να υλοποιούνται από εγκεκριμένα **Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης** (Κ.Ε.Κ.). Τα Κ.Ε.Κ. ήταν υποχρεωμένα να υλοποιούν τα προγράμματα κατάρτισης σε δομές οι οποίες θα ήταν πιστοποιημένες από αρμόδιο φορέα πιστοποίησης, στην περίπτωση αυτή από το **Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης** (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.), το οποίο συστάθηκε για το λόγο αυτό με το Νόμο 2224/1994.

Κατά την πρώτη περίοδο υλοποίησης του Β' Κ.Π.Σ. παρατηρήθηκαν ορισμένα προβλήματα στην υλοποίηση και διαχείριση των προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνταν από το Ε.Κ.Τ. Τα προβλήματα αυτά επισημάνθηκαν από τους

ελέγχους που διενήργησε η αρμόδια Επιτροπή της Ε.Ε. και αποτυπώθηκαν τόσο στις *Εκθέσεις Διαχείρισης* των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων όσο και στις *Εκθέσεις Ενδιάμεσης Αξιολόγησης*. Μεταξύ των άλλων τα προβλήματα αυτά αφορούσαν στην λειτουργία του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. και στην κανονικότητα της διαδικασίας πιστοποίησης των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης. Αυτό δημιουργούσε ζήτημα για την επιλεξιμότητα των δαπανών που γινόντουσαν στο πλαίσιο της υλοποίησης των προγραμμάτων κατάρτισης και έτσι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με το 01963/13-9-96 έγγραφό της ζήτησε την άμεση παύση της λειτουργίας του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Για την αντιμετώπιση των εξελίξεων αυτών, μετά και από την **3^η Επιτροπή Παρακολούθησης** των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, ψηφίστηκε ο Νόμος 2469/14-3-1997 με τον οποίο (επανα)συστάθηκε το *Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών* (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.). Ένας από τους άμεσους στόχους του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. ήταν η ανάπτυξη κριτηρίων και προδιαγραφών για την εκ νέου πιστοποίηση των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης. Οι φορείς που θα εκπλήρωναν τα κριτήρια αυτά, θα ελάμβαναν προσωρινή πιστοποίηση για δύο χρόνια (1998 – 2000) προκειμένου να υλοποιήσουν τα συγχρηματοδοτούμενα από το Ε.Κ.Τ. εναπομείναντα προγράμματα κατάρτισης των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Πράγματι, βάσει της υπ' αρ. 111232/12-12-1997 Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, πιστοποιήθηκαν 257 φορείς Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, τα οποία διέθεταν 465 δομές κατάρτισης σε όλη την Ελλάδα. Η ειδοποιός διαφορά από την πρώτη διαδικασία πιστοποίησης των Κ.Ε.Κ. είναι ότι το Υπουργείο Εργασίας, με την υπ' αρ. 111312/17-12-1997 Απόφαση, καθόριζε τόσο τις ανάγκες σε πιστοποιημένες δομές κατάρτισης όσο και τον μέγιστο αριθμό των πιστοποιημένων δομών ανά Περιφέρεια. Ο προγραμματισμός των αναγκών σε δομές κατάρτισης βασίστηκε σε ανάλογη μελέτη που ανατέθηκε από το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ και η οποία στηρίχθηκε μεταξύ των άλλων¹:

- Στη διαχρονική εξέλιξη του μεγέθους και των δημογραφικών και οικονομικών χαρακτηριστικών του πληθυσμού της χώρας, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και

¹ Βεργίδης Δ., Γκιζιάκης Κ., Τσίμπος Κ., Προσδιορισμός αναγκών σε πιστοποιημένες δομές Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, Αθήνα 1997.

- Στη διαστρωματική ανάλυση των χαρακτηριστικών των απασχολούμενων και των ανέργων και τον εντοπισμό περιοχών που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα στην αγορά εργασίας.

Με βάση τα παραπάνω, είναι ενδιαφέρον να εξεταστεί κατά πόσον ήταν επιτυχής ο σχεδιασμός που έγινε από το Υπουργείο Εργασίας, προκειμένου να ολοκληρωθεί με επιτυχία η υλοποίηση των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που ήταν στην αρμοδιότητά του. Έτσι, οι κυριότεροι στόχοι που προκύπτουν για την παρούσα μελέτη είναι οι εξής:

- Αποτύπωση της περιφερειακής κατανομής των πιστοποιημένων δομών κατάρτισης
- Αποτύπωση της περιφερειακής κατανομής των προγραμμάτων κατάρτισης που ανατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά τη Μεταβατική Περίοδο 1998-2000
- Εκτίμηση των διαπεριφερειακών και διανομαρχιακών ανισοτήτων που προέκυψαν από την κατανομή στη δυναμικότητα των δομών, στον αριθμό των εγκριθέντων προγραμμάτων κατάρτισης και στον αριθμό των καταρτισθέντων, χρησιμοποιώντας και δείκτες περιφερειακής ανάλυσης
- Μέτρηση της αποτελεσματικότητας των ενεργειών κατάρτισης στις διάφορες περιφέρειες με βάση το ποσοστό των ανέργων που καταρτίσθηκε
- Εξειδίκευση των περιφερειών με βάση τη ζήτηση για κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες
- Συγκριτική ανάλυση των περιφερειών με βάση τα παραπάνω

Τέλος, επειδή πλέον υπάρχουν στοιχεία και αποτελέσματα από την διαδικασία πιστοποίησης των Κ.Ε.Κ. για την υλοποίηση των αντίστοιχων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ΄ Κ.Π.Σ. (2000 – 2006), κρίνεται χρήσιμο να γίνει αποτύπωση της νέας κατάστασης που έχει προκύψει και να αναλυθεί η σημερινή περιφερειακή κατανομή των πιστοποιημένων κέντρων κατάρτισης. Από την σύγκριση της γεωγραφικής κατανομής των Κ.Ε.Κ. κατά τις δύο διαφορετικές περιόδους πιστοποίησης, μπορούν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά με τις ανάγκες των περιφερειών σε δομές κατάρτισης και τη μετακίνησή τους μεταξύ των δύο περιόδων πιστοποίησης.

Οι πηγές από τις οποίες αντλούνται τα στοιχεία που αφορούν στη γεωγραφική κατανομή των Κ.Ε.Κ., στη γεωγραφική κατανομή της δυναμικότητάς τους και στην

εξειδίκευσή τους είναι οι βάσεις δεδομένων του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης. Όσον αφορά τα στοιχεία για τα προγράμματα κατάρτισης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η πρωτογενής πηγή τους είναι το ίδιο το Υπουργείο. Η συνδυασμένη επεξεργασία τους για την εκτίμηση των περιφερειακών ανισοτήτων και της αποτελεσματικότητας των ενεργειών κατάρτισης που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Β' Κ.Π.Σ. έγινε αποκλειστικά για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΡΙΣΜΟΙ, ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ως **Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση** ορίζεται η συνεχιζόμενη κατάρτιση, η οποία ανήκει στη μη τυπική εκπαίδευση² και η οποία αποτελεί μέρος μιας εξελικτικής διαδικασίας σχεδιασμένης να εξασφαλίζει ότι οι γνώσεις και δεξιότητες κάποιου ατόμου σχετίζονται με τις απαιτήσεις της εργασίας του και ότι αυτές οι γνώσεις και δεξιότητες αναπροσαρμόζονται συνεχώς.

Ως **μη τυπική εκπαίδευση** ορίζεται κάθε οργανωμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, είτε μεμονωμένη είτε ως μέρος μιας ευρύτερης δραστηριότητας, που στοχεύει σε συγκεκριμένη ομάδα πληθυσμού και έχει συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς στόχους (Coombs P.A. & Ahmed M., 1974).

Η αναγκαιότητα της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης προκύπτει από τις αλλαγές που έχουν επέλθει τα τελευταία χρόνια στο περιβάλλον της αγοράς εργασίας, όπου:

- Οι νέες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας απαιτούν ένα νέο ρόλο του ατόμου που καλείται να είναι διαρκώς ενήμερο για τη νέα πραγματικότητα
- Η παγκοσμιοποίηση και η δημιουργία νέων συνθηκών και διαδικασιών σε όλες τις πτυχές της ανθρώπινης ζωής υπαγορεύουν την ανάγκη για καινούρια γνώση και καινούριες δεξιότητες για όλους
- Δεξιότητες και γνώσεις που θεωρούνταν ικανοποιητικές μερικά χρόνια πριν, σήμερα θεωρούνται ανεπαρκείς ή και απαρχαιωμένες.

Τα παραπάνω, έχουν αναγνωριστεί από διεθνείς οργανισμούς όπως:

- ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) ο οποίος ήδη από το 1973 στην αναφορά «*Συνεχιζόμενη εκπαίδευση: Μια Στρατηγική για τη Δια βίου Μάθηση*» επεσήμανε την ανάγκη για επαγγελματική κατάρτιση.

² Σύμφωνα με το Γλωσσάρι της Διεθνούς Κατηγοριοποίησης της Εκπαίδευσης (Glossary of the International Classification of Education) η μη τυπική εκπαίδευση αναφέρεται σε «οποιοσδήποτε οργανωμένες και διαρκείς εκπαιδευτικές διαδικασίες ... που λαμβάνουν χώρα μέσα και έξω από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και αναφέρονται σε άτομα όλων των ηλικιών».

- η UNESCO η οποία το 1996 αναγνωρίζει ότι η εκπαίδευση πρέπει να αποτελεί μια συνεχή διαδικασία η οποία όχι μόνο θα βοηθά στην προσαρμογή των ανθρώπων στις αλλαγές στη φύση της εργασίας αλλά και θα τους δίνει τη δυνατότητα να παίξουν τον κοινωνικό τους ρόλο και να εργαστούν στην κοινότητα (Delors J., et al. *Learning: The Treasure Within*, 1996, p. 21).
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατάρτισε το 1995 τη «Λευκή Βίβλο για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση» και όρισε το έτος 1996 ως Ευρωπαϊκό Έτος για τη Δια Βίου Μάθηση.

Στην Ελλάδα, έχει αναγνωριστεί ότι αρκετές κενές θέσεις στην αγορά εργασίας οφείλονται στην έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού (υπολογίζεται ότι οι θέσεις αυτές αντιστοιχούν στο 3 – 4% από το 10% της συνολικής ανεργίας). Όπως προκύπτει από τον πίνακα 1.1, στην Ελλάδα είναι πολύ μεγάλο το ποσοστό του πληθυσμού που διαθέτει μόνο υποχρεωτική εκπαίδευση ή γενική παιδεία (δηλ. απόφοιτοι πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης). Αυτό έχει σαν συνέπεια να υπάρχουν οι οποίες

Ως εκ τούτου, οι κύριοι λόγοι που οδήγησαν στην ανάγκη παροχής μη τυπικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και στην ανάπτυξη του Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι:

- Η αδυναμία της τυπικής εκπαίδευσης να ανταποκρίνεται με ευελιξία στις εκάστοτε ανάγκες της αγοράς εργασίας
- Η ανάγκη των πολιτών για εκπαίδευση, κατάρτιση, επανακατάρτιση προκειμένου να ανταποκριθούν στις μεταβολές που προκύπτουν από την δημιουργία νέων ειδικοτήτων και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών στον εργασιακό χώρο
- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω της επένδυσης στο ανθρώπινο κεφάλαιο και συγκεκριμένα στην βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού τους
- Η ανάπτυξη της απασχολησιμότητας των ανέργων για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής
- Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την χρήση της πληροφορίας από τον πολίτη στην αναζήτηση ευκαιριών, στην αυτομόρφωση, στο σχεδιασμό και την οργάνωση για την ανάληψη δράσεων
- Η προσπάθεια αντιμετώπισης της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού των ευπαθών κοινωνικά ομάδων
- Τέλος η δυναμική ανάπτυξη του τομέα της μη τυπικής κατάρτισης η οποία συνδέεται με τις κατευθύνσεις της Ε.Ε. στον τομέα των πολιτικών ανάπτυξης

ανθρώπινου δυναμικού καθώς και με τη δυνατότητα χρηματοδότησης των πολιτικών αυτών από τα διαρθρωτικά ταμεία.

Πίνακας 1.1: Κατανομή πληθυσμού (ηλικία 15+) κατά επίπεδο εκπαίδευσης.

Επίπεδο εκπαίδευσης	Ποσοστό % στο σύνολο του πληθυσμού (15+)
Τριτοβάθμια εκπαίδευση (ISCED 4,5,6)	17,1
Απολυτήριο ανώτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3)	26,8
Απολυτήριο κατώτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2)	11,9
Απολυτήριο πρωτοβάθμιας (ISCED 1)	39,9
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	4,3

Πηγή: ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2002 (Β' τρίμηνο).

Στον Πίνακα 1.2 εμφανίζεται το εκπαιδευτικό επίπεδο των προγραμμάτων τα οποία υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της τυπικής εκπαίδευσης καθώς και το είδος των προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της μη τυπικής εκπαίδευσης.

Πίνακας 1.2: Εκπαιδευτικό επίπεδο ατόμων (άνω των 15 ετών) που παρακολούθησαν οποιασδήποτε μορφής εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης.

	ΣΥΝΟΛΟ	%	15-19	20-24	25-29	30-44	45-64	65+
ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ	829.819		523.591	242.782	41.077	19.751	2.619	0
Α' βάθμια εκπαίδευση	301	0,04	301	0	0	0	0	0
Β' βάθμια εκπαίδευση	408.321	49,2	400.651	6.066	936	670	0	0
Μεταδευτεροβάθμια εκπ/ση	65.534	7,9	21.203	38.255	4.031	1.979	65	0
Τριτοβάθμια εκπ/ση	322.215	38,8	88.626	191.905	31.576	9.076	1.034	0
ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ								0
Εργαστήριο ελευθέρων σπουδών	6.175	0,7	1.698	1.962	1.300	1.215	0	0
Πρόγραμμα άτυπης επαγγελματικής κατάρτισης	10.463	1,3	2.052	1.877	1.135	4.044	1.355	0
Άλλα προγράμματα	16.808	2,0	9.059	2.717	2.098	2.768	165	0

Πηγή: ΕΣΥΕ, Εργατικό Δυναμικό 2002 Β Τρίμηνο

Στον Πίνακα 1.3 παρουσιάζει ενδιαφέρον ότι ο λόγος για τον οποίο οι καταρτιζόμενοι παρακολούθησαν κάποιο πρόγραμμα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης είναι κατά κύριο λόγο για να βελτιώσουν τα προσόντα τους ή τη θέση εργασίας τους ή για την καλύτερη προσαρμογή τους στις τεχνολογικές αλλαγές (90%).

Πίνακας 1.3: Λόγοι για τους οποίους άτομα (άνω των 15 ετών) παρακολούθησαν προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης

		Ηλικίας	15-19	20-24	25-29	30-44	45-64	65+
	ΣΥΝΟΛΟ		523.591	242.782	41.077	19.751	2.619	0
Αρχική εκπαίδευση ή εκπαίδευση που στοχεύει στην απόκτηση προσόντων	797.806		520.507	233.746	33.621	9.756	175	0
Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση	29.307	100,0%	2.709	8.841	6.524	9.307	1.926	0
Για να βελτιώσει τα προσόντα ή τη θέση εργασίας ή για την προσαρμογή τεχνολογικές αλλαγές	26.378	90,0%	1.938	8.061	5.927	8.526	1.926	0
Για να προετοιμάσει την ένταξη/επιστροφή του στην εργασία	108	0,4%	108	0	0	0	0	0
Για άλλους λόγους	2.821	9,6%	663	780	597	781	0	0
Λοιπές περιπτώσεις	2.705		374	195	931	687	518	0
Στα πλαίσια επίσημου κρατικού προγράμματος ενίσχυσης της απασχόλησης	1.309	48%	264	0	553	389	102	0
Για λόγους που δεν σχετίζονται με την τωρινή ή μελλοντική εργασία του	1.396	52%	110	195	378	298	416	0

Πηγή: ΕΣΥΕ, Εργατικό Δυναμικό 2002 Β Τρίμηνο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

«Η εκπαίδευση και η κατάρτιση είναι αναγκαία μέσα για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής, της ενεργού συμμετοχής του πολίτη, της προσωπικής και επαγγελματικής ολοκλήρωσης, της προσαρμοστικότητας και της απασχολησιμότητας. Η Διά Βίου Μάθηση διευκολύνει την ελεύθερη κινητικότητα των Ευρωπαίων πολιτών και επιτρέπει την επίτευξη των στόχων και των οραματισμών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (δηλαδή να γίνουν περισσότερο ευήμερες, ανταγωνιστικές και δημοκρατικές). Πρέπει να δίνει τη δυνατότητα σε όλα τα άτομα να αποκτήσουν την αναγκαία γνώση για να συμμετέχουν ως ενεργοί πολίτες στην κοινωνία της γνώσης και την αγορά εργασίας».

Το παραπάνω κείμενο περιέχεται στο ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εκπαίδευση και τη Διά Βίου Μάθηση (Ιούνιος 2002). Τα μηνύματα που περιέχονται στο παραπάνω ψήφισμα είναι τα φυσικά επακόλουθα μιας δεκαετίας κατά τη διάρκεια της οποίας η διά βίου μάθηση αποτέλεσε μία από τις κορυφαίες πολιτικές προτεραιότητες τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 οι ευρωπαϊκές οικονομίες βρέθηκαν αντιμέτωπες με απότομες αλλαγές των προτύπων όσον αφορά την παραγωγή, το εμπόριο και τις επενδύσεις. Το γεγονός αυτό προκάλεσε ανισορροπία στις αγορές εργασίας με αποτέλεσμα να προκληθεί σημαντική διαρθρωτική ανεργία, έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού και άλλες ελλείψεις. Για την επίλυση αυτών των προβλημάτων χρειάστηκε να δοθεί περισσότερη προσοχή στις εκπαιδευτικές μεθόδους και στη συμμετοχή στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις Κάννες το 1995 διατυπώνεται ότι «η Κοινότητα θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη ποιοτικής εκπαίδευσης ενθαρρύνοντας τη συνεργασία ανάμεσα στα Κράτη Μέλη και, αν είναι αναγκαίο, θα στηρίξει τη δράση τους» (άρθρο 126). Στα πλαίσια αυτής της δέσμευσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε τη *Λευκή Βίβλο για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση: Διδασκαλία και Μάθηση – Προς την Κοινωνία της Γνώσης* (Ε.Κ., 1995) στην οποία εκτίθενται οι δράσεις που πρέπει να αναληφθούν από τα Κράτη Μέλη και

τα υποστηρικτικά μέτρα που πρέπει να εισαχθούν σε επίπεδο κοινότητας. Το επόμενο έτος 1996 ορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωκοινοβούλιο ως *Ευρωπαϊκό Έτος για τη Διά Βίου Μάθηση*.

Ένας σημαντικός σταθμός στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη συζήτηση γύρω από τη διά βίου μάθηση υπήρξε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Λισσαβόνα 23-24 Μαρτίου 2000, στο οποίο οι ηγέτες των κρατών και των κυβερνήσεων έθεσαν τους νέους στρατηγικούς στόχους για τη δεκαετία μέχρι το 2010. Εκεί διατυπώθηκε η θέση ότι η εκπαίδευση έχει ένα σημαντικό ρόλο να παίξει για την επίτευξη του βασικού στόχου «να γίνει η Ευρώπη η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομική δύναμη του κόσμου βασισμένη στη γνώση και ικανή για σταθερή οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και περισσότερη κοινωνική συνοχή» (Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας, παράγραφος 5). Η πρόκληση αυτή έδωσε το έναυσμα για μια αλυσίδα αποφάσεων και ενεργειών.

Λίγο αργότερα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Φέιρα (19-20 Ιουνίου 2000) ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καθορίσουν «εναρμονισμένες στρατηγικές και πρακτικά μέτρα που θα ενισχύσουν τη διά βίου μάθηση για όλους» (Συμπεράσματα Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Φέιρα, παράγραφος 33). Σαν ανταπόκριση στην εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας και της Φέιρα, εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή³ το Υπόμνημα για τη Διά βίου Μάθηση (Memorandum on Lifelong Learning, 2000) με στόχο να προκαλέσει μια πανευρωπαϊκή συζήτηση για μια ενιαία στρατηγική για την υλοποίηση της διά βίου μάθησης. Η διά βίου μάθηση ορίζεται ως «μια εκπαιδευτική δραστηριότητα με πολλούς στόχους, η οποία είναι διαρκής και αποσκοπεί στη βελτίωση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων». Αναγνωρίζεται ότι η Ευρώπη έχει κινηθεί προς την κοινωνία και την οικονομία που βασίζεται στη γνώση αλλά από την άλλη μεριά διαπιστώνεται η αδυναμία προώθησης μιας εκτενούς στρατηγικής για τη διά βίου μάθηση και ότι είναι καιρός για ανάληψη δράσης. Στο υπόμνημα διατυπώνονται έξι βασικά μηνύματα για την υλοποίηση της διά βίου μάθησης τα οποία καθορίζουν τις προτεραιότητες για την ανάληψη δράσης.

Μετά από διαβούλευση πάνω στο Υπόμνημα σε ολόκληρη την Ευρώπη ανάμεσα στα κράτη μέλη, τα υπό ένταξη κράτη, τους κοινωνικούς εταίρους και τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς, η Επιτροπή εξέδωσε το Νοέμβριο του 2001 ένα κείμενο

³ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, Υπόμνημα για τη διά βίου μάθηση, SEC(2000) 1832, Βρυξέλλες, 30-10-2000.

επικοινωνίας Η Πραγμάτων μιας Ευρωπαϊκής Περιοχής Διά Βίου Μάθησης (Making a European Area of Lifelong Learning a Reality) στο οποίο εκτίθενται κριτήρια για την ανάπτυξη και την εφαρμογή περιεκτικών και συνεκτικών στρατηγικών για τη διά βίου μάθηση, μια σειρά προτεραιοτήτων για δράση σε Ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και οι τέσσερις βασικοί στόχοι της διά βίου μάθησης:

1. Προσωπική ολοκλήρωση
2. Ενεργός συμμετοχή
3. Κοινωνική ένταξη
4. Απασχολησιμότητα

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η διά βίου μάθηση καθιερώνεται ως κατευθυντήρια αρχή για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών πολιτικών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η πρώτη εφαρμογή προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, εκτός του τυπικού συστήματος εκπαίδευσης, γίνεται στην Ελλάδα το 1929 με την καθιέρωση του θεσμού της Λαϊκής Επιμόρφωσης από την κυβέρνηση του Ελευθερίου Βενιζέλου. Ο θεσμός αυτός θέτει επίσης τις πρώτες βάσεις για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού των ενηλίκων, που την εποχή εκείνη εμφανιζόταν σε μεγάλα ποσοστά ιδιαίτερα στους πληθυσμούς της υπαίθρου. Το 1943 συστήνεται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η Διεύθυνση Επιμόρφωσης Ενηλίκων. Το 1954 ιδρύεται η Κεντρική Επιτροπή Καταπολέμησης Αναλφαβητισμού καθώς και οι Νομαρχιακές Επιτροπές Καταπολέμησης Αναλφαβητισμού, που στη συνέχεια (1965) μετονομάζονται σε Κεντρική Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Κ.Ε.Λ.Ε.) και Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.) αντίστοιχα οι οποίες λειτουργούν μέχρι και σήμερα.

Σημαντική μεταρρύθμιση στο σύστημα της παρεχόμενης επαγγελματικής κατάρτισης γίνεται το 1983 όταν καταργείται η Δ/ση Επιμόρφωσης Ενηλίκων του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και ιδρύεται η **Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης (Γ.Γ.Λ.Ε.)**, στην οποία εντάσσονται οι Ν.Ε.Λ.Ε. Η Γ.Γ.Λ.Ε. λειτουργεί ως αυτοτελής δημόσια υπηρεσία που εποπτεύεται από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. και είναι ο κύριος αρμόδιος φορέας για τον σχεδιασμό, συντονισμό, και υποστήριξη ενεργειών που στοχεύουν:

- i. Στην καταπολέμηση του αναλφαβητισμού και συμπλήρωση της βασικής εκπαίδευσης
- ii. Στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης κυρίως σε ανέργους και
- iii. Στην κοινωνικο-πολιτιστική επιμόρφωση.

Το 1985 η Γ.Γ.Λ.Ε. μεταφέρεται στο Υπουργείο Πολιτισμού αλλά το 1991 επανέρχεται στο ΥΠ.Ε.Π.Θ. Το 1994 καταργείται η νομική αυτοτέλεια των Ν.Ε.Λ.Ε., οι οποίες πλέον υπάγονται στις αντίστοιχες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Από την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) το 1981 μέχρι και το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (1989-1993) η μη τυπική επαγγελματική κατάρτιση παρέχονταν αποκλειστικά από τους ήδη λειτουργούντες δημόσιους φορείς

εκπαίδευσης ενηλίκων, δηλ. κυρίως από το δίκτυο των Ν.Ε.Λ.Ε. της Γ.Γ.Λ.Ε., των Κέντρων Γεωργικής Εκπαίδευσης (ΚΕΓΕ) του Υπουργείου Γεωργίας και το Ελληνικό Κέντρο Παραγωγικότητας (ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ). Κατά την εφαρμογή του Α΄ Κ.Π.Σ. αρχίζει να διευρύνεται σε μεγάλο βαθμό ο αριθμός των φορέων που υλοποιούν επιδοτούμενα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και τίθενται οι βάσεις για την ανάπτυξη ενιαίων διαδικασιών διαχείρισης των ενεργειών που χρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.).

Κατά τη διάρκεια του Β΄ Κ.Π.Σ. (1994-1999), προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα οργανωτικά αλλά και διαχειριστικά προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης του Α΄ Κ.Π.Σ., δημιουργήθηκε νομοθετικό πλαίσιο για την ανάπτυξη συστήματος πιστοποίησης των φορέων που υλοποιούσαν σχετικά προγράμματα έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η λειτουργία τους σε ανταγωνιστική βάση, για την εξασφάλιση και τη δημιουργία μηχανισμών εφαρμογής και ελέγχου των υλοποιούμενων ενεργειών αλλά και για την αποτελεσματικότερη σύνδεση της παρεχόμενης επαγγελματικής κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Το νομοθετικό αυτό πλαίσιο περιελάμβανε:

- i. Το Νόμο 2009/92 με τον οποίο δημιουργείται ο Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.). Ο Ο.Ε.Ε.Κ. αποβλέπει στο συντονισμό των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), την έρευνα, την εκτίμηση και την προσαρμογή των προγραμμάτων κατάρτισης στις ανάγκες της ελληνικής αγοράς εργασίας. Επίσης είναι η αρμόδια υπηρεσία αναγνώρισης της τυπικής επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχεται από τα Ι.Ε.Κ. στους αποφοίτους της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- ii. Το Νόμο 2224/1994 με τον οποίο ιδρύεται το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.). Ο ρόλος του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ ο οποίος αναβαθμίζεται με το Ν. 2469/1997 είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή Εθνικού Συστήματος Πιστοποίησης της Συνεχιζόμενης Κατάρτισης η οποία μεταξύ των άλλων οδήγησε στην ίδρυση των πιστοποιημένων Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.).

Οι φορείς οι οποίοι σήμερα δραστηριοποιούνται στην παροχή μη τυπικής επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα είναι κυρίως:

– **Η Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Γ.Ε.Ε.)**

Η Γ.Γ.Ε.Ε. σχεδιάζει, συντονίζει και υποστηρίζει ενέργειες που αφορούν την συμπλήρωση της βασικής παιδείας και την δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση. Για

τον σκοπό αυτόν λειτουργούν σε όλη τη χώρα 300 κέντρα επιμόρφωσης που υπάγονται στις 54 Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε). Στη Γ.Γ.Ε.Ε. ανήκουν επίσης και τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Κ.Ε.Ε.), τα οποία ιδρύονται σε κάθε Νομό, σε συνεργασία με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τα Κ.Ε.Ε. παρέχουν εκπαίδευση σε ενήλικες (σε θέματα που αφορούν βασικές δεξιότητες, κοινωνικές δεξιότητες, εκμάθηση ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης σε μετανάστες, κ.λ.π.) πέραν του εκπαιδευτικού συστήματος και των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας. Η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της Γ.Γ.Ε.Ε και των Ν.Ε.Λ.Ε γίνεται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού, ενώ σε πολλά προγράμματα υπάρχει και συγχρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου κατά 75%. Οι βασικές ομάδες-στόχοι των παρεμβάσεων της Γ.Γ.Ε.Ε. είναι άνεργοι, αναλφάβητοι, γυναίκες, τσιγγάνοι, φυλακισμένοι, αποφυλακισμένοι, πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών, ανήλικοι, στρατευμένοι νέοι, μετανάστες-παλιννοστούντες, μονογονεϊκές οικογένειες.

– **Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)**

Ο Ο.Α.Ε.Δ. εφαρμόζει προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, αποβλέποντας στην εξυπηρέτηση των αναγκών των ανέργων και των εργαζομένων που χρειάζονται εξειδίκευση. Βασικός προσανατολισμός του Ο.Α.Ε.Δ. είναι η ανάπτυξη ή/και εξειδίκευση των υπάρχοντων προγραμμάτων Σ.Ε.Κ., με στόχο την αποτελεσματικότερη παρέμβαση στην Αγορά Εργασίας και η κάλυψη με υπηρεσίες κατάρτισης του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού ενδιαφερομένων.

Τα προγράμματα Σ.Ε.Κ. που υλοποιεί ο Ο.Α.Ε.Δ. στο πανελλαδικό Δίκτυο Εκπαιδευτικών Μονάδων (Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης Ο.Α.Ε.Δ.) που διαθέτει είναι:

- Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης ανέργων (Σ.Ε.Κ.).
- Πιλοτικά Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης νέων, που έχουν εγκαταλείψει το τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα.
- Πιλοτικά Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης εγγεγραμμένων ανέργων στα Μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ.
- Προγράμματα Κατάρτισης για αυτοαπασχολούμενους, που χρειάζονται επιμόρφωση ή εξειδίκευση στις νέες απαιτήσεις των επαγγελματιών τους.

– **Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης** το οποίο διαθέτει δύο εκπαιδευτικές μονάδες:

- ι. την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (ΕΣΔΔ) η οποία παρέχει προεισαγωγική και εισαγωγική εκπαίδευση για τους νεοεισερχόμενους

- υπαλλήλους του δημόσιου τομέα καθώς και επιμόρφωση, μετεκπαίδευση και μεταπτυχιακή εξειδίκευση για όλα τα στελέχη της δημόσιας διοίκησης και
- ii. Το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης(ΙΝ.ΕΠ.) το οποίο στοχεύει στην εκπαίδευση και επιμόρφωση των υπαλλήλων που ανήκουν στη κεντρική και περιφερειακή διοίκηση, στους ΟΤΑ (α' και β' βαθμίδας), στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου καθώς και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (π.χ. υπαλλήλους των ΔΕΚΟ).

– Ο **Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Απασχόλησης** (Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α.) ο οποίος υλοποιεί στα 71 Κέντρα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης «ΔΗΜΗΤΡΑ» που διαθέτει, προγράμματα για τους αγρότες και τους άλλους απασχολούμενους στις διάφορες ειδικότητες του γεωργικού τομέα.

– Οι **Διευθύνσεις Εκπαίδευσης** των διαφόρων Υπουργείων οι οποίες σχεδιάζουν και υλοποιούν, μέσω αντίστοιχων εκπαιδευτικών μονάδων, προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο για άνεργους όσο και για τους εργαζόμενους των διαφόρων υπηρεσιών τους. Συγκεκριμένα:

Το **Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας** το οποίο μέσω των 32 Κέντρων Συνεχιζόμενης Κατάρτισης σε αντίστοιχα Νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) και του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) υλοποιεί προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για όλες τις ειδικότητες του τομέα Υγείας τόσο για άνεργους όσο και για εργαζόμενους του ΕΣΥ. Επίσης στον τομέα Υγείας δραστηριοποιείται η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ) η οποία παρέχει εκπαίδευση, μετεκπαίδευση και ειδίκευση επιστημόνων υγείας ανάλογα με τις εκάστοτε εθνικές ανάγκες.

Το **Υπουργείο Δημόσιας Τάξης** το οποίο εποπτεύει i) την Σχολή Εθνικής Ασφάλειας για την επιμόρφωση των ανωτέρων στελεχών της Ελληνικής Αστυνομίας ή άλλων υπηρεσιών του δημόσιου τομέα σε θέματα εθνικής ασφάλειας ii) την σχολή μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

Το **Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας** το οποίο υλοποιεί προγράμματα επιμόρφωσης των ναυτικών μέσω των Κέντρων Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού.

Το **Υπουργείο Εθνικής Άμυνας** λειτουργεί διάφορα σχολεία για τους αξιωματικούς και υπαξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας.

Το **Υπουργείο Δικαιοσύνης** διαθέτει σχολές για την επιμόρφωση νεοπροσληφθέντων σωφρονιστικών υπαλλήλων.

- Οι μεγάλες επιχειρήσεις του δημόσιου (**ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΛΤΑ, ΟΣΕ**, κ.ά.) ή ιδιωτικού τομέα (Τράπεζες, επιχειρήσεις άνω των 100 εργαζομένων, κ.ά.) καθώς και επιμελητήρια, επαγγελματικές ενώσεις, ομοσπονδίες εργαζομένων, διαθέτουν τμήματα εκπαίδευσης ή/και δομές κατάρτισης οι οποίες παρέχουν στους εργαζόμενους σε αυτές γνώσεις και δεξιότητες, οι οποίες απαιτούνται για συγκεκριμένες θέσεις εργασίας που προβλέπονται από τα οργανογράμματά τους

- Τα **Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών**, ιδιωτικές σχολές οι οποίες παρέχουν μη τυπική γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Ορισμένα από αυτά συνεργάζονται με πανεπιστήμια χωρών του εξωτερικού και παρέχουν ξένο πανεπιστημιακό τίτλο. Ο τίτλος αυτός συχνά έχει αντίκρισμα στην αγορά εργασίας, δεν αναγνωρίζεται όμως ακόμη από την πολιτεία, παρά τις πιέσεις που ασκούν διάφορες κοινωνικές ομάδες αλλά και η Ε.Ε., στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 89/48/ΕΟΚ για τους πτυχιούχους ΑΕΙ και ΤΕΙ.

- Τέλος τα **Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)** με τα οποία θα ασχοληθούμε στα επόμενα κεφάλαια και τα οποία είναι ιδιωτικοί (κερδοσκοπικοί ή μη) και δημόσιοι φορείς παροχής συνεχιζόμενης κατάρτισης. Οι φορείς αυτοί μετά την απαραίτητη χορήγηση πιστοποίησης από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.) εξασφαλίζουν χρηματοδότηση για την υλοποίηση ενεργειών συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης από εθνικούς (Υπουργείο Εργασίας) και κοινοτικούς πόρους (Ευρωπαϊκά ταμεία ΕΚΤ και ΕΤΠΑ). Τα Κ.Ε.Κ. σχεδιάζουν, οργανώνουν και υλοποιούν προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης για εργαζόμενους και ανέργους, αποφοίτους όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, σε διάφορα θεματικά πεδία. Με την υπ' αριθμόν 105127/8-1-2001 Υ.Α. του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζεται το «Σύστημα Πιστοποίησης των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου και αξιόπιστου Συστήματος πιστοποίησης της παρεχόμενης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής κατάρτισης συμβάλλει καθοριστικά στην αποτελεσματικότητά της, μέσω της ανάπτυξης των δεξιοτήτων, των ικανοτήτων και των γνώσεων του ανθρώπινου δυναμικού, μεταλλάσσοντάς τον σε άτομο ικανό να αντεπεξέλθει στις νέες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και στις αλλαγές που προκύπτουν, κυρίως από την εξέλιξη της τεχνολογίας, σε αυτήν.

Το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υποδομών (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.) καλείται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη και εφαρμογή ενός τέτοιου Συστήματος Πιστοποίησης για την δημιουργία κατάλληλων δομών και μηχανισμών για την άσκηση ενεργητικών πολιτικών στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης.

Το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου το οποίο ιδρύθηκε το 1997 με το Ν.2469/13-3-1997 (άρθρο 22) και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Βασικοί σκοποί του Κέντρου⁴ είναι μεταξύ άλλων οι εξής:

- η ανάπτυξη, εφαρμογή και καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού Εθνικού Συστήματος Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Σ.Υ.Υ.)
- η αναγνώριση και κατοχύρωση των ειδικοτήτων της παρεχόμενης επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της ελληνικής και ευρωπαϊκής αγοράς
- η εναρμόνιση του συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης με το Σύστημα της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Η ειδικότερη στοχοθέτηση του έργου του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. περιλαμβάνει:

⁴ Πρόγραμμα Ανάπτυξης των κατευθυντήριων Αξόνων Δράσης του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.), σ.σ. 10-11, Μάιος 1999.

1. Τη μελέτη και ανάπτυξη προδιαγραφών και κριτηρίων πιστοποίησης των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) καθώς και των Δομών Ενδοεπιχειρησιακής Κατάρτισης.
2. Τη μελέτη και ανάπτυξη προδιαγραφών και κριτηρίων πιστοποίησης των εκπαιδευτών και των προγραμμάτων της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης.
3. Τη μελέτη και τον προγραμματισμό των αναγκών σε πιστοποιημένες δομές Σ.Ε.Κ. σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, σε συνεργασία με άλλους συναρμόδιους φορείς.

Για την επίτευξη των στόχων του το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες και υλοποιεί κάθε αναγκαίο έργο, π.χ.:

- Προωθεί την ανάπτυξη, οργάνωση και εφαρμογή των διαδικασιών πιστοποίησης, ελέγχου και αξιολόγησης των δομών σε κτιριακή και υλικοτεχνική υποδομή, σε εκπαιδευτικό και άλλο στελεχιακό δυναμικό
- Προβαίνει στην κατάρτιση Μητρώων Πιστοποιημένων Δομών, Εκπαιδευτών, Στελεχών και Ελεγκτών – Αξιολογητών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης
- Υποβάλλει προτάσεις προς το Εθνικό Συμβούλιο Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη χάραξη κατευθύνσεων, το σχεδιασμό και τον προγραμματισμό μέτρων πολιτικής για τη συνεχή βελτίωση και παραπέρα ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Πιστοποίησης Δομών.

Κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας του, το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης, επικέντρωσε το έργο του σε εκείνους τους σκοπούς, που προβλέπονταν στο Νόμο σύστασής του. Συγκεκριμένα, προσδιόρισε, βάσει μελέτης, τις ανάγκες της χώρας σε πιστοποιημένες δομές Σ.Ε.Κ.. και σχεδίασε και υλοποίησε:

- την πιστοποίηση των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (βάσει της Υπουργικής Απόφασης 111232/12-12-1997), για την υλοποίηση των ενεργειών κατάρτισης του Β΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης κατά τη μεταβατική περίοδο 1998-2000.
- Την πιστοποίηση δομών για την υλοποίηση του Ε.Π. «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας» και αντίστοιχων ενεργειών στο πλαίσιο άλλων Προγραμμάτων και Κοινοτικών Πρωτοβουλιών.

- Την πιστοποίηση οργανωμένων εσωτερικών δομών κατάρτισης μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων.

Μετά το τέλος της Μεταβατικής Περιόδου και με την έναρξη του Σχεδίου Ανάπτυξης 2000 – 2006, στο πλαίσιο του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. οργάνωσε και υλοποίησε:

- την πιστοποίηση των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (βάσει της Υπουργικής Απόφασης 105127/8-1-2001), για την υλοποίηση των ενεργειών κατάρτισης του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης,
- την δημιουργία Μητρώου εκπαιδευτών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και
- την αξιολόγηση των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης ως προς την ποιότητα της παρεχόμενης κατάρτισης.

Για την ολοκλήρωση ενός αξιόπιστου και αποτελεσματικού Συστήματος Πιστοποίησης της Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Ελλάδα, το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. σχεδιάζει για το μέλλον:

- την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός Συστήματος σχεδιασμού, τυποποίησης και πιστοποίησης εξειδικευμένων προγραμμάτων Σ.Ε.Κ. καθώς και
- την ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος αναγνώρισης των δεξιοτήτων και προσόντων που προέρχονται από μη τυπικές μορφές μάθησης.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

**Οι ενέργειες Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης
κατά τη μεταβατική περίοδο 1998-2000**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Η ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1998-2000 (ΦΟΡΕΙΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΞΑΠΛΩΣΗ, ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ)

Η πιστοποίηση των φορέων της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, ως βασική διαδικασία μέσω της οποίας επιχειρείται η αναβάθμιση των υπηρεσιών της επαγγελματικής κατάρτισης, ολοκληρώθηκε κατά το κύριο μέρος της (πιστοποίηση Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης) τον Ιούνιο του 1998. Η διαδικασία της πιστοποίησης σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε μέσα από την έκδοση της Υ.Α. 112232/12-12-1997 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με βάση τη συγκεκριμένη Υπουργική Απόφαση θεσμοθετήθηκε η εισαγωγή ποιοτικών στοιχείων αξιολόγησης όσον αφορά την εμπειρία και επάρκεια του ανθρώπινου δυναμικού των Κ.Ε.Κ., καθώς και το επίπεδο και την καταλληλότητα της κτιριακής και υλικοτεχνικής υποδομής που διαθέτουν.

Στο Κεφάλαιο αυτό επιχειρείται η στατιστική ανάλυση και επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων που αφορούν στα πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, με σκοπό τη συναγωγή βασικών διαπιστώσεων αναφορικά με:

- Την κατανομή των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης ανά κατηγορία, θεματικό πεδίο και εμβέλεια
- Τη γεωγραφική κατανομή των πιστοποιημένων δομών στις 13 περιφέρειες της χώρας
- Την περιφερειακή κατανομή ανέργων και πιστοποιημένων θέσεων εργασίας
- Τον αριθμό των ανέργων ανά θέση κατάρτισης σε περιφερειακό επίπεδο

Στο σημείο αυτό είναι απαραίτητο να δοθεί η ερμηνεία σε όρους και έννοιες που χρησιμοποιούνται για τον χαρακτηρισμό και διάκριση των Κ.Ε.Κ.

Ως **Θεματικό πεδίο κατάρτισης** ορίζεται το επιστημονικό πεδίο στο οποίο εντάσσεται, σύμφωνα με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κάθε ένα από τα προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Τα θεματικά αυτά πεδία έχουν προκύψει από αντίστοιχη κατηγοριοποίηση των αντικειμένων κατάρτισης και ανταποκρίνονται στους κωδικούς επαγγελματικών ειδικοτήτων της Εθνικής Στατιστικής

Υπηρεσίας της Ελλάδας (ΣΤΕΠ-92). Τα θεματικά πεδία (Θ.Π.) τα οποία έχουν οριστεί είναι τα εξής:

- Θ.Π.1: Επαγγέλματα Περιβάλλοντος
- Θ.Π.2: Επαγγέλματα Υγείας και Πρόνοιας
- Θ.Π.3: Επαγγέλματα Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Θ.Π.4: Επαγγέλματα Παιδαγωγικά και εκπαίδευσης εκπαιδευτών
- Θ.Π.5: Επαγγέλματα Οικονομίας και Διοίκησης
- Θ.Π.6: Επαγγέλματα Πληροφορικής
- Θ.Π.7: Επαγγέλματα Τουριστικά και Παροχής Υπηρεσιών
- Θ.Π.8: Επαγγέλματα Αγροτικά και
- Θ.Π.9: Επαγγέλματα Τεχνικά και Μεταφορών.

Ως **Θεματικά Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης** χαρακτηρίζονται τα Κ.Ε.Κ. τα οποία έχουν την δυνατότητα να υλοποιούν προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης για ειδικότητες που εντάσσονται σε τέσσερα (4) κατ' ανώτατο όριο⁵ από τα καθορισμένα παραπάνω θεματικά πεδία.

Ως **Κλαδικά Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης** χαρακτηρίζονται τα Κ.Ε.Κ. τα οποία υποχρεούνται να υλοποιούν προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης μόνο στα θεματικά αντικείμενα των ειδικοτήτων του κλάδου ή των κλάδων (διψήφια κατάταξη ΣΤΑΚΟΔ) που αντιπροσωπεύουν οι φορείς αυτοί.

Ως **Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης Εθνικής εμβέλειας** ορίζονται τα Κ.Ε.Κ. τα οποία διαθέτουν πιστοποιημένες δομές στην Περιφέρεια που ανήκει η έδρα τους καθώς και πιστοποιημένα παραρτήματα σε δύο (2) κατ' ελάχιστο και τέσσερις (4) κατ' ανώτερο όριο άλλες (εκτός της έδρας) διοικητικές Περιφέρειες⁶.

Ως **Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης Περιφερειακής εμβέλειας** ορίζονται τα Κ.Ε.Κ. τα οποία δύνανται να υλοποιούν προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης μόνο στη διοικητική περιφέρεια στην οποία έχουν την έδρα τους.

⁵ Εξαιρούνται από την υποχρέωση επιλογής θεματικού πεδίου τα ΚΕΚ που ανήκουν στις περιπτώσεις των παραγράφων Ι.1.α,β και Ι.2.α,β του άρθρου 4 της Υ.Α. 111232/12-12-1997 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

⁶ Εξαιρούνται από το ανώτατο όριο των τεσσάρων πιστοποιημένων παραρτημάτων τα ΚΕΚ που ανήκουν στις περιπτώσεις της παραγράφου Ι.1 του άρθρου 3 της Υ.Α. 111232/12-12-1997 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το αποτέλεσμα από την εφαρμογή όσων ορίζονταν από την παραπάνω Υπουργική Απόφαση ήταν η τελική πιστοποίηση 257 φορέων⁷ συγκεκριμένης εξειδίκευσης που αντιστοιχούσαν σε 465 δομές συνολικής δυναμικότητας 35.089 θέσεων κατάρτισης.

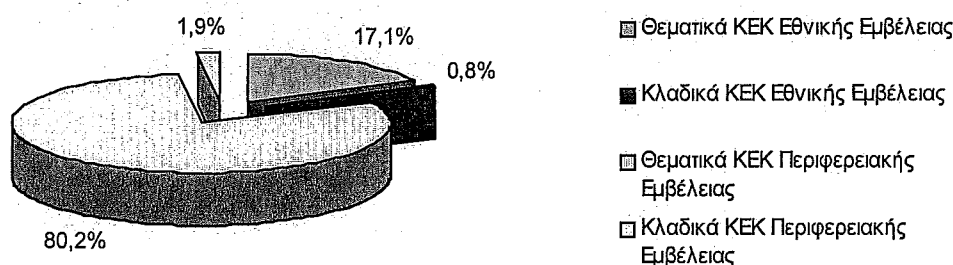
Με τη βοήθεια των στοιχείων του πίνακα 5.1 που παρατίθεται παρακάτω, διαπιστώνουμε ότι τα ΚΕΚ στην πλειοψηφία τους είναι οργανισμοί κατάρτισης που οι παρεμβάσεις τους από την πλευρά της γεωγραφικής εμβέλειας είναι περιορισμένες. Συγκεκριμένα μόλις το 17,9% των πιστοποιημένων ΚΕΚ είναι φορείς εθνικής εμβέλειας, γεγονός που συνεπάγεται ότι διαθέτουν πιστοποιημένες δομές σε τρεις (3) κατ' ελάχιστο και πέντε (5) κατ' ανώτατο όριο διοικητικές περιφέρειες. Οι υπόλοιποι φορείς είναι περιφερειακής εμβέλειας και δραστηριοποιούνται σε τοπικό επίπεδο (περιφέρεια, νομός, Ο.Τ.Α.). Επίσης τα κλαδικά ΚΕΚ τα οποία υποχρεούνται να περιορίζονται στα θεματικά αντικείμενα των ειδικοτήτων του κλάδου ή των κλάδων που αντιπροσωπεύουν συμμετέχουν σε πολύ μικρό ποσοστό (μόλις 7 στους 257 φορείς).

Πίνακας 5.1: Κατανομή των πιστοποιημένων φορέων κατά κατηγορία.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΡΕΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ		ΣΥΝΟΛΟ
	Αριθμός φορέων	Ποσοστό	Αριθμός φορέων	Ποσοστό	
Θεματικά ΚΕΚ	44	17,1 %	206	80,2 %	250
Κλαδικά ΚΕΚ	2	0,8 %	5	1,9 %	7
ΣΥΝΟΛΟ	46	17,9 %	211	82,1 %	257

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα 5.1: Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων φορέων κατά κατηγορία.

⁷ Στο συνολικό αριθμό των φορέων και των δομών δεν συμπεριλαμβάνονται οι δομές των εξειδικευμένων στην υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας.

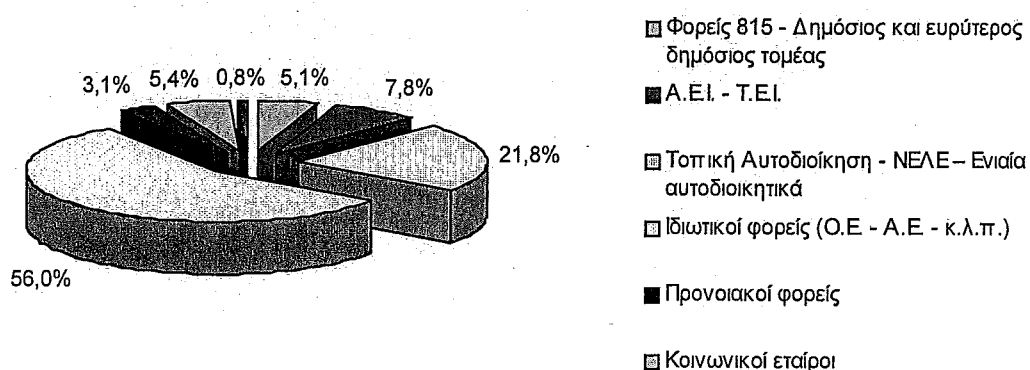
Ως προς την φύση των πιστοποιημένων φορέων, η ανάλυση της νομικής τους μορφής εμφανίζει χαμηλή εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού στα ζητήματα της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (22% το 1998, 26% το 2001). Παραδοσιακά οι προαναφερόμενοι φορείς δραστηριοποιούνται σε τομείς που εμμέσως διευκολύνουν την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, όπως οι δομές φύλαξης νηπίων και παιδιών, φροντίδας ηλικιωμένων, συμβουλευτικής κ.ά. και αναμειγνύονται λιγότερο με τις ενεργητικές πολιτικές ενίσχυσης της απασχόλησης, όπως είναι η κατάρτιση. Μικρός επίσης είναι ο αριθμός των πιστοποιημένων φορέων που ανήκουν σε φορείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Α.Ε.Ι – Τ.Ε.Ι.), προνοιακούς φορείς, κοινωνικούς εταίρους κ.λ.π. Όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 5.2 το κομμάτι της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης βρίσκεται ως επί το πλείστον στα χέρια του ιδιωτικού τομέα (περίπου 56%).

Πίνακας 5.2: Κατηγορίες πιστοποιημένων φορέων.

	Κατηγορία Φορέων	Αριθμός φορέων	Ποσοστό %
1	Φορείς 815 ⁸ - Δημόσιος, ευρύτερος δημόσιος τομέας	13	5,1%
2	Α.Ε.Ι. - Τ.Ε.Ι.	20	7,8%
3	Τοπική Αυτοδιοίκηση - ΝΕΛΕ	56	21,8%
4	Ιδιωτικοί φορείς (Ο.Ε. - Α.Ε. - κ.λ.π.)	144	56,0%
5	Προνοιακοί φορείς	8	3,1%
6	Κοινωνικοί εταίροι	14	5,4%
7	Επιμελητήρια	2	0,8%
	ΣΥΝΟΛΟ	257	100,0%

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα 5.2: Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων φορέων κατά Νομική μορφή.

⁸ Πρόκειται για φορείς που διαθέτουν δομές κατάρτισης βάσει του Κανονισμού Ε.Ο.Κ. 815/84 και του Λειτουργικού Προγράμματος «Βελτίωση Δομών Κατάρτισης» του Α΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Τέλος, αναφορικά με την εξειδίκευσή τους, από τον Πίνακα 5.3 προκύπτει ότι στην πλειοψηφία τους τα Κ.Ε.Κ. είναι πιστοποιημένα στα θεματικά πεδία «Επαγγέλματα Τουρισμού και παροχής υπηρεσιών», «Επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης», «Επαγγέλματα Τεχνικά και Μεταφορών» και «Επαγγέλματα Περιβάλλοντος».

Πίνακας 5.3: Αριθμός φορέων ανά θεματικό πεδίο

ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ⁹	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Επαγγέλματα Περιβάλλοντος	140	12,4
Επαγγέλματα Υγείας – Πρόνοιας	66	5,8
Επαγγέλματα Πολιτισμού – Αθλητισμού	109	9,7
Επαγγέλματα Παιδαγωγικά	89	7,9
Επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης	146	13,0
Επαγγέλματα Πληροφορικής	125	11,2
Επαγγέλματα Τουρισμού και Παροχής Υπηρεσιών	175	15,5
Επαγγέλματα Αγροτικά	132	11,7
Επαγγέλματα Τεχνικά και Μεταφορών	144	12,8

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Γεωγραφική κατανομή των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης

Όσον αφορά στη γεωγραφική κατανομή των ΚΕΚ, αυτό που ενδιαφέρει είναι η διερεύνηση του κατά πόσο η γεωγραφική διασπορά των ΚΕΚ, όπως έχει προκύψει μέσα από την πιστοποίηση του 1998, μπόρεσε να καλύψει τις υφιστάμενες ανάγκες για κατάρτιση. Με άλλα λόγια, καθώς ο στόχος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι η διασφάλιση των προϋποθέσεων για παροχή υψηλού επιπέδου Επαγγελματικής Κατάρτισης σε τοπικό επίπεδο, θα επιχειρηθεί η διερεύνηση του κατά πόσο η γεωγραφική κατά νομό διασπορά των ΚΕΚ συνδέεται και ικανοποιεί τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο ελάχιστος αναγκαίος αριθμός των δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) και η περιφερειακή κατανομή τους είχε καθοριστεί και κατοχυρωθεί θεσμικά με την υπ' αρ. 111312/17-12-1997 Υ.Α. του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων περί Προγραμματισμού και Καθορισμού των αναγκών σε πιστοποιημένες δομές Σ.Ε.Κ. Η Υπουργική αυτή απόφαση βασίστηκε σε

⁹ Υπενθυμίζεται ότι το άθροισμα των φορέων του πίνακα 5.3 είναι μεγαλύτερο από το συνολικό αριθμό των πιστοποιημένων φορέων διότι κάθε φορέας είναι πιστοποιημένος για περισσότερα από ένα θεματικά πεδία.

αντίστοιχη μελέτη που διενεργήθηκε για λογαριασμό του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.¹⁰ Η μελέτη αυτή βασίστηκε μεταξύ των άλλων και στα αποτελέσματα της δειγματοληπτικής έρευνας του Εργατικού Δυναμικού (έτους 1996) την οποία διενεργεί κατά το δεύτερο τρίμηνο κάθε έτους η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.), στην εξειδίκευση κάθε περιφέρειας με βάση τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας, στον προσδιορισμό της ομάδας στόχου που κυρίως απευθύνονται τα ΚΕΚ (άνεργοι), κ.λ.π.

Η προσέγγιση του παραπάνω στόχου θα γίνει στο κεφάλαιο αυτό σε πρώτο επίπεδο, με την παρουσίαση συνολικά της γεωγραφικής κατανομής των πιστοποιημένων δομών και της δυναμικότητας αυτών σε θέσεις κατάρτισης. Στη συνέχεια, στο Κεφάλαιο 7, θα παρουσιαστεί αναλυτικότερα, η αποτελεσματικότητα στην κάλυψη των αναγκών κατάρτισης σε επίπεδο Περιφέρειας αλλά και Νομού.

Οι πιστοποιημένες δομές κατάρτισης, όπως είναι εμφανές και από τα στοιχεία του Πίνακα 5.4 καλύπτουν όλες τις περιφέρειες της χώρας και σχεδόν όλους τους νομούς. Παρόλο που η παραπάνω Υ.Α., για τον προγραμματισμό και καθορισμό των αναγκών σε πιστοποιημένες δομές Σ.Ε.Κ., προέβλεπε την δημιουργία τουλάχιστον μίας πιστοποιημένης δομής σε κάθε νομό, αυτό δεν κατέστη δυνατό, με αποτέλεσμα δύο νομοί (Φωκίδας και Λακωνίας) να μην διαθέτουν πιστοποιημένη δομή.

Ειδικότερα διαπιστώνεται ότι, όπως εξάλλου είναι αναμενόμενο από το μέχρι σήμερα πρότυπο οικονομικής και πληθυσμιακής ανάπτυξης της χώρας, το 55% περίπου των δομών χωροθετείται στις περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας, ενώ μικρότερα ποσοστά κατανέμονται σε όλες τις υπόλοιπες περιφέρειες. Η κατανομή των κεντρικών δομών (έδρες) των ΚΕΚ εμφανίζεται κατά αναλογία του αναπτυξιακού «S» της Ελλάδας, το οποίο επικεντρώνεται στους νομούς Αχαΐας, Αττικής, Εύβοιας, Μαγνησίας, Λάρισας, Θεσσαλονίκης, Σερρών, Καβάλας και Έβρου. Το γεγονός αυτό μπορεί να αποδοθεί στην ταχύτερη πρόσβαση των φορέων στις υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης, οι οποίες συγκεντρώνονται στα μητροπολιτικά κέντρα των περιφερειών.

Πίνακας 5.4: Γεωγραφική κατανομή των δομών των ΚΕΚ εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας.

ΝΟΜΟΣ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΔΡΕΣ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΟΜΩΝ
ΑΝ. ΜΑΚΕΔ. - ΘΡΑΚΗΣ	19	19	38
Δράμας	3	4	7
Έβρου	6	5	11

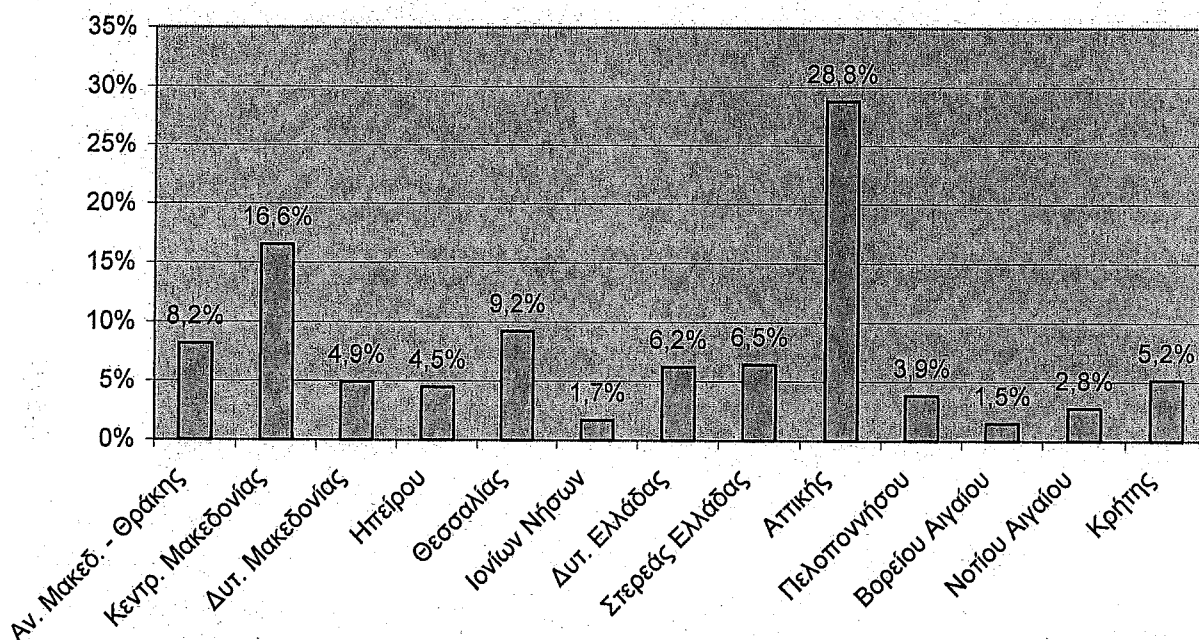
¹⁰ Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. 111312/17-12-1997 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Προγραμματισμός και Καθορισμός των αναγκών σε Πιστοποιημένες Δομές Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Καβάλας	5	6	11
Ξάνθης	4	2	6
Ροδόπης	1	2	3
ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	40	37	77
Ημαθίας	3	1	4
Θεσσαλονίκης	24	25	49
Κιλκίς	2	2	4
Πέλλας	0	3	3
Πιερίας	3	2	5
Σερρών	6	3	9
Χαλκιδικής	3	0	3
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	6	17	23
Γρεβενών	1	1	2
Καστοριάς	1	3	4
Κοζάνης	2	10	12
Φλώρινας	2	3	5
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	25	18	43
Καρδίτσας	3	2	5
Λάρισας	12	8	20
Μαγνησίας	8	7	15
Τρικάλων	2	1	3
ΗΠΕΙΡΟΥ	7	14	21
Αρτας	2	1	3
Θεσπρωτίας	1	1	2
Ιωαννίνων	3	9	12
Πρεβέζης	1	3	4
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	4	4	8
Ζακύνθου	1	1	2
Κερκύρας	3	0	3
Κεφαλληνίας	0	2	2
Λευκάδας	0	1	1
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	12	17	29
Αιτωλοακαρνανίας	1	3	4
Αχαΐας	7	11	18
Ηλείας	4	3	7
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	14	16	30
Βοιωτίας	2	7	9
Ευβοίας	9	2	11
Ευρυτανίας	1	0	1
Φθιώτιδας	2	7	9
Φωκίδας	0	0	0
ΑΤΤΙΚΗΣ	104	30	134
Αττικής	104	30	134
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	6	12	18
Αργολίδας	3	0	3
Αρκαδίας	0	3	3
Κορινθίας	1	2	3
Λακωνίας	0	0	0
Μεσσηνίας	2	7	9
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	4	3	7
Λέσβου	2	1	3
Σάμου	1	1	2

Χίου	1	1	2
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	7	6	13
Δωδεκανήσου	2	4	6
Κυκλάδων	5	2	7
ΚΡΗΤΗΣ	7	17	24
Ηρακλείου	3	8	11
Λασιθίου	1	0	1
Ρεθύμνου	2	2	4
Χανίων	2	6	8
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	257	208	465

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα 5.3: Ποσοστιαία κατανομή των δομών κατάρτισης ανά περιφέρεια.

Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης και ανέργων ανά περιφέρεια.

Η διαπεριφερειακή και ενδοπεριφερειακή κατανομή των δομών της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και πιο συγκεκριμένα η κατανομή του αριθμού των θέσεων κατάρτισης¹¹ συνδέεται άμεσα με τη γεωγραφική κατανομή του εργατικού δυναμικού και ιδιαίτερα των ανέργων. Εξετάζοντας τα διαθέσιμα στοιχεία, όσον αφορά τη δυναμικότητα

¹¹ Τα δεδομένα που αναλύονται αναφέρονται μόνο στις θέσεις κατάρτισης που διαθέτουν οι δομές των πιστοποιημένων ΚΕΚ. Δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν τον πίνακα άλλες θέσεις κατάρτισης που δημιουργούνται από δομές που δεν έχουν πιστοποιηθεί από το ΕΚΕΠΙΣ. (π.χ. δομές του Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας, του Υπουργείου Γεωργίας κ.λ.π.).

σε θέσεις κατάρτισης των ΚΕΚ σε επίπεδο περιφέρειας, σε σχέση με την περιφερειακή κατανομή της ανεργίας¹², επιχειρείται ο προσδιορισμός του βαθμού κάλυψης των αναγκών σε κατάρτιση.

Πίνακας 5.5: Περιφερειακή κατανομή πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, και ανέργων.

Περιφέρεια	Ποσοστό ανεργίας (1996)	Ανεργοί (1996)	Κατανομή ανέργων	Πιστοποιημένη Δυναμικότητα	Κατανομή δυναμικότητας	Θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους
Αν.Μακεδονίας- Θράκης	10,5	28200	6,3%	2125	6,1%	7,54
Κεντρικής Μακεδονίας	9,6	72400	16,2%	5438	15,5%	7,51
Δυτικής Μακεδονίας	17,2	21200	4,8%	2021	5,8%	9,53
Ηπείρου	12,5	13900	3,1%	1310	3,7%	9,42
Θεσσαλίας	8,4	24600	5,5%	3200	9,1%	13,01
Ιόνιοι νήσοι	6,2	5100	1,1%	381	1,1%	7,47
Δυτικής Ελλάδας	9,2	23300	5,2%	1982	5,6%	8,51
Στερεά Ελλάδας	11,4	21800	4,9%	1655	4,7%	7,59
Αττικής	12,4	198500	44,5%	13455	38,3%	6,78
Πελοποννήσου	7,3	17900	4,0%	975	2,8%	5,45
Βορείου Αιγαίου	7,7	4900	1,1%	353	1,0%	7,20
Νοτίου Αιγαίου	5,4	5600	1,3%	760	2,2%	13,57
Κρήτης	3,8	8900	2,0%	1434	4,1%	16,11
Σύνολο επικράτειας	10,3	446.300		35.089		7,86

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. - Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

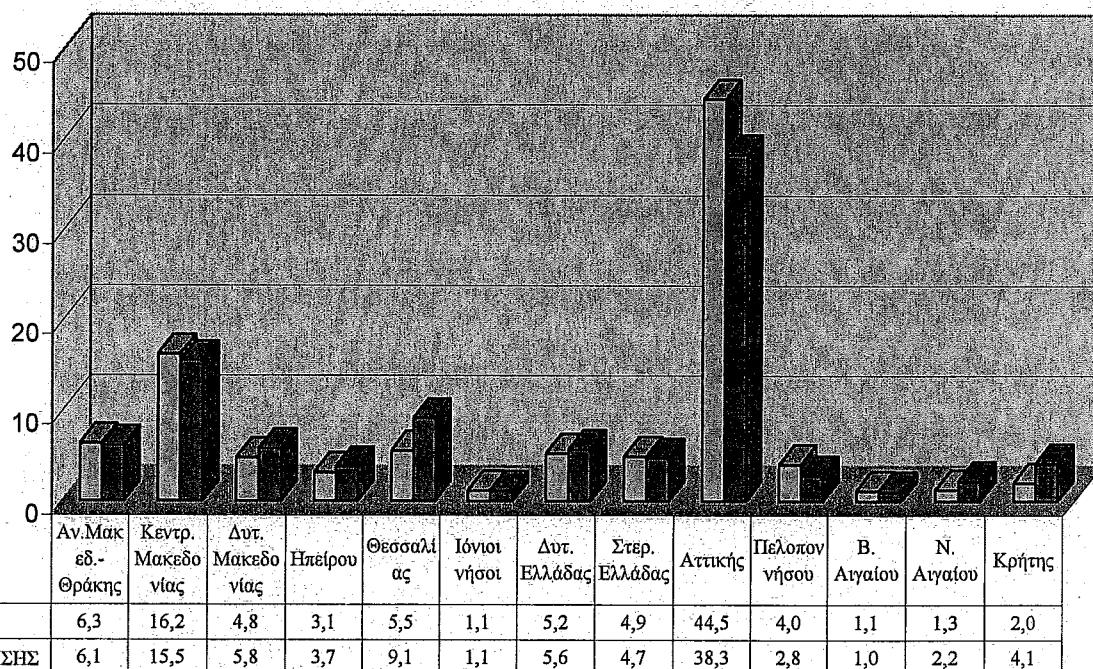
Από τον Πίνακα 5.5 διαπιστώνουμε, όπως άλλωστε αναμενόταν, ότι η περιφερειακή κατανομή με τις συνολικά πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι ανισομερής. Το μεγαλύτερο ποσοστό των θέσεων κατάρτισης συγκεντρώνεται στις περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας (πάνω από το 50%), ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά παρατηρούνται στο Νότιο Αιγαίο και τα Ιόνια Νησιά.

Οι αναμενόμενες αυτές διαπιστώσεις γίνονται όμως πιο ενδιαφέρουσες με τη βοήθεια του διαγράμματος 5.4. Συγκρίνοντας την περιφερειακή κατανομή της ανεργίας με την αντίστοιχη περιφερειακή κατανομή των πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης

¹² Η ανεργία βασίζεται στην Έρευνα Εργατικού Δυναμικού β' τριμ. 1996 της Ε.Σ.Υ.Ε. Η επιλογή για την χρησιμοποίηση των στοιχείων της ανεργίας του έτους 1996 βασίστηκε στο ότι βάσει αυτής έγινε ο προσδιορισμός των αναγκών σε πιστοποιημένες δομές κατάρτισης για την περίοδο 1998-2000.

παρατηρούμε ότι τα ποσοστά μεταξύ των δύο μεγεθών στις περισσότερες περιφέρειες κυμαίνονται λίγο έως πολύ στα ίδια επίπεδα. Σχετικά σημαντικές διαφοροποιήσεις παρατηρούνται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, όπου το ποσοστό των θέσεων κατάρτισης υπερβαίνει αρκετά το ποσοστό των ανέργων, αλλά κυρίως στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου οι αντίστοιχες κατανομές εμφανίζονται εις βάρος του ποσοστού των θέσεων κατάρτισης (στην Αττική η διαφορά έγκειται στο 6,2%). Αυτό δείχνει, ότι παρόλη την μεγάλη συγκέντρωση των θέσεων κατάρτισης στις δύο αυτές περιφέρειες, το ποσοστό τους είναι μικρότερο από το αντίστοιχο των ανέργων.

Διάγραμμα 5.4: Ποσοστιαία κατανομή ανέργων / Ποσοστιαία κατανομή θέσεων κατάρτισης ανά περιφέρεια. (Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. - Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ)

Τέλος, αξίζει να εξεταστεί η αναλογία θέσεων κατάρτισης ανά 100 ανέργους. Από τον παραπάνω πίνακα 5.5, με την πρώτη ματιά παρατηρούμε μεγάλες διαφοροποιήσεις μεταξύ των περιφερειών. Οι περιφέρειες με θέσεις κατάρτισης λιγότερες από τον μέσο όρο της χώρας (7,86 ανά 100 ανέργους) είναι οι περιφέρειες Πελοποννήσου (5,45), Αττικής (6,78), Β. Αιγαίου (7,2) και οριακά οι περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Ιονίων νήσων, Κεντρ. Μακεδονίας και Αν. Μακεδ. – Θράκης. Αντίθετα, πολύ υψηλότερα του μέσου όρου εμφανίζονται οι περιφέρειες Κρήτης (16,1), Ν. Αιγαίου (13,6), Θεσσαλίας (13), Ηπείρου (9,4) και Δυτ. Μακεδονίας (9,5).

Ο μέσος όρος της αναλογίας των θέσεων κατάρτισης ανά 100 ανέργους για όλη την χώρα (7,86) δίνει την εντύπωση της ανεπάρκειας στην αντιμετώπιση του ζητήματος της επαγγελματικής κατάρτισης. Θα πρέπει όμως να διευκρινιστεί ότι η ιδιαιτερότητα των προγραμμάτων κατάρτισης μπορεί να εξυπηρετήσουν σημαντικά μεγαλύτερο αριθμό ανέργων. Δηλαδή κατά το ίδιο χρονικό διάστημα υπήρχε η δυνατότητα να υλοποιούνται ταυτόχρονα περισσότερα από ένα προγράμματα στις ίδιες δομές, σε δύο βάρδιες ή με κατάλληλο προγραμματισμό υλοποίησης της πρακτικής άσκησης εκτός των χώρων του ΚΕΚ κ.λ.π. Επίσης, δεδομένου ότι τα περισσότερα από τα προγράμματα των Ε.Π. του Υπουργείου Εργασίας και των Περιφερειών έχουν διάρκεια από 250 έως 400 ώρες, είναι αυτονόητο ότι κατά τη διάρκεια του έτους μπορούν να ολοκληρωθούν περισσότερα από ένα προγράμματα.

Δείκτης συνολικής διασποράς των θέσεων κατάρτισης

Μπορούμε να μετρήσουμε την διασπορά των θέσεων κατάρτισης ανά 100 ανέργους και μάλιστα σταθμισμένη με την συμμετοχή των περιφερειών στο συνολικό αριθμό ανέργων. Την διασπορά αυτή μπορούμε να την υπολογίσουμε με τον Σταθμισμένο Συντελεστής Μεταβλητότητας, ο οποίος δίνεται από τον τύπο:

$$WCV = \frac{\sqrt{\sum (U_R - U_M)^2 P_R}}{U_M} 100$$

Όπου: U_R : οι θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους για κάθε περιφέρεια

U_M : οι θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους για το σύνολο της χώρας και

P_R : η συμμετοχή των ανέργων κάθε περιφέρειας στο σύνολο της χώρας

Έτσι, με την βοήθεια του Πίνακα 5.6 ο Σταθμισμένος Συντελεστής Μεταβλητότητας δίνει:

$$WCV_{1998} = 26,22\%$$

Την τιμή αυτή θα την συγκρίνουμε με την τιμή του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας για τη διασπορά των θέσεων κατάρτισης κατά τη διαδικασία πιστοποίησης του έτους 2001, την οποία θα υπολογίσουμε στο Κεφάλαιο 9.

Πίνακας 5.6: Υπολογισμός του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας όσον αφορά στη διασπορά των θέσεων κατάρτισης.

A/A	Περιφέρεια	Θέσεις κατάρτισης (Πιστοποιημένη Δυναμικότητα)	Ανεργοί (1996)	Υ: Θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους	$(U_R-U_M)^2$	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ P_R	$(U_R-U_M)^2 \cdot P_R$
1	Αν.Μακεδ.-Θράκης	2.125	28.200	7,5	0,11	0,063	0,007
2	Κεντρ. Μακεδονίας	5.438	72.400	7,5	0,12	0,162	0,020
3	Δυτ. Μακεδονίας	2.021	21.200	9,5	2,79	0,048	0,133
4	Ηπείρου	1.310	13.900	9,4	2,44	0,031	0,076
5	Θεσσαλίας	3.200	24.600	13,0	26,48	0,055	1,460
6	Ιόνιοι νήσοι	381	5.100	7,5	0,15	0,011	0,002
7	Δυτικής Ελλάδας	1.982	23.300	8,5	0,42	0,052	0,022
8	Στερεά Ελλάδας	1.655	21.800	7,6	0,07	0,049	0,004
9	Αττικής	13.455	198.500	6,8	1,17	0,445	0,522
10	Πελοποννήσου	975	17.900	5,4	5,83	0,040	0,234
11	Βορείου Αιγαίου	353	4.900	7,2	0,43	0,011	0,005
12	Νοτίου Αιγαίου	760	5.600	13,6	32,60	0,013	0,409
13	Κρήτης	1.434	8.900	16,1	68,07	0,020	1,357
	Σύνολο	35.089	446.300	119,7			4,2495
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ $U_M =$						7,9	
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΤΗΤΑΣ $WCV =$							26,22%

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 1998-2000, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ Β΄ Κ.Π.Σ.

Όπως αναφέρθηκε στα προηγούμενα κεφάλαια, στο χώρο της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης επιτελικός φορέας είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στο πλαίσιο ολόκληρου του Β΄ Κ.Π.Σ. (1994-1999) το σύνολο των πόρων δημόσιας δαπάνης που διατέθηκαν για δράσεις προώθησης της απασχόλησης και συνεχιζόμενης κατάρτισης ανήλθε σε περίπου 702 δις δραχμές. Το κύριο εργαλείο εφαρμογής της πολιτικής του Υπουργείου, για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων στο πλαίσιο του Β΄ Κ.Π.Σ., αποτέλεσαν τα Επιχειρησιακά Προγράμματα «Συνεχιζόμενη Κατάρτιση και Προώθηση της Απασχόλησης» και «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας». Ο συνολικός ωφελούμενος πληθυσμός από την υλοποίηση των παραπάνω Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Π.) υπολογίζεται σε 550.000 (άνεργους και εργαζόμενους).

Οι ενέργειες κατάρτισης για άνεργους που προκηρύχθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά τη μεταβατική περίοδο 1998-2000 διέπονταν από τους όρους υλοποίησης που αναφέρονταν στην Υ.Α. 107454/2-6-1998 (Σύστημα Διαχείρισης, Παρακολούθησης, Αξιολόγησης και Ελέγχου Ενεργειών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης χρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του Μέτρου 1 του Υποπρογράμματος του Ε.Π. «Συνεχιζόμενη Κατάρτιση και Προώθηση της Απασχόλησης» και διαδικασία εφαρμογής τους) και στην Υ.Α. 109734/16-10-1998 (Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης, Ελέγχου των ενεργειών Καταπολέμησης του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας, που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στα πλαίσια του 2^{ου} Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 1994-1999 και διαδικασία εφαρμογής τους) του υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με τις παραπάνω Υ.Α. οι ενέργειες κατάρτισης υλοποιούνται υποχρεωτικά στις δομές των φορέων (Θεματικά και Κλαδικά Κ.Ε.Κ. εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας) οι οποίοι είναι πιστοποιημένοι από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης¹³. Στο

¹³ Τα προγράμματα κατάρτισης που προκηρύχθηκαν στο πλαίσιο του Ε.Π. «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας» μπορούσαν να υλοποιηθούν μόνο από τα Κ.Ε.Κ. που είχαν

κεφάλαιο αυτό θα εξετάσουμε την περιφερειακή κατανομή του αριθμού των προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, του συνολικού αριθμού των καταρτισθέντων, των ανθρωποωρών κατάρτισης, και του συνολικού ποσού του προϋπολογισμού των ενεργειών αυτών.

Την μεταβατική περίοδο 1998-2000, για το κάθε ένα από τα δύο Επιχειρησιακά Προγράμματα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έγιναν δύο προκηρύξεις για την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης. Για το κάθε Ε.Π. έγινε μία προκήρυξη το έτος 1999 και μία προκήρυξη το έτος 2000. Συνολικά εγκρίθηκαν 2.293 προγράμματα κατάρτισης, για 43.097 καταρτιζόμενους. Οι ανθρωποώρες κατάρτισης που εγκρίθηκαν για υλοποίηση έφθασαν στις 17.689.115, ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός των ενεργειών κατάρτισης ανήλθε στο ποσό των 62.855,24 εκατομμυρίων δραχμών. Η γεωγραφική κατανομή ανά περιφέρεια των παραπάνω στοιχείων εμφανίζονται στον πίνακα 6.1 καθώς και στο διάγραμμα 6.1.

Πίνακας 6.1: Περιφερειακή κατανομή αριθμού προγραμμάτων κατάρτισης, αριθμού καταρτιζόμενων, ανθρωποωρών κατάρτισης και συνολικού προϋπολογισμού για τη διετία 1999-2000.

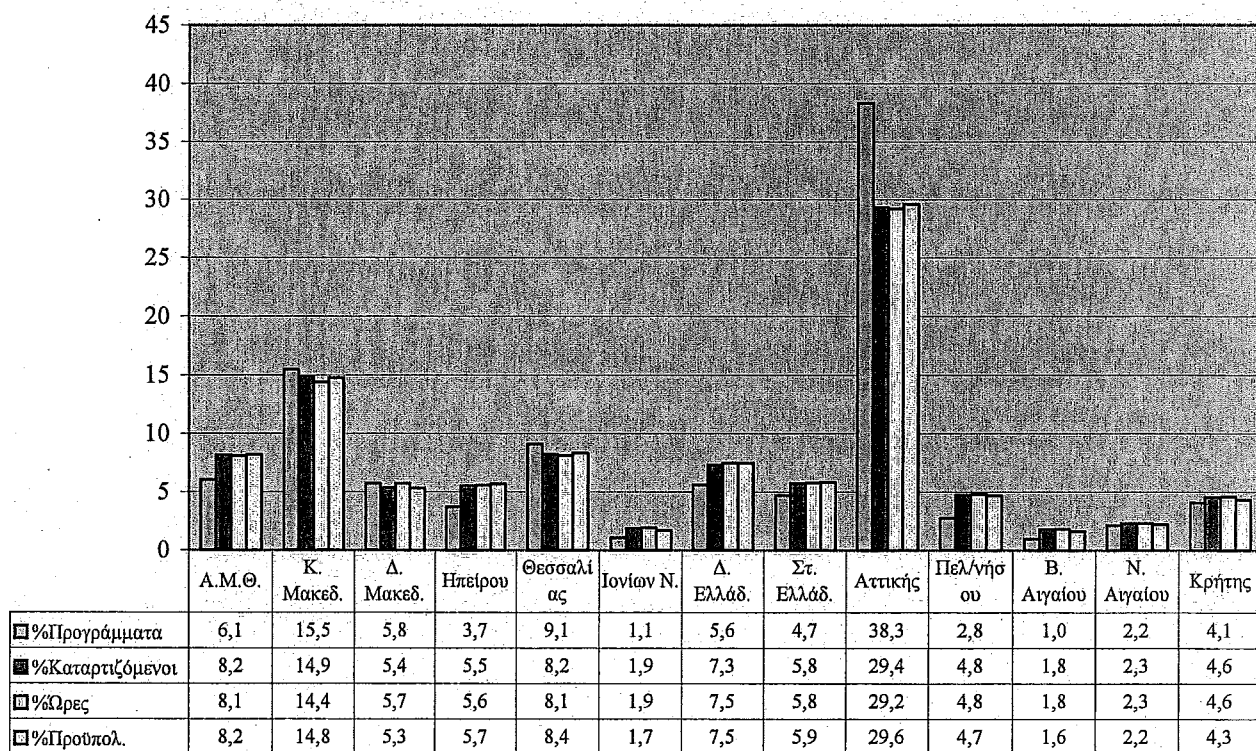
Περιφέρεια	Αριθμός Προγραμ- μάτων	Καταρτιζό- μενοι	Ανθρωποώρες κατάρτισης	Προϋπολογισμός (εκατ. δρχ)
ΑΝ. ΜΑΚΕΔ.-ΘΡΑΚΗΣ	188	3.494	1.450.700	5.086,08
ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	342	6.212	2.610.295	9.391,93
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	123	2.462	944.614	3.264,37
ΗΠΕΙΡΟΥ	127	2.403	1.008.905	3.500,87
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	189	3.505	1.477.055	5.273,90
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	43	835	305.140	1.087,79
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	168	3.235	1.327.326	4.540,36
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	132	2.502	1.038.520	3.697,15
ΑΤΤΙΚΗΣ	673	12.601	5.240.974	18.797,58
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	109	2.075	830.598	3.013,86
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	41	783	289.915	1.018,10
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	53	996	396.724	1.389,56
ΚΡΗΤΗΣ	105	1.994	768.349	2.793,69
Γενικό Αθροισμα	2.293	43.097	17.689.115	62.855,24

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

πιστοποιηθεί συμπληρωματικά βάσει της Υ.Α. 111238/12-12-1997. Συνολικά, από τα 255 ΚΕΚ που ήταν πιστοποιημένα για την υλοποίηση προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, μόνο τα 133 ΚΕΚ πιστοποιήθηκαν συμπληρωματικά για τα προγράμματα του Κοινωνικού Αποκλεισμού.

Από την παρουσίαση αυτή διαπιστώνουμε ότι οι περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας (με τα πολεοδομικά συγκροτήματα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης αντίστοιχα), συγκεντρώνουν μαζί το 54% των προγραμμάτων κατάρτισης και περίπου το 45% του αριθμού των καταρτιζόμενων, των ανθρωποωρών κατάρτισης και του συνολικού προϋπολογισμού των προγραμμάτων. Τα μικρότερα ποσοστά εμφανίζονται για τις περιφέρειες Ιονίων Νήσων και Βορείου Αιγαίου, όπου αθροιστικά συγκεντρώνουν το 2% των προγραμμάτων και το 3,7% περίπου των καταρτιζόμενων, των ωρών κατάρτισης και του προϋπολογισμού. Η παραπάνω κατανομή κρίνεται απόλυτα φυσιολογική, ιδιαίτερα εάν συνδυαστεί με την κατανομή του αριθμού των δομών και της δυναμικότητας των φορέων, όπως παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 5.

Διάγραμμα 6.1: Ποσοστιαία κατανομή ανά περιφέρεια, αριθμού προγραμμάτων κατάρτισης, αριθμού καταρτιζόμενων, ωρών κατάρτισης και συνολικού προϋπολογισμού. (Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.)

Περιφερειακή κατανομή αριθμού ανέργων και καταρτισθέντων την περίοδο 1998-2000

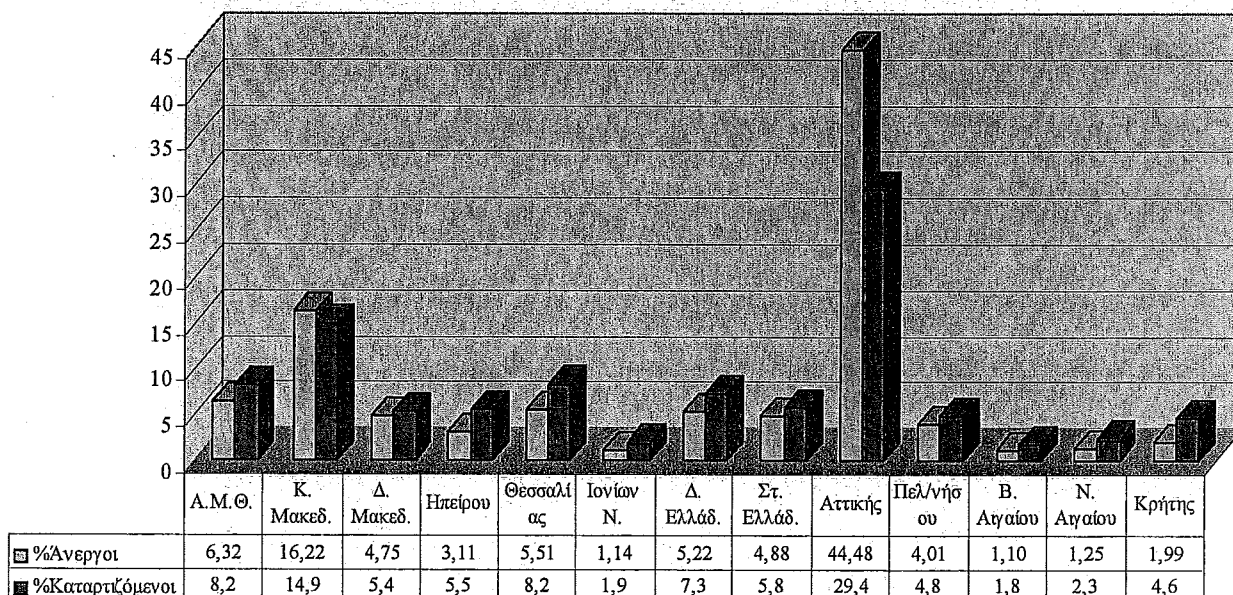
Η διαπεριφερειακή κατανομή των 43.097 θέσεων κατάρτισης (αριθμού καταρτισθέντων) που προέκυψαν από την έγκριση των 2.293 προγραμμάτων τις

χρονιές 1999 και 2000, συνδέεται άμεσα με τη γεωγραφική κατανομή των ανέργων. Εξετάζοντας τα διαθέσιμα στοιχεία, επιχειρείται ο προσδιορισμός του βαθμού κάλυψης των αναγκών σε κατάρτιση.

Συγκρίνοντας, με την βοήθεια του διαγράμματος 6.2, την περιφερειακή κατανομή της ανεργίας με την αντίστοιχη περιφερειακή κατανομή των καταρτιζόμενων, διαπιστώνουμε ότι σε όλες τις Περιφέρειες το ποσοστό των καταρτισθέντων είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό των ανέργων. Εξαιρέση αποτελούν οι Περιφέρειες Αττικής (όπου το ποσοστό των καταρτισθέντων είναι σημαντικά χαμηλότερο από το ποσοστό των ανέργων) και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (όπου το ποσοστό των καταρτισθέντων είναι οριακά χαμηλότερο). Το γεγονός αυτό δείχνει ενδεχομένως και τις προθέσεις του Υπουργείου Εργασίας και Κ.Α. να προωθήσει τις δράσεις κατάρτισης περισσότερο στην περιφέρεια παρά στα μεγάλα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Η ενδοπεριφερειακή κατανομή των θέσεων κατάρτισης και των καταρτιζόμενων καθώς και οι διανομαρχιακές ανισότητες εξετάζονται στο Κεφ. 7.

Διάγραμμα 6.2: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού ανέργων και αριθμού καταρτιζόμενων των εγκεκριμένων προγραμμάτων για τη διετία 1999-2000. (Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.)

Περιφερειακές ανισότητες στην κατανομή των καταρτιζόμενων

Όπως και στο Κεφάλαιο 5, μπορούμε να υπολογίσουμε τον Σταθμισμένο Συντελεστή Μεταβλητότητας του αριθμού καταρτιζόμενων ανά 100 ανέργους:

$$WCV = \frac{(U_R - U_M)^2 P_R}{U_M} 100$$

Όπου: U_R : ο αριθμός καταρτιζόμενων ανά 100 ανέργους για κάθε περιφέρεια

U_M : ο αριθμός καταρτιζόμενων ανά 100 ανέργους για το σύνολο της χώρας

P_R : η συμμετοχή των ανέργων κάθε περιφέρειας στο σύνολο της χώρας

Έτσι, με την βοήθεια του Πίνακα 6.2 ο Σταθμισμένος Συντελεστής Μεταβλητότητας δίνει:

$$WCV = \frac{14,956}{9,7} 100$$

Οπότε: $WCV = 40,0 \%$

Η τιμή αυτή δείχνει ότι οι διαπεριφερειακές ανισότητες στην κατανομή των καταρτισθέντων ανέργων είναι αρκετά μεγαλύτερες από τις διαπεριφερειακές ανισότητες στην κατανομή των πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης που υπολογίσαμε στο Κεφ. 5.

Πίνακας 6.2: Υπολογισμός του WCV.

Περιφέρεια	Εγκεκριμένος αριθμός καταρτιζόμενων	Ανεργοί (1996)	U: Αριθ. καταρτιζ. ανά 100 ανέργους	$U_R - U_M$	$(U_R - U_M)^2$	Συμμετοχή ανέργων P_R	$(U_R - U_M)^2 * P_R$
Αν.Μακεδ.-Θράκης	3.494	28.200	12,4	2,7	7,47	0,063	0,472
Κεντρ. Μακεδονίας	6.212	72.400	8,6	-1,1	1,16	0,162	0,188
Δυτ. Μακεδονίας	2.462	21.200	11,6	2,0	3,83	0,048	0,182
Ηπείρου	2.403	13.900	17,3	7,6	58,24	0,031	1,814
Θεσσαλίας	3.505	24.600	14,2	4,6	21,08	0,055	1,162
Ιόνιοι νήσοι	835	5.100	16,4	6,7	45,11	0,011	0,515
Δυτικής Ελλάδας	3.235	23.300	13,9	4,2	17,87	0,052	0,933
Στερεά Ελλάδα	2.502	21.800	11,5	1,8	3,31	0,049	0,162
Αττικής	12.601	198.500	6,3	-3,3	10,95	0,445	4,868
Πελοποννήσου	2.075	17.900	11,6	1,9	3,75	0,040	0,150
Βορείου Αιγαίου	783	4.900	16,0	6,3	39,98	0,011	0,439

Νοτίου Αιγαίου	996	5.600	17,8	8,1	66,08	0,013	0,829
Κρήτης	1.994	8.900	22,4	12,7	162,51	0,020	3,241
ΣΥΝΟΛΟ	43.097	446.300	9,7				14,956

Ποσοστό κάλυψης της δυναμικότητας των Κ.Ε.Κ. (Δείκτης πληρότητας θέσεων κατάρτισης)

Σημαντικό στοιχείο αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της πολιτικής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όσον αφορά στην εφαρμογή των δύο τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ευθύνης του κατά το Β΄ Κ.Π.Σ και ιδιαίτερα κατά την μεταβατική περίοδο 1998-2000, αποτελεί το ποσοστό κάλυψης των πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης των ΚΕΚ από την υλοποίηση των εγκεκριμένων ενεργειών κατάρτισης. Το ποσοστό αυτό προκύπτει από την δυναμικότητα των Κ.Ε.Κ. και τον αριθμό των καταρτιζόμενων των εγκεκριμένων προγραμμάτων κατάρτισης (δείκτης πληρότητας). Το στοιχείο αυτό μέτρησης είναι ενδεικτικό αλλά όχι απόλυτο, διότι τα Κ.Ε.Κ. το συγκεκριμένο διάστημα είχαν επίσης την δυνατότητα να υλοποιήσουν είτε προγράμματα κατάρτισης για ανέργους που χρηματοδοτούνταν από τα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Περιφερειών (Π.Ε.Π.), είτε προγράμματα κατάρτισης για εργαζόμενους σε μικρές, μεσαίες ή μεγάλες επιχειρήσεις μέσω του Ειδικού Λογαριασμού για Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.) του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού.

Από τον Πίνακα 6.3 προκύπτει ότι υπάρχουν μεγάλες ανισότητες στην περιφερειακή κατανομή του δείκτη πληρότητας. Την μεγαλύτερη πληρότητα παρουσιάζουν οι περιφέρειες Β. Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Πελοποννήσου, και Ηπείρου. Παρατηρούμε ότι στις πρώτες από αυτές η τιμή του δείκτη πληρότητας είναι πάνω από 100%. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι στις συγκεκριμένες περιφέρειες οι φορείς υλοποιούσαν κατά διαστήματα περισσότερα από ένα προγράμματα ανά αίθουσα κατάρτισης. Αυτό συνεπάγεται ότι οι δομές αυτές το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα λειτουργούσαν σε διπλή βάρδια (πρωί – απόγευμα) προκειμένου να ανταποκριθούν στην υποχρέωση υλοποίησης των προγραμμάτων.

Οι περιφέρειες με τον μικρότερο δείκτη πληρότητας είναι η Αττική, η Κεντρ. Μακεδονία και η Θεσσαλία. Για τις δύο πρώτες περιφέρειες το αποτέλεσμα αυτό είναι

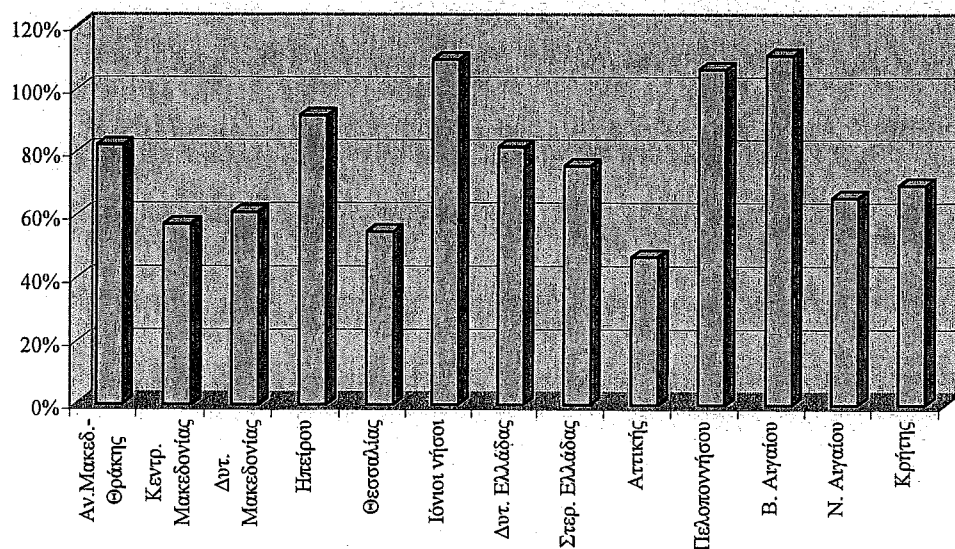
αναμενόμενο, αφού όπως φάνηκε και από το διάγραμμα 6.2 το ποσοστό κατανομής του αριθμού καταρτιζόμενων ήταν μικρότερο από το ποσοστό κατανομής των ανέργων. Αντίθετα, το μικρό ποσοστό του δείκτη πληρότητας για την Θεσσαλία (54,8%) αλλά και τη Δυτ. Μακεδονία (60,9%) δείχνει ότι ο υπολογισμός των εκπαιδευτικών αναγκών και ο προσδιορισμός των αναγκών σε πιστοποιημένες δομές κατάρτισης δεν ήταν ιδιαίτερα επιτυχής για τις περιφέρειες αυτές.

Πίνακας 6.3: Δείκτης πληρότητας δομών κατάρτισης κατά την περίοδο 1998-2000.

Περιφέρεια	Πιστοποιημένη Δυναμικότητα	Δυναμικότητα διετίας	Καταρτιζόμενοι	Δείκτης πληρότητας
Αν.Μακεδ.-Θράκης	2.125	4.250	3.494	82,2%
Κεντρ. Μακεδονίας	5.438	10.876	6.212	57,1%
Δυτ. Μακεδονίας	2.021	4.042	2.462	60,9%
Ηπείρου	1.310	2.620	2.403	91,7%
Θεσσαλίας	3.200	6.400	3.505	54,8%
Ιόνιοι νήσοι	381	762	835	109,6%
Δυτ. Ελλάδας	1.982	3.964	3.235	81,6%
Στερ. Ελλάδας	1.655	3.310	2.502	75,6%
Αττικής	13.455	26.910	12.601	46,8%
Πελοποννήσου	975	1.950	2.075	106,4%
Β. Αιγαίου	353	706	783	110,9%
Ν. Αιγαίου	760	1.520	996	65,5%
Κρήτης	1.434	2.868	1.994	69,5%
Σύνολο επικράτειας	35.089	70.178	43.097	61,4%

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα 6.3: Δείκτης πληρότητας των θέσεων κατάρτισης ανά περιφέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΑΝΑ ΝΟΜΟ)

Στο Κεφάλαιο αυτό θα εξετάσουμε ανά περιφέρεια, τα χαρακτηριστικά των μεγεθών που αφορούν στην υλοποίηση των ενεργειών κατάρτισης που προκήρυξε και ανέθεσε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατά τη μεταβατική περίοδο 1998 – 2000, στο πλαίσιο του Β' Κ.Π.Σ. Όπως ήδη αναφέρθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο, τα προγράμματα αυτά προκηρύχθηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου «Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση και Προώθηση της Απασχόλησης» και «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας».

Για κάθε μία από τις περιφέρειες (εκτός της Περιφέρειας Αττικής όπου δεν υφίσταται διαμέριση σε νομούς) θα εξεταστεί ο αριθμός και των είδους των φορέων που δραστηριοποιούνται σε αυτές, τόσο ως προς τη φύση τους (δημοτικοί, νομαρχιακοί, ιδιωτικοί, επιμελητήρια κ.λ.π.) όσο και ως προς την εμβέλειά τους (εθνικοί ή περιφερειακοί). Επίσης θα παρουσιαστεί ο αριθμός των πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο στο οποίο εξειδικεύονται καθώς και η δυναμικότητά τους σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης ανά νομό. Στη συνέχεια θα δίνονται ο αριθμός των προγραμμάτων που ανατέθηκαν προς υλοποίηση, ο αριθμός των ανέργων που καταρτίστηκαν καθώς και ο συνολικός προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό. Θα παρουσιαστούν επίσης δείκτες που αφορούν την ποσοστιαία κατανομή των παραπάνω ανά νομό καθώς επίσης και δείκτες πληρότητας των δομών κατάρτισης.

Η συγκριτική ανάλυση για τις διανομαρχιακές ανισότητες μεταξύ των περιφερειών θα γίνει στο επόμενο κεφάλαιο όπου και θα υπολογιστούν και οι σταθμισμένοι συντελεστές μεταβλητότητας (WCV), ως προς την δυναμικότητα των δομών και ως προς τον αριθμό των ανέργων που καταρτίστηκαν σε αυτές, κατά την περίοδο 1998 – 2000 με την οποία «έκλεισε» το Β' Κ.Π.Σ.

7.1 Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης δραστηριοποιούνται 30 φορείς Επαγγελματικής Κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν συνολικά 38 δομές κατάρτισης. Από τους 30 αυτούς φορείς οι 7 είναι ΚΕΚ της τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ ή β΄ βαθμού (δημοτικά, νομαρχιακά, αναπτυξιακών επιχειρήσεων, ΝΕΛΕ, κ.λ.π.), 1 των Τ.Ε.Ι. Καβάλας, 3 κοινωνικών εταίρων, επιμελητηρίων ή φορέων 815 και 19 ιδιωτικά.

Οι 19 από τους φορείς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας – Θράκης, ενώ οι υπόλοιποι 11 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.1.1, προκύπτει ότι το θεματικό πεδίο στο οποίο είναι πιστοποιημένες οι πιο πολλές δομές είναι το θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τεχνικά και Μεταφορών. Ακολουθούν με ίδιο περίπου αριθμό δομών τα θεματικά πεδία για τα Αγροτικά, του Τουρισμού και Παροχής Υπηρεσιών και το Περιβάλλον. Το θεματικό πεδίο με τις λιγότερες δομές είναι για τα επαγγέλματα Υγείας και Πρόνοιας.

Πίνακας 7.1.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

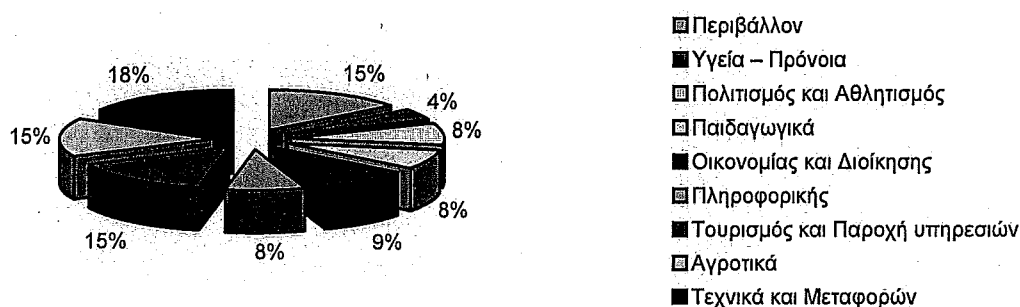
Θεματικά πεδία	Δράμας	Εβρου	Καβάλας	Ξάνθης	Ροδόπης	Γενικό Άθροισμα
Περιβάλλον	5	8	7	5	1	26
Υγεία – Πρόνοια	0	5	0	2	1	8
Πολιτισμός και Αθλητισμός	2	7	3	2	1	15
Παιδαγωγικά	3	5	3	2	1	14
Οικονομίας και Διοίκησης	4	3	4	3	3	17
Πληροφορικής	3	3	5	2	2	15
Τουρισμός και Παροχή υπηρεσιών	5	8	8	4	2	27
Αγροτικά	4	7	9	4	3	27
Τεχνικά και Μεταφορών	4	9	9	5	3	30

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 2.125. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.1.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τα έτη 1999 και 2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμφανίζεται επίσης ο συνολικός

αριθμός καταρτιζόμενων καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό.

Διάγραμμα: 7.1.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Πίνακας 7.1.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτισθέντων και συνολικός προϋπολογισμός ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Θέσεις Κατάρτισης	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ¹
ΔΡΑΜΑΣ	261	26	498	698,6	95,4%
ΕΒΡΟΥ	687	62	1.135	1.747,8	82,6%
ΚΑΒΑΛΑΣ	656	43	808	1.157,9	61,6%
ΞΑΝΘΗΣ	368	39	745	1.040,9	101,2%
ΡΟΔΟΠΗΣ	153	18	308	440,8	100,7%
ΣΥΝΟΛΟ	2.125	188	3.494	5.086,1	82,2%

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων υλοποιήθηκε στο νομό Έβρου, όπου επίσης καταρτίστηκαν και οι περισσότεροι άνεργοι. Αμέσως μετά ακολουθεί ο νομός Καβάλας. Τα λιγότερα προγράμματα και οι λιγότεροι καταρτισθέντες ήταν στο νομό Ροδόπης. Παρόλα αυτά διαπιστώνουμε ότι οι δείκτες πληρότητας ήταν ακριβώς αντίθετοι. Στο νομό Ροδόπης και στο νομό Ξάνθης η πληρότητα ξεπέρασε το 100%, ενώ στο νομό Καβάλας και Ξάνθης τα ποσοστά ήταν 61,6% και 82,6% αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ότι η προσδιορισμός των αναγκών σε δομές κατάρτισης ήταν πιο επιτυχής για του νομούς Ροδόπης και

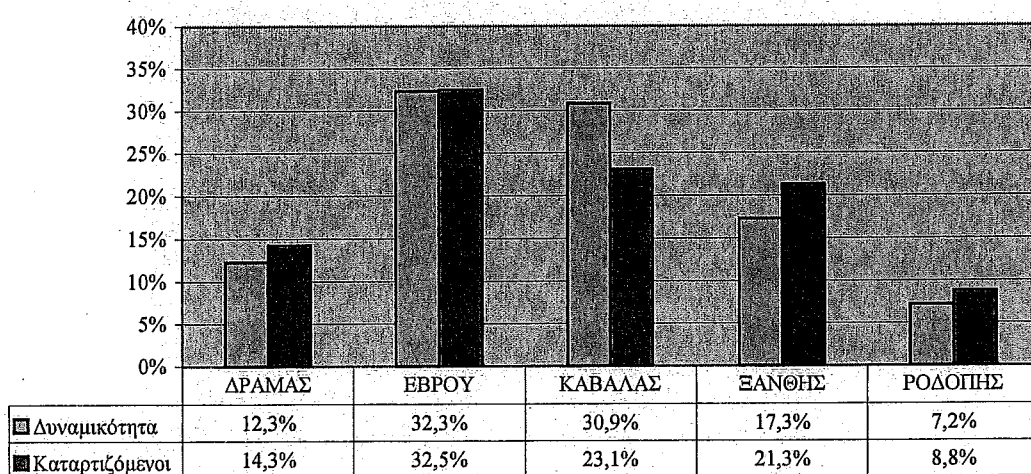
¹ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

Ξάνθης. Γενικά πάντως η πληρότητα σε όλους τους νομούς (με εξαίρεση το νομό Καβάλας) έφθασε σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Η ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα, δείχνει ότι υπάρχει σχετική αντιστοιχία μεταξύ των δύο μεγεθών στους νομούς Έβρου, Δράμας και Ροδόπης, ενώ υπάρχει αναντιστοιχία στους νομούς Καβάλας και Ξάνθης.

Διάγραμμα 7.1.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή των πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης και του αριθμού των καταρτιζόμενων.

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

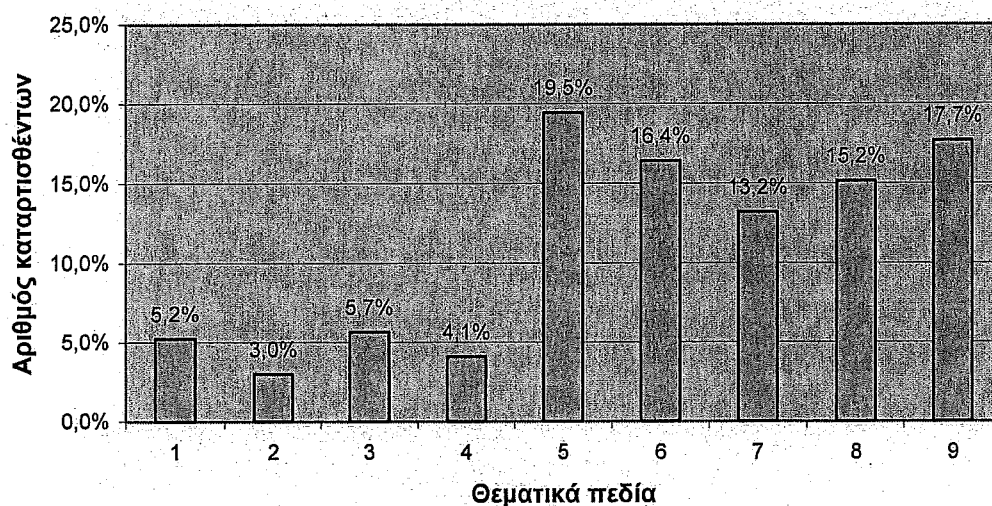
Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας – Θράκης, στον παρακάτω πίνακα 7.1.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο. Από τον παρακάτω πίνακα και το διάγραμμα 7.1.3 διαπιστώνουμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό πεδίο της Οικονομίας και Διοίκησης και στο θεματικό πεδίο Τεχνικά και Μεταφορών. Τα προγράμματα που αφορούν τα Αγροτικά επαγγέλματα και τις ειδικότητες της Πληροφορικής ακολουθούν σε αριθμό καταρτισθέντων, ενώ τα προγράμματα για το περιβάλλον, την υγεία – πρόνοια, τον πολιτισμό – αθλητισμό και τα παιδαγωγικά ακολούθησαν με μικρότερο αριθμό τόσο προγραμμάτων όσο και καταρτισθέντων. Η προτίμηση που υπάρχει στα θεματικά πεδία της Οικονομίας – Διοίκησης και των Τεχνικών – Μεταφορών δείχνει σε ένα ποσοστό και την αναπτυξιακή φυσιογνωμία της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας – Θράκης.

Πίνακας 7.1.3 Εγκεκριμένα προγράμματα και καταρτισθέντες ανά θεματικό πεδίο για τη διετία 1999-2000.

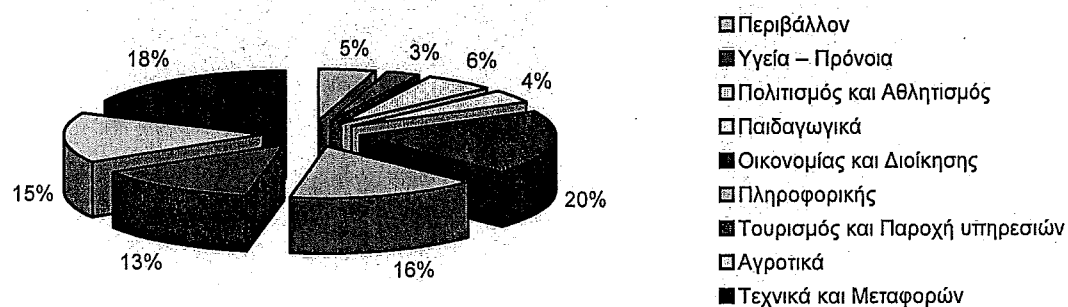
Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	9	183
2. Υγεία – Πρόνοια	5	105
3. Πολιτισμός και Αθλητισμός	11	198
4. Παιδαγωγικά	8	143
5. Οικονομίας και Διοίκησης	37	680
6. Πληροφορικής	30	574
7. Τουρισμός και Παροχή υπηρεσιών	25	462
8. Αγροτικά	29	530
9. Τεχνικά και Μεταφορών	34	619
ΣΥΝΟΛΟ	188	3.494

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα 7.1.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο

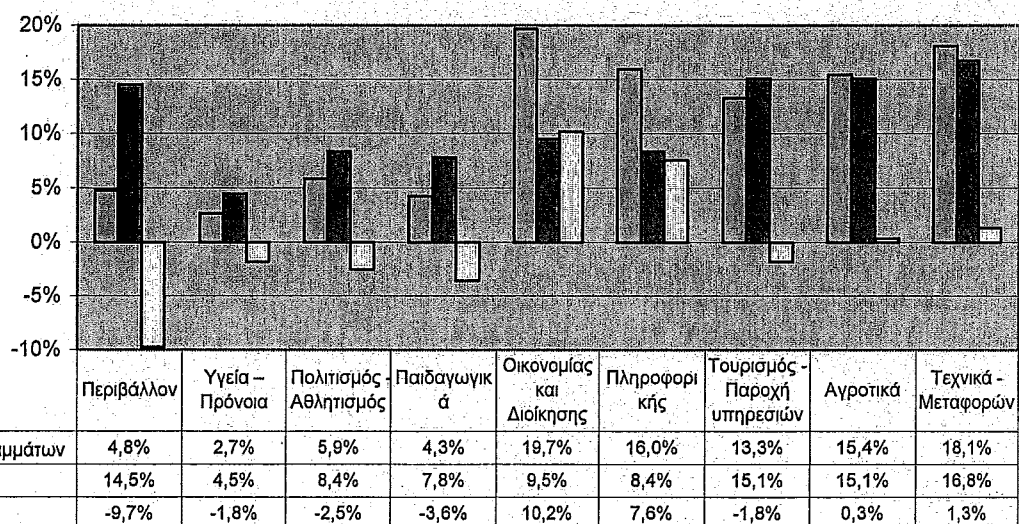

Διάγραμμα 7.1.4: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Από το προηγούμενο διάγραμμα 7.1.4 και το διάγραμμα 7.1.5 που ακολουθεί, είναι εμφανές ότι στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα περιβάλλοντος υπάρχει διαφορά σχεδόν 10% ανάμεσα στο ποσοστό των πιστοποιημένων δομών στο θεματικό αυτό πεδίο και στο ποσοστό των εγκεκριμένων προγραμμάτων. Το ίδιο συμβαίνει σε μικρότερο βαθμό για τα θεματικά πεδία Υγείας – Πρόνοιας, Πολιτισμού – Αθλητισμού, Παιδαγωγικών και Τουρισμού. Αυτό σημαίνει ότι η επιλογή των φορέων να πιστοποιηθούν στα αντίστοιχα θεματικά πεδία δεν είχε την αναμενόμενη ανταπόκριση στην υλοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης. Το ακριβώς αντίθετο συμβαίνει για τα θεματικά πεδία Οικονομίας – Διοίκησης και Πληροφορικής όπου το ποσοστό των εγκεκριμένων προγραμμάτων υπερβαίνει αρκετά το ποσοστό των αντίστοιχων δομών που σημαίνει ότι για τα πεδία αυτά υπήρξε πιο επιτυχής χωροθέτηση.

Διάγραμμα 7.1.5: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

7.2 Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας δραστηριοποιούνται 69 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν συνολικά 77 δομές κατάρτισης. Από τους 69 αυτούς φορείς οι 12 είναι ΚΕΚ της τοπικής αυτοδιοίκησης α' ή β' βαθμού (δημοτικά, νομαρχιακά, αναπτυξιακών επιχειρήσεων δήμων) και 2 των Ν.Ε.Λ.Ε. (Πιερίας και Ημαθίας). Από ένα ΚΕΚ διαθέτουν το Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης και το Παν/μιο Μακεδονίας. Ιδιωτικοί φορείς διαθέτουν 39 ΚΕΚ, ενώ 16 ΚΕΚ ανήκουν σε κοινωνικούς εταίρους, επιμελητήρια ή άλλους φορείς.

Οι 41 από τους φορείς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ οι υπόλοιποι 28 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.2.1, προκύπτει ότι το θεματικό πεδίο στο οποίο είναι πιστοποιημένες οι πιο πολλές δομές είναι το θεματικό πεδίο για επαγγέλματα στον Τουρισμό – Παροχή υπηρεσιών (55 δομές) και Οικονομίας – Διοίκησης (52 δομές). Ακολουθούν με ίδιο περίπου αριθμό δομών τα θεματικά πεδία για επαγγέλματα Πληροφορικής, Τεχνικά – Μεταφορών και Αγροτικά. Τα θεματικά πεδία με τις λιγότερες δομές είναι της Υγείας – Πρόνοιας (17 δομές) και Παιδαγωγικά (28 δομές).

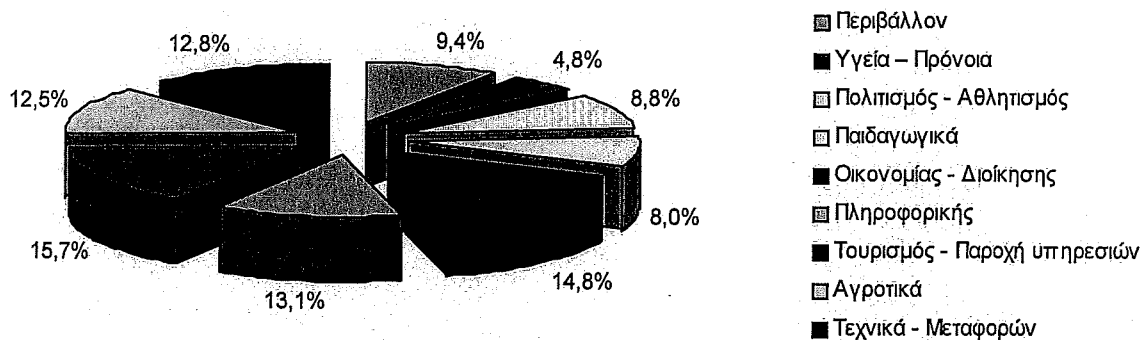
Χαρακτηριστικό για το νομό Σερρών είναι ότι το θεματικό πεδίο με τις περισσότερες δομές είναι για τα Αγροτικά επαγγέλματα (8 δομές), κάτι το οποίο είναι ενδεικτικό για την αναπτυξιακή φυσιογνωμία του νομού.

Πίνακας 7.2.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Ημαθίας	Θεσ/κης	Κιλκίς	Πέλλας	Πιερίας	Σερρών	Χαλκιδικής	Γενικό Άθροισμα
Περιβάλλον	2	21	1	2	2	4	1	33
Υγεία – Πρόνοια	1	12	1	0	0	2	1	17
Πολιτισμός - Αθλητισμός	2	21	2	1	1	2	2	31
Παιδαγωγικά	2	22	0	2	0	1	1	28
Οικονομίας - Διοίκησης	3	39	3	1	2	3	1	52
Πληροφορικής	2	32	3	1	3	4	1	46
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	3	37	1	2	4	6	2	55
Αγροτικά	3	23	2	2	4	8	2	44
Τεχνικά - Μεταφορών	2	28	3	1	4	6	1	45

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα: 7.2.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 5.438. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.2.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τα έτη 1999 και 2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμφανίζεται επίσης ο συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό.

Πίνακας 7.2.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Θέσεις Κατάρτισης	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ¹
Ημαθίας	528	20	352	571,7	66,7%
Θεσσαλονίκης	7.592	232	4.261	6.333,6	56,1%
Κιλκίς	324	14	245	351,4	75,6%
Πέλλας	280	14	240	363,9	85,7%
Πιερίας	650	23	415	619,3	63,8%
Σερρών	1.170	30	534	895,1	45,6%
Χαλκιδικής	332	9	165	257,0	49,7%
ΣΥΝΟΛΟ	1.0876	342	6.212	9.391,9	57,1%

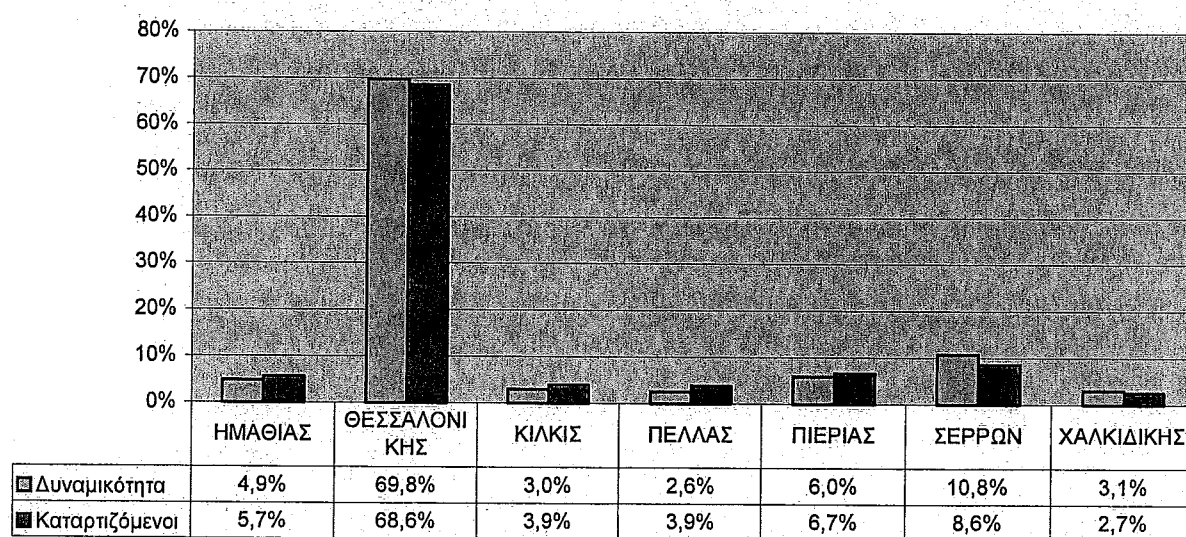
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων υλοποιήθηκε (όπως αναμενόταν) στο νομό Θεσσαλονίκης, όπου επίσης

¹ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

καταρτίστηκαν και οι περισσότεροι άνεργοι. Από τους υπόλοιπους νομούς τα πιο πολλά προγράμματα υλοποιήθηκαν στο νομό Σερρών ενώ τα λιγότερα στο νομό Χαλκιδικής. Παρόλα αυτά διαπιστώνουμε ότι ο νομός Σερρών και ο νομός Θεσσαλονίκης έχουν μαζί με το νομό Χαλκιδικής τους χαμηλότερους δείκτες πληρότητας στην Περιφέρεια (45,6%, 56,1% και 49,7% αντίστοιχα). Οι νομοί με τους υψηλότερους δείκτες ήταν οι νομοί Πέλλας και Κιλκίς. Γενικά πάντως το συνολικό ποσοστό πληρότητας στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας ήταν σχετικά χαμηλό.

Διάγραμμα 7.2.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

Από το διάγραμμα 7.2.2 διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Θεσσαλονίκης διαθέτει το συντριπτικό ποσοστό του σχεδόν 70%, ενώ οι άλλοι νομοί περιορίζονται στο 2,5% - 10,8%.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, στον παρακάτω πίνακα 7.2.3 καθώς και το διάγραμμα 7.2.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο.

Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό πεδίο της Οικονομίας και Διοίκησης (37 προγράμματα) και στο θεματικό πεδίο Τεχνικά και Μεταφορών (34). Το θεματικό

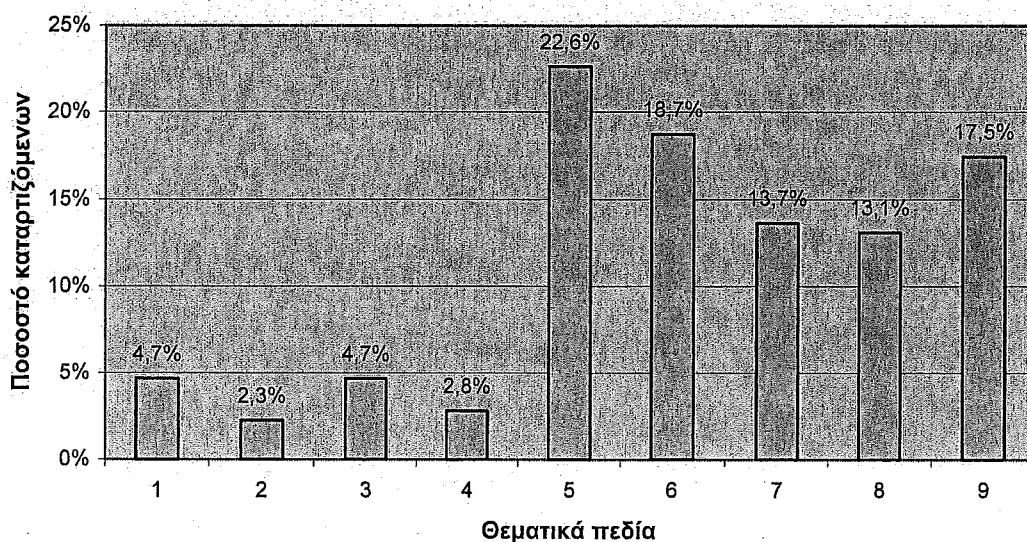
πεδίο για τις ειδικότητες της Πληροφορικής και τα Αγροτικά επαγγέλματα ακολουθούν σε αριθμό καταρτισθέντων, ενώ τα προγράμματα για την Υγεία – Πρόνοια, τα Παιδαγωγικά και το Περιβάλλον είχαν τον μικρότερο αριθμό εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμό καταρτιζόμενων. Η προτίμηση που υπάρχει στα θεματικά πεδία της Οικονομίας – Διοίκησης και των Τεχνικών – Μεταφορών δείχνει σε ένα ποσοστό και την αναπτυξιακή φυσιογνωμία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Πίνακας 7.2.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	15	290
2. Υγεία – Πρόνοια	8	140
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	16	290
4. Παιδαγωγικά	10	175
5. Οικονομίας - Διοίκησης	75	1.406
6. Πληροφορικής	62	1.164
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	46	848
8. Αγροτικά	48	815
9. Τεχνικά - Μεταφορών	62	1.084
ΣΥΝΟΛΟ	342	6.212

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

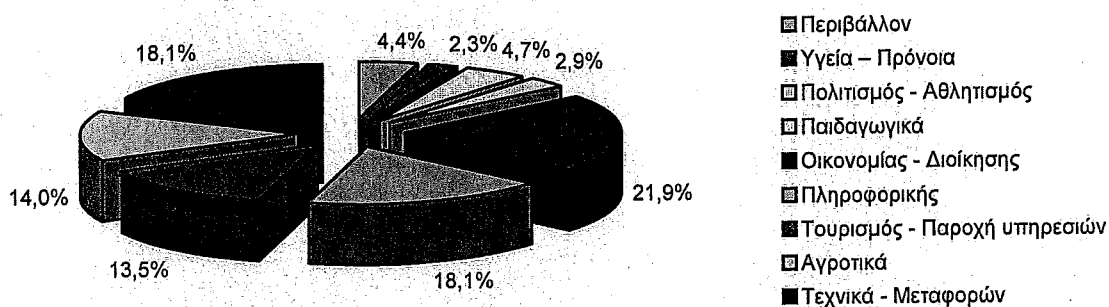
Διάγραμμα 7.2.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

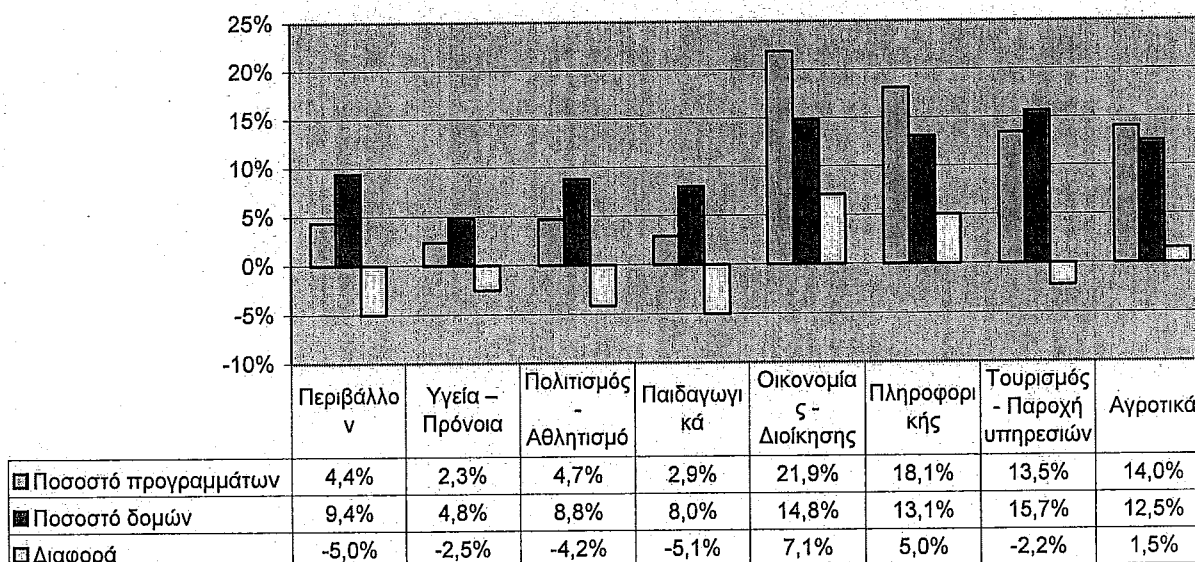
Όσον αφορά στον αριθμό των καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο, το μεγαλύτερο ποσοστό απορρόφησε το θεματικό πεδίο της Οικονομίας – Διοίκησης και ακολούθησαν τα θεματικά πεδία για την Πληροφορική και για επαγγέλματα Τεχνικά –

Μεταφορών. Στη συνέχεια έρχονται τα θεματικά πεδία για τον Τουρισμό – Παροχή Υπηρεσιών και για τα Αγροτικά. Από μικρό ποσοστό προγραμμάτων απορρόφησαν τα θεματικά πεδία για το Περιβάλλον, την Υγεία – Πρόνοια, τα Παιδαγωγικά και τον Πολιτισμό. Η ποσοστιαία κατανομή των προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο και η προτίμηση στα θεματικά πεδία Οικονομίας – Διοίκησης, Πληροφορικής και Τεχνικά – Μεταφορές είναι ενδεικτικά της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Διάγραμμα 7.2.4: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Διάγραμμα 7.2.5: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Από το διάγραμμα 7.2.5 είναι εμφανές ότι στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Περιβάλλοντος, Πολιτισμού, Παιδαγωγικά, Υγείας – Πρόνοιας και Τουρισμού υπάρχει

αρνητική διαφορά ανάμεσα στο ποσοστό των πιστοποιημένων δομών στο θεματικά αυτά πεδία και στο ποσοστό των εγκεκριμένων προγραμμάτων. Αυτό σημαίνει ότι η επιλογή των φορέων να πιστοποιηθούν στα αντίστοιχα θεματικά πεδία δεν είχε την αναμενόμενη ανταπόκριση στην υλοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης. Αντίθετα, για τα θεματικά πεδία Οικονομίας – Διοίκησης, Πληροφορικής και Αγροτικά όπου το ποσοστό των εγκεκριμένων προγραμμάτων υπερβαίνει το ποσοστό των πιστοποιημένων δομών στα πεδία αυτά, επομένως η χωροθέτησή τους ήταν περισσότερο επιτυχής.

7.3 Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δραστηριοποιούνται 19 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν συνολικά 23 δομές κατάρτισης. Από τους 19 αυτούς φορείς οι 4 είναι ΚΕΚ της τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ ή β΄ βαθμού (δημοτικά, νομαρχιακά, αναπτυξιακών επιχειρήσεων δήμων) και 6 σε κοινωνικούς εταίρους και φορείς του Ν.815. Τα υπόλοιπα 9 Κ.Ε.Κ. ανήκουν σε ιδιωτικούς φορείς.

Οι 6 από τους φορείς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, ενώ οι υπόλοιποι 13 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.3.1, προκύπτει ότι το θεματικό πεδίο στο οποίο είναι πιστοποιημένες οι πιο πολλές δομές είναι το θεματικό πεδίο για επαγγέλματα στον Τουρισμό – Παροχή υπηρεσιών και στα Αγροτικά (από 17 δομές). Ακολουθούν σε αριθμό δομών τα Τεχνικά και Μεταφορών και τα Οικονομίας – Διοίκησης (16 και 14 αντίστοιχα). Παιδαγωγικά και Περιβάλλον έχουν από 12 δομές ενώ τις λιγότερες δομές έχουν η Υγεία – Πρόνοια και ο Πολιτισμός – Αθλητισμός.

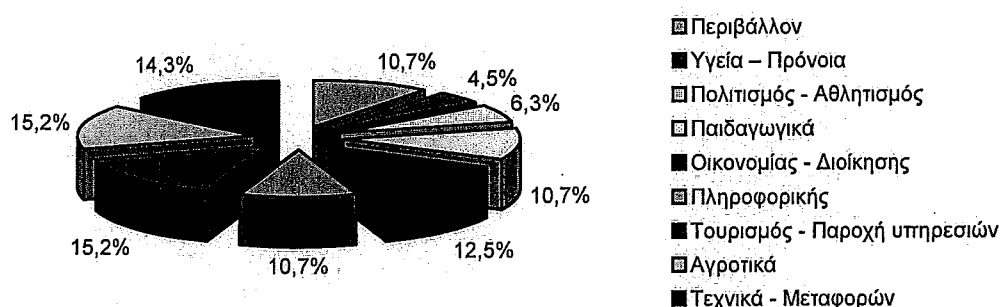
Το ότι υπερτερούν σε δομές τα Αγροτικά και Τεχνικά – Μεταφορών οπωσδήποτε είναι ενδεικτικό για την αναπτυξιακή φυσιογνωμία του νομού.

Πίνακας 7.3.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Γρεβενών	Καστοριάς	Κοζάνης	Φλώρινας	Γενικό Άθροισμα
Περιβάλλον	2	1	7	2	12
Υγεία – Πρόνοια	0	1	4	0	5
Πολιτισμός - Αθλητισμός	0	2	5	0	7
Παιδαγωγικά	0	2	8	2	12
Οικονομίας - Διοίκησης	0	3	10	1	14
Πληροφορικής	0	3	8	1	12
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	2	4	7	4	17
Αγροτικά	2	2	9	4	17
Τεχνικά - Μεταφορών	1	3	10	2	16

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΠΣ.

Διάγραμμα: 7.3.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 2.021. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.3.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τη διετία 1999-2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμφανίζεται επίσης ο συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό.

Πίνακας 7.3.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Δυναμικό- τητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ¹⁶
Γρεβενών	103	19	399	544,7	193,7%
Καστοριάς	290	31	604	832,1	104,1%
Κοζάνης	1.041	59	1.184	1.498,2	56,9%
Φλώρινας	587	14	275	389,4	23,4%
ΣΥΝΟΛΟ	2.021	123	2.462	3.264,4	60,9%

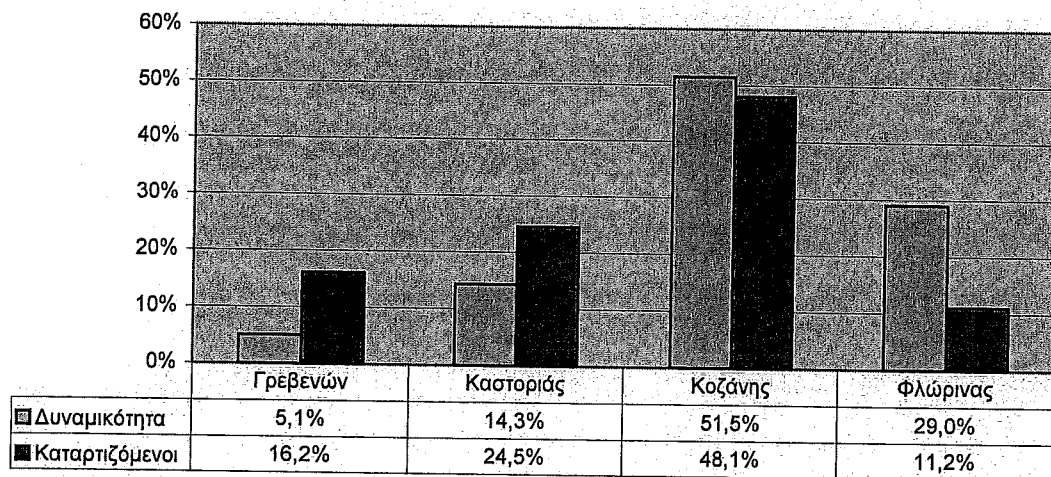
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων υλοποιήθηκε στο νομό Κοζάνης, όπου επίσης καταρτίστηκαν και οι περισσότεροι άνεργοι. Από τους υπόλοιπους νομούς τα πιο πολλά προγράμματα υλοποιήθηκαν στο νομό Καστοριάς και ακολουθούν ο νομός Γρεβενών και Φλώρινας. Όσον αφορά τους δείκτες πληρότητας διαπιστώνουμε ότι στο νομό Γρεβενών ο αριθμός των

¹⁶ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

προγραμμάτων ήταν τέτοιος ώστε οι δομές κατάρτισης λειτουργούσαν σε διπλή βάρδια (πρωί – απόγευμα). Ο δείκτης πληρότητας ξεπέρασε το 100% επίσης στο νομό Καστοριάς. Στους νομούς Κοζάνης και Φλώρινας όμως ο δείκτης πληρότητας κυμάνθηκε σε χαμηλά έως πολύ χαμηλά επίπεδα. Συνολικά για την Περιφέρεια Δ. Μακεδονίας ο δείκτης πληρότητας κυμάνθηκε περίπου στο 60%.

Διάγραμμα 7.3.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

Από το διάγραμμα 7.3.2 διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Κοζάνης συγκέντρωνε περίπου το 50% και για τα δύο μεγέθη. Υπάρχει δυσαναλογία μεταξύ των δύο ποσοστών για τους νομούς Γρεβενών, Καστοριάς και Φλώρινας, με τους δύο πρώτους νομούς να έχουν πολύ υψηλότερο ποσοστό καταρτισμένων από το ποσοστό που αντιστοιχεί στις δομές τους. Το αντίθετο ακριβώς συμβαίνει με το νομό Φλώρινας όπου το Υπουργείο δεν ενέκρινε αριθμό προγραμμάτων αντίστοιχα με τις δομές που ήταν πιστοποιημένες στο νομό.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, στον παρακάτω πίνακα 7.3.3 καθώς και το διάγραμμα 7.3.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο.

Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό πεδίο της Πληροφορικής και της Οικονομίας – Διοίκησης. Ακολουθούν τα θεματικά πεδία για τα Τεχνικά – Μεταφορών

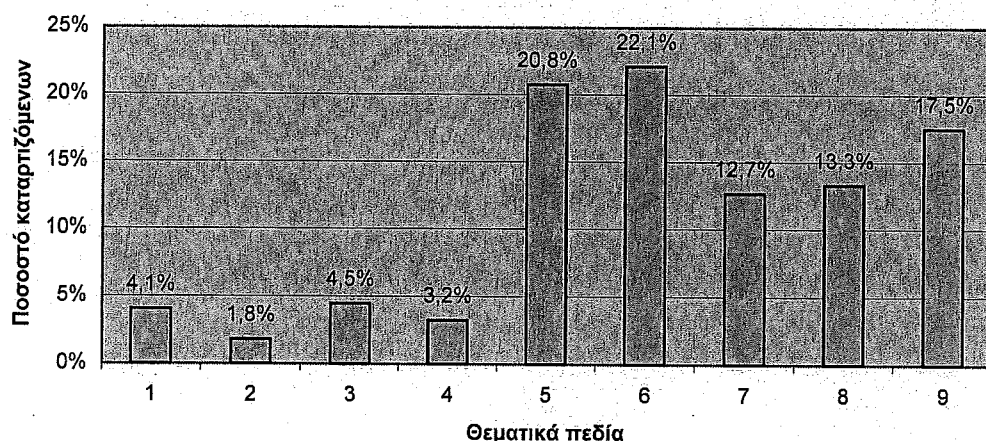
και τα Αγροτικά. Τελευταία με το λιγότερο αριθμό προγραμμάτων και καταρτιζόμενων ήταν τα θεματικά πεδία Υγείας – Πρόνοιας και Παιδαγωγικών.

Πίνακας 7.3.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	5	100
2. Υγεία – Πρόνοια	2	45
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	5	110
4. Παιδαγωγικά	4	80
5. Οικονομία - Διοίκησης	26	511
6. Πληροφορικής	28	545
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	15	312
8. Αγροτικά	16	328
9. Τεχνικά - Μεταφορών	22	431
ΣΥΝΟΛΟ	123	2.462

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα 7.3.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

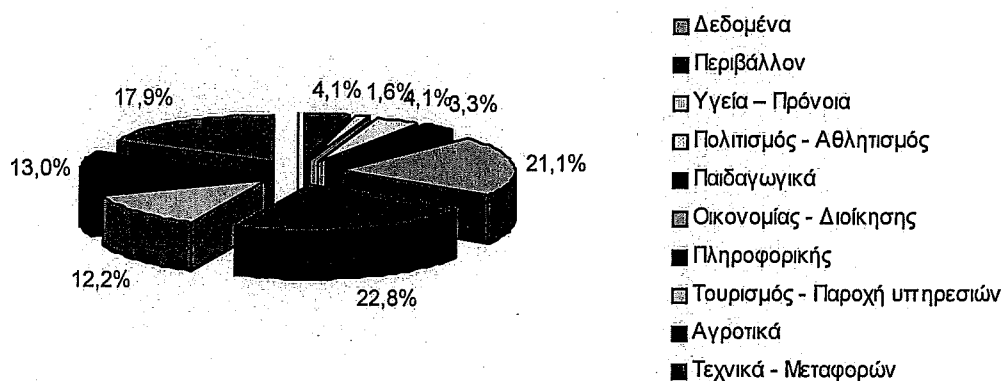

Όσον αφορά στον αριθμό των καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο, το μεγαλύτερο ποσοστό απορρόφησε το θεματικό πεδίο της Πληροφορικής και ακολούθησαν τα θεματικά πεδία Οικονομίας – Διοίκησης, Τεχνικά – Μεταφορών και Αγροτικά. Το μικρότερο ποσοστό καταρτιζόμενων απορρόφησε το θεματικό πεδίο της Υγείας – Πρόνοιας.

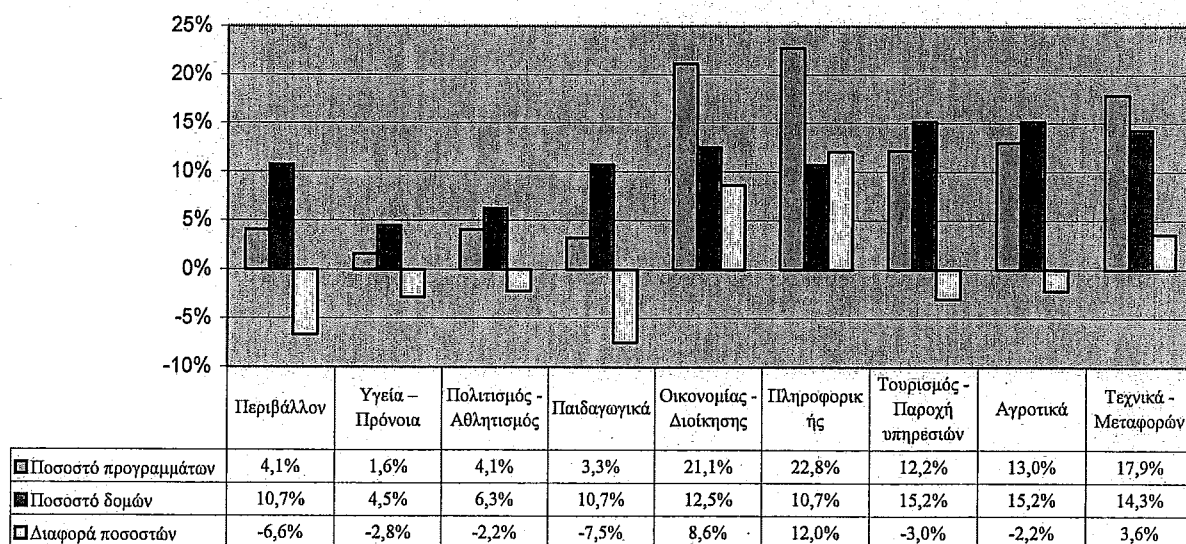
Από το διάγραμμα 7.3.5 είναι εμφανές ότι στα θεματικά πεδία για τα επαγγέλματα Περιβάλλοντος, Πολιτισμού, Παιδαγωγικά, Υγείας – Πρόνοιας, Τουρισμού και Αγροτικά υπάρχει αρνητική διαφορά ανάμεσα στο ποσοστό των πιστοποιημένων

δομών στο θεματικά αυτά πεδία και στο ποσοστό των εγκεκριμένων προγραμμάτων. Εκτός από τα Παιδαγωγικά όπου η διαφορά φθάνει το 7,5% και το Περιβάλλον που φθάνει το 6,6% στα υπόλοιπα θεματικά πεδία αυτή είναι αμελητέα. Γενικά υπάρχει σχετικά καλή χωροθέτηση δομών κατάρτισης όσον αφορά την πιστοποίησή τους σε θεματικά πεδία.

Διάγραμμα 7.3.4: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Διάγραμμα 7.3.5: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

7.4 Περιφέρεια Ηπείρου

Στην Περιφέρεια Ηπείρου δραστηριοποιούνται 18 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν συνολικά 21 δομές κατάρτισης. Από τους 18 αυτούς φορείς οι 2 είναι Ν.Ε.Λ.Ε. (Άρτας και Θεσπρωτίας), 2 είναι ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Παν/μιο Ιωαννίνων και Τ.Ε.Ι. Ηπείρου), και από ένα της Αγροτικής Τράπεζας, της ΠΑΣΕΓΕΣ και του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ. Τα υπόλοιπα 11 είναι Κ.Ε.Κ. που ανήκουν σε ιδιωτικούς φορείς.

Οι 7 από τους φορείς αυτούς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Ηπείρου, ενώ οι υπόλοιποι 11 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.4.1, προκύπτει ότι το θεματικό πεδίο στο οποίο είναι πιστοποιημένες οι πιο πολλές δομές είναι το θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τεχνικά – Μεταφορών (17 δομές), Τουρισμού και παροχής υπηρεσιών (16 δομές) και Αγροτικά (15 δομές). Ακολουθούν σε αριθμό δομών τα θεματικά πεδία για επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης, Παιδαγωγικά και Περιβάλλοντος (από 11 δομές). Τις λιγότερες δομές έχουν η Υγεία – Πρόνοια και ο Πολιτισμός – Αθλητισμός.

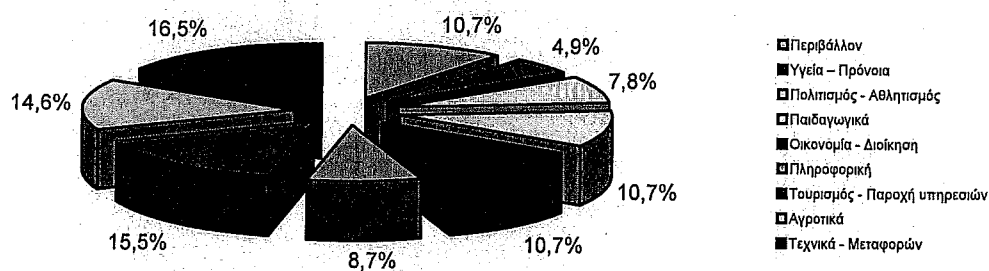
Το ότι υπερτερούν σε δομές τα θεματικά πεδία για επαγγέλματα Τεχνικά – Μεταφορών και Τουρισμό – Παροχή υπηρεσιών είναι δείγμα της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας του νομού.

Πίνακας 7.4.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Άρτας	Θεσπρωτίας	Ιωαννίνων	Πρεβέζης	Γενικό Άθροισμα
Περιβάλλον	1	2	5	3	11
Υγεία – Πρόνοια	1	0	3	1	5
Πολιτισμός - Αθλητισμός	1	1	5	1	8
Παιδαγωγικά	2	0	7	2	11
Οικονομία - Διοίκηση	1	1	7	2	11
Πληροφορική	1	0	7	1	9
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	2	1	9	4	16
Αγροτικά	3	1	7	4	15
Τεχνικά - Μεταφορών	3	2	9	3	17

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα: 7.3.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 1.310. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.4.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τη διετία 1999-2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμφανίζεται επίσης ο συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό.

Πίνακας 7.4.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Δυναμικό- τητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ¹⁷
Άρτας	206	15	290	419,3	70,4%
Θεσπρωτίας	110	12	205	306,4	93,2%
Ιωαννίνων	802	77	1.438	2.174,4	89,7%
Πρεβέζης	192	23	470	600,7	122,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1.310	127	2.403	3.500,9	91,7%

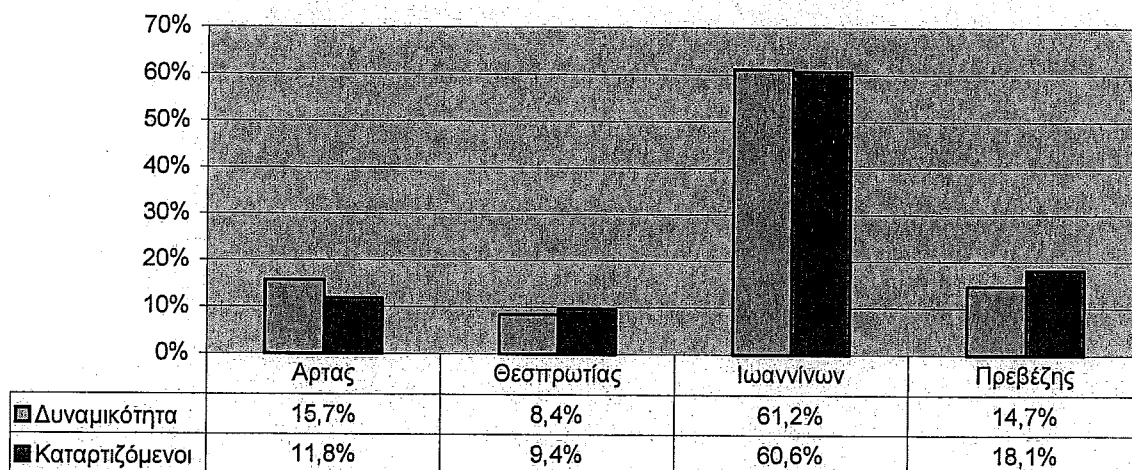
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης (77) καθώς και ο μεγαλύτερος αριθμός καταρτισθέντων εντοπίζεται στο νομό Ιωαννίνων, στον οποίο άλλωστε βρίσκεται και η έδρα της Περιφέρειας. Ακολουθεί ο νομός Πρεβέζης με 23 προγράμματα και τέλος οι νομοί Άρτας και Θεσπρωτίας με 15 και 12 προγράμματα αντίστοιχα. Ο δείκτης πληρότητας των θέσεων κατάρτισης βρίσκεται ψηλά σε όλους τους νομούς με το νομό Πρεβέζης να

¹⁷ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

ξεπερνά το 100% και το νομό Άρτας με το χαμηλότερο ποσοστό που φθάνει στο 70%. Στο σύνολο της Περιφέρειας ο δείκτης πληρότητας ξεπερνά το 90%. Μπορούμε επομένως να πούμε ότι ο προσδιορισμός των αναγκών σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης που έγινε βάσει ειδικής μελέτης πριν την διαδικασία πιστοποίησης των Κ.Ε.Κ. ήταν αρκετά ακριβής για την Περιφέρεια Ηπείρου.

Διάγραμμα 7.4.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

Από το διάγραμμα 7.4.2 διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Ιωαννίνων συγκέντρωνε περίπου το 60% και για τα δύο μεγέθη. Γενικά υπάρχει αναλογία μεταξύ των δύο ποσοστών και για τους υπόλοιπους νομούς Άρτας, Θεσπρωτίας και Πρεβέζης, με τον πρώτο να εμφανίζει κάποια υστέρηση του ποσοστού καταρτιζόμενων σε σχέση με το ποσοστό δυναμικότητας και τους άλλους δύο νομούς να εμφανίζουν μεγαλύτερο ποσοστό καταρτιζόμενων σε σχέση με το ποσοστό της δυναμικότητας. Γενικά πάντως θεωρείται ότι έγινε αναλογική κατανομή στην έγκριση των προγραμμάτων κατάρτισης στους τέσσερις νομούς της Περιφέρειας.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Ηπείρου, στον πίνακα 7.4.3 καθώς και στο διάγραμμα 7.4.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο. Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τεχνικά – Μεταφορών (29 προγράμματα), και ακολουθούν το

θεματικό πεδίο Οικονομίας - Διοίκησης και Αγροτικά (από 23 προγράμματα). Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Περιφέρεια Ηπείρου δεν υλοποιήθηκαν καθόλου προγράμματα του θεματικού πεδίου Υγείας – Πρόνοιας, ενώ πολύ λίγα προγράμματα υλοποιήθηκαν για τα θεματικά πεδία Παιδαγωγικά, Περιβάλλον και Πολιτισμός – Αθλητισμός.

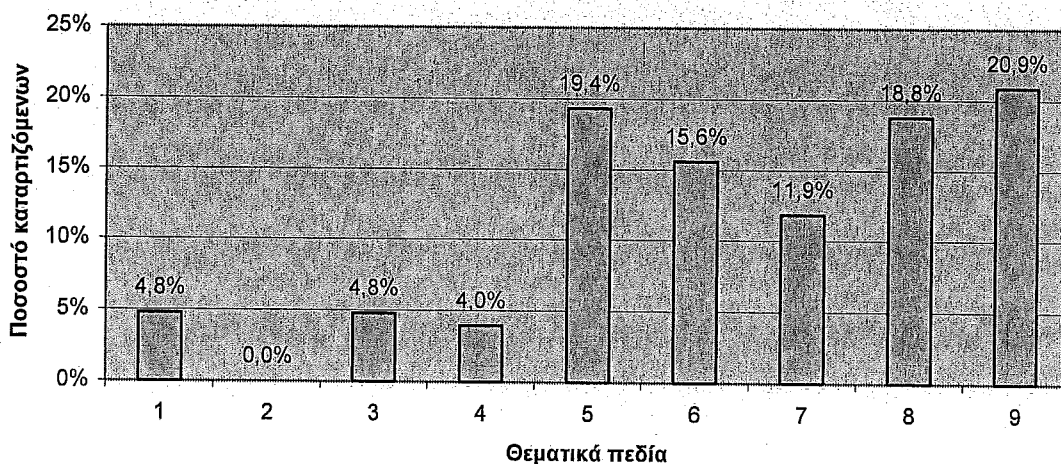
Πίνακας 7.4.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	6	115
2. Υγεία – Πρόνοια	0	0
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	6	115
4. Παιδαγωγικά	5	95
5. Οικονομίας - Διοίκησης	23	465
6. Πληροφορικής	20	375
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	15	285
8. Αγροτικά	23	451
9. Τεχνικά - Μεταφορών	29	502
ΣΥΝΟΛΟ	127	2.403

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

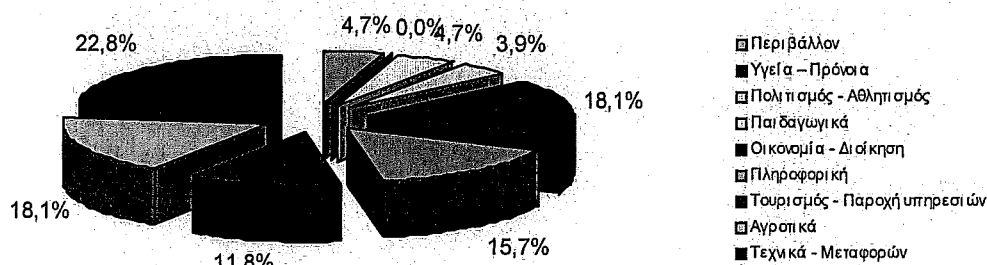
Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 7.4.3 οι καταρτισθέντες στα Τεχνικά – Μεταφορών, Οικονομίας – Διοίκησης και Αγροτικά φθάνουν ή προσεγγίζουν το 20% του συνόλου. Ακολουθούν σε ποσοστό οι καταρτισθέντες σε Πληροφορική και Τουρισμό – Παροχή υπηρεσιών (με 15,6 και 11,9 % αντίστοιχα). Οι καταρτισθέντες σε Περιβάλλον, Πολιτισμό και Παιδαγωγικά είναι περίπου στο 5%.

Διάγραμμα 7.4.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

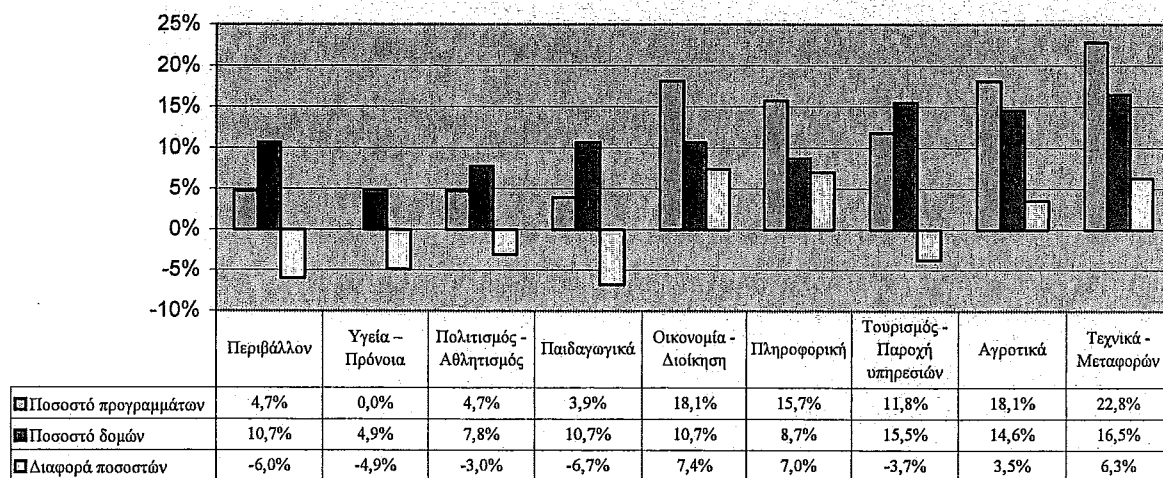

Όπως παρατηρούμε στο διάγραμμα 7.4.5, η διαφορά ανάμεσα στην ποσοστιαία κατανομή των πιστοποιημένων δομών στα διάφορα θεματικά πεδία και των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, κυμαίνεται από 3% έως 7,4%. Υπάρχει θετική διαφορά για τα προγράμματα κατάρτισης που ανήκαν στα θεματικά πεδία Οικονομίας – Διοίκησης, Πληροφορικής, Αγροτικά και Τεχνικά – Μεταφορών και αρνητική για τα υπόλοιπα. Η διαφορά αυτές κρίνεται ότι δικαιώνουν ως ένα βαθμό τις επιλογές των φορέων ως προς την πιστοποίησή τους στα συγκεκριμένα θεματικά πεδία.

Διάγραμμα 7.4.4: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Διάγραμμα 7.4.5: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

7.5 Περιφέρεια Θεσσαλίας

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας δραστηριοποιούνται 33 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν συνολικά 43 δομές κατάρτισης. Από τους 33 αυτούς φορείς οι 6 είναι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, 2 είναι Ν.Ε.Λ.Ε. (Καρδίτσας και Μαγνησίας), 1 είναι Α.Ε.Ι. (Παν/μιο Θεσσαλίας), 7 είναι διάφοροι φορείς (επιμελητήρια, κοινωνικοί εταίροι, κ.λ.π.). Τα υπόλοιπα 17 Κ.Ε.Κ. είναι ιδιωτικοί φορείς.

Οι 25 από τους φορείς αυτούς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, ενώ οι υπόλοιποι 11 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

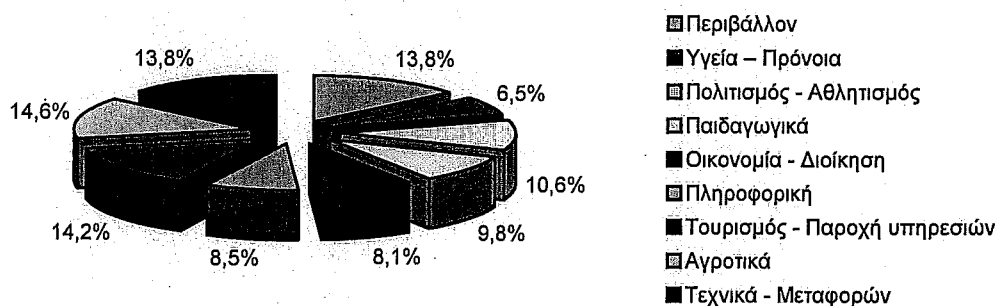
Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.5.1 και το διάγραμμα 7.5.1, προκύπτει ότι το θεματικό πεδίο με τις περισσότερες πιστοποιημένες δομές είναι (όπως άλλωστε αναμενόταν) το θεματικό πεδίο για τα Αγροτικά επαγγέλματα, αλλά γενικά υπάρχει σχετική ισοκατανομή, με τις δομές που είναι πιστοποιημένες στα θεματικά πεδία Περιβάλλον, Τουρισμός, Αγροτικά και Τεχνικά – Μεταφορών να κυμαίνονται σε ποσοστό περίπου 14%, τις δομές στα θεματικά πεδία Πληροφορική, Οικονομία – Διοίκηση, Παιδαγωγικά και Πολιτισμού γύρω στο 9-10%. Εξάιρεση αποτελούν οι πιστοποιημένες δομές στο θεματικό πεδίο της Υγείας – Πρόνοιας όπου το ποσοστό είναι μόνο 6,5%.

Πίνακας 7.5.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Καρδίτσας	Λάρισας	Μαγνησίας	Τρικάλων	Γενικό Αθροισμα
Περιβάλλον	4	15	12	3	34
Υγεία – Πρόνοια	2	7	6	1	16
Πολιτισμός - Αθλητισμός	4	12	9	1	26
Παιδαγωγικά	3	10	9	2	24
Οικονομία - Διοίκηση	3	9	7	1	20
Πληροφορική	3	10	7	1	21
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	4	18	11	2	35
Αγροτικά	4	17	12	3	36
Τεχνικά - Μεταφορών	3	15	13	3	34

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα: 7.5.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 3.200. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.5.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τη διετία 1999-2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμφανίζεται επίσης ο συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό.

Πίνακας 7.5.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Δυναμικό- τητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ¹⁸
Καρδίτσας	291	23	430	704,6	73,9%
Λάρισας	1.520	92	1.729	2.649,8	56,9%
Μαγνησίας	1.174	45	791	1.113,6	33,7%
Τρικάλων	215	29	555	806,0	129,1%
ΣΥΝΟΛΟ	3.200	189	3.505	5.273,9	54,8%

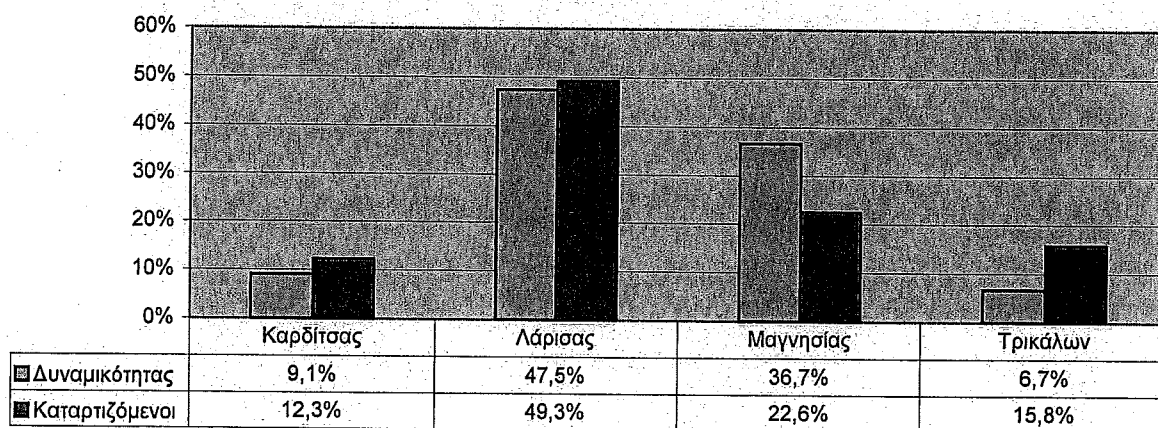
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης (92) καθώς και ο μεγαλύτερος αριθμός καταρτισθέντων εντοπίζεται στο νομό Λάρισας, στον οποίο άλλωστε βρίσκεται και η έδρα της Περιφέρειας. Ακολουθεί ο νομός Μαγνησίας με 45 προγράμματα και τέλος οι νομοί Τρικάλων και Καρδίτσας με 29 και 23 προγράμματα αντίστοιχα. Ο δείκτης πληρότητας των θέσεων

¹⁸ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

κατάρτισης βρίσκεται ψηλά μόνο στο νομό Τρικάλων, όπου ξεπερνά το 100% άρα οι δομές λειτουργούσαν σε διπλή βάρδια. Το μικρότερο ποσοστό πληρότητας ήταν στο νομό Μαγνησίας (33,7%). Στο σύνολο της Περιφέρειας ο δείκτης πληρότητας δεν ξεπέρασε το 55% και κρίνεται ιδιαίτερα χαμηλός. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι ο προσδιορισμός των αναγκών σε δομές κατάρτισης δεν ήταν επιτυχής σε σχέση με την ανταπόκριση που είχε στα προγράμματα κατάρτισης που εγκρίθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Διάγραμμα 7.5.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

Από το διάγραμμα 7.5.2 διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Λάρισας συγκεντρώνει περίπου το 48-49% και για τα δύο μεγέθη. Στο νομό Μαγνησίας υπάρχει υστέρηση του ποσοστού των υλοποιηθέντων προγραμμάτων κατάρτισης σε σχέση με τη δυναμικότητα των δομών (περίπου 14%). Αυτό σημαίνει είτε ότι ο προσδιορισμός των αναγκών σε δομές κατάρτισης δεν ήταν επιτυχής για το νομό Μαγνησίας, είτε ότι τα προγράμματα κατάρτισης που εγκρίθηκαν για το νομό δεν έλαβαν υπόψη τις υπάρχουσες ανάγκες σε κατάρτιση. Για τους άλλους νομούς το ποσοστό των προγραμμάτων ήταν μεγαλύτερο από το ποσοστό της δυναμικότητας.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, στον πίνακα 7.5.3 καθώς και στο διάγραμμα 7.5.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο. Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό

πεδίο για Αγροτικά επαγγέλματα (33 προγράμματα) και στο θεματικό πεδίο Τεχνικά – Μεταφορών (32 προγράμματα). Ακολουθούν τα προγράμματα για επαγγέλματα Πληροφορικής, Οικονομίας – Διοίκησης και Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών. Τα θεματικά πεδία με τα λιγότερα προγράμματα είναι το Υγεία – Πρόνοια και τα Παιδαγωγικά.

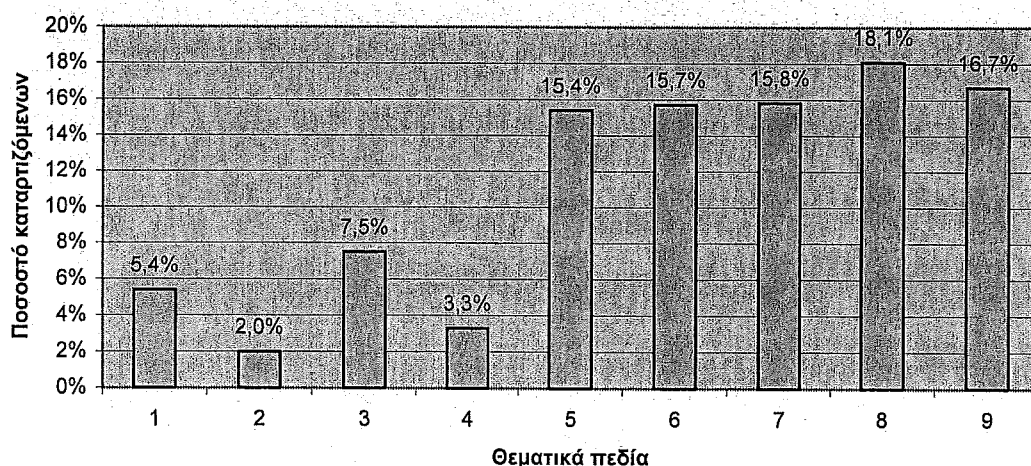
Πίνακας 7.5.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	10	190
2. Υγεία – Πρόνοια	4	70
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	16	264
4. Παιδαγωγικά	6	116
5. Οικονομίας - Διοίκησης	29	540
6. Πληροφορικής	30	551
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	29	555
8. Αγροτικά	33	634
9. Τεχνικά - Μεταφορών	32	585
ΣΥΝΟΛΟ	189	3.505

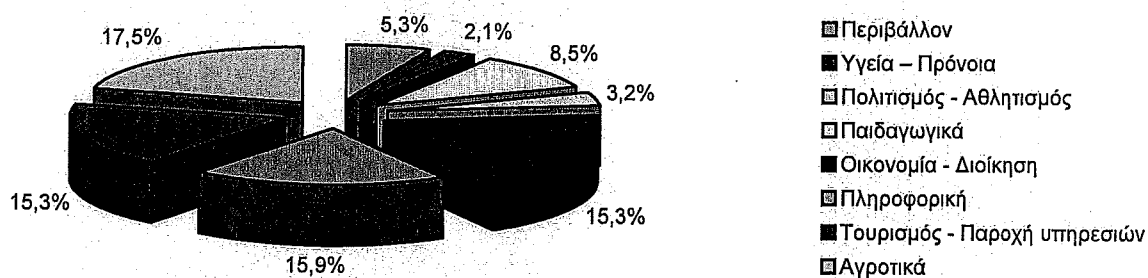
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 7.5.3 οι καταρτισθέντες στα Αγροτικά φθάνουν το 18%, ενώ στα Τεχνικά – Μεταφορών, Οικονομίας – Διοίκησης, Πληροφορικής και Τουρισμού κυμαίνονται στο 15-16%. Τα ποσοστά αυτά δίνουν μία αρκετά ενδεικτική εικόνα για την εξειδίκευση των αναγκών σε κατάρτιση στην Περιφέρεια Θεσσαλίας η οποία συμβαδίζει με το αναπτυξιακό προφίλ της (με τον ανεπτυγμένο πρωτογενή τομέα).

Διάγραμμα 7.5.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

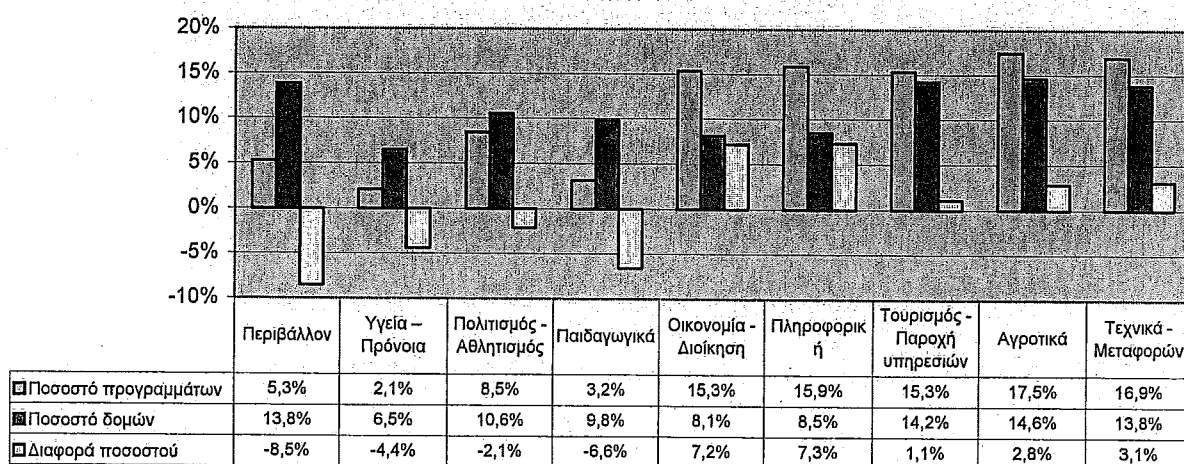

Διάγραμμα 7.5.4: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Όπως παρατηρούμε στο διάγραμμα 7.5.5, η διαφορά ανάμεσα στην ποσοστιαία κατανομή των πιστοποιημένων δομών στα διάφορα θεματικά πεδία και των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, κυμαίνεται από 1% έως 8,4%. Οι μεγαλύτερες διαφορές είναι στα θεματικά πεδία για το Περιβάλλον και τα Παιδαγωγικά (όπου το ποσοστό των προγραμμάτων είναι μικρό σε σχέση με το ποσοστό των πιστοποιημένων δομών στα θεματικά αυτά πεδία) και στα θεματικά πεδία Οικονομία - Διοίκηση και Πληροφορική (όπου το ποσοστό των προγραμμάτων στα πεδία αυτά είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό των δομών). Εκτός από τα δύο πρώτα θεματικά πεδία, η επιλογή που έκαναν οι φορείς για πιστοποίηση των δομών τους σε αντίστοιχα θεματικά πεδία ήταν επιτυχής.

Διάγραμμα 7.5.5: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

7.6 Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων δραστηριοποιούνται 8 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν 8 δομές κατάρτισης. Από τους 8 αυτούς φορείς οι 6 είναι ιδιωτικοί, 1 είναι η Ν.Ε.Λ.Ε. Ζακύνθου και 1 της τοπικής αυτοδιοίκησης Κέρκυρας. Οι 4 από τους φορείς αυτούς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Ιονίων νήσων, ενώ οι υπόλοιποι 4 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.6.1 και το διάγραμμα 7.6.1, προκύπτει ότι το θεματικό πεδίο με τις περισσότερες πιστοποιημένες δομές είναι (όπως άλλωστε αναμενόταν) το θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Τουρισμού και Παροχής υπηρεσιών. Ακολουθούν τα θεματικά πεδία για τα Αγροτικά και την Οικονομία – Διοίκηση με το 14,3% των πιστοποιημένων δομών και έπονται τα υπόλοιπα θεματικά πεδία με τις λιγότερες δομές να διαθέτει το πεδίο Υγείας – Πρόνοιας (1 δομή).

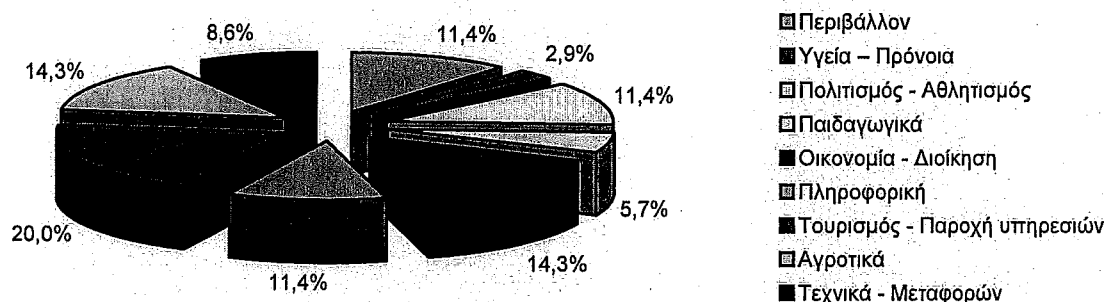
Πίνακας 7.6.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Ζακύνθου	Κερκύρας	Κεφαλληνίας	Λευκάδας	Γενικό Άθροισμα
Περιβάλλον	0	2	1	1	4
Υγεία – Πρόνοια	0	1	0	0	1
Πολιτισμός - Αθλητισμός	1	2	1	0	4
Παιδαγωγικά	0	1	1	0	2
Οικονομία - Διοίκηση	2	2	1	0	5
Πληροφορική	1	2	1	0	4
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	2	3	1	1	7
Αγροτικά	2	1	1	1	5
Τεχνικά - Μεταφορών	0	1	1	1	3

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 3.200. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.6.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τη διετία 1999-2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμφανίζεται επίσης ο συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό.

Διάγραμμα: 7.6.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Πίνακας 7.6.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Δυναμικό-τητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ¹⁹
Ζακύνθου	85	9	160	250,2	94,1%
Κερκύρας	163	12	230	254,1	70,6%
Κεφαλληνίας	88	16	310	411,4	176,1%
Λευκάδας	45	6	135	172,1	150,0%
ΣΥΝΟΛΟ	381	43	835	1087,8	109,6%

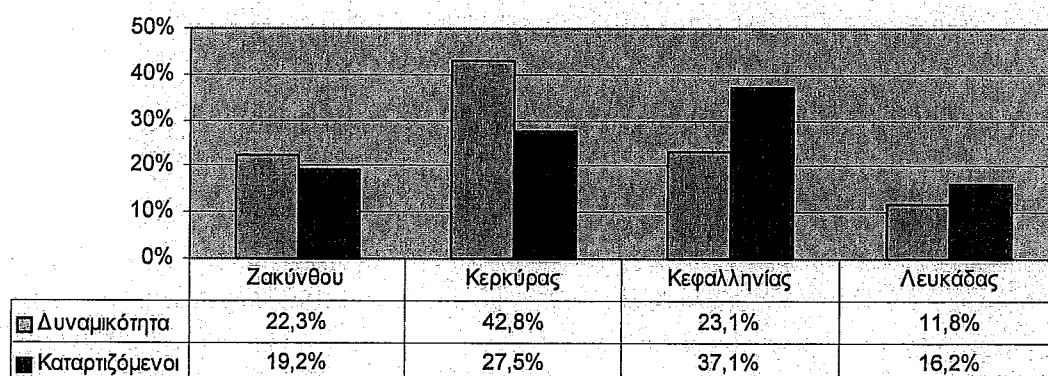
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης (16) καθώς και ο μεγαλύτερος αριθμός καταρτισθέντων εντοπίζεται στο νομό Κεφαλληνίας, παρόλο που η έδρα της Περιφέρειας βρίσκεται στο νομό Κερκύρας. Ακολουθεί ο νομός Κεφαλληνίας με 12 προγράμματα και τέλος οι νομοί Ζακύνθου και Λευκάδας με 9 και 6 προγράμματα αντίστοιχα. Ο δείκτης πληρότητας των θέσεων κατάρτισης βρίσκεται αρκετά ψηλά και μάλιστα στους νομούς Κεφαλληνίας και Λευκάδας υπερβαίνει κατά πολύ το 100%, δηλαδή στους νομούς αυτούς οι δομές λειτουργούσαν σε διπλή βάρδια. Το χαμηλότερο ποσοστό συναντάται στο νομό Κερκύρας (70,6%). Ο δείκτης πληρότητας συνολικά για την Περιφέρεια υπερβαίνει το 100% και είναι από τους υψηλότερους πανελλαδικά. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι ο προσδιορισμός των αναγκών σε δομές

¹⁹ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

κατάρτισης ήταν αρκετά επιτυχής, ειδικά σε σχέση με τον αριθμό των προγραμμάτων τα οποία ενέκρινε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την Περιφέρεια Ιονίων νήσων.

Διάγραμμα 7.6.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

Από το διάγραμμα 7.6.2 διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Κερκύρας διαθέτει το 42,8% της δυναμικότητας αλλά κατάρτισε το 27,5% των καταρτιζόμενων (-15,3%). Αυτό σημαίνει ότι υπερεκτιμήθηκαν οι ανάγκες σε δομές κατάρτισης στο συγκεκριμένο νομό. Αντίθετα ο νομός Κεφαλληνίας διαθέτει το 23,1% των δομών αλλά κατάρτισε το 37,1% των καταρτιζόμενων (+14%). Στην περίπτωση αυτή υποεκτιμήθηκαν οι ανάγκες. Στις άλλους δύο νομούς δεν υπάρχει σημαντική απόκλιση.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, στον πίνακα 7.6.3 καθώς και στο διάγραμμα 7.6.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο. Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τουρισμού και Παροχής υπηρεσιών. Αγροτικά επαγγέλματα (33 προγράμματα) και στο θεματικό πεδίο Τεχνικά – Μεταφορών (32 προγράμματα). Ακολουθούν τα προγράμματα για επαγγέλματα Πληροφορικής, Οικονομίας – Διοίκησης και Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών. Τα θεματικά πεδία με τα λιγότερα προγράμματα είναι το Υγεία – Πρόνοια και τα Παιδαγωγικά.

Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 7.6.3, οι καταρτισθέντες στον Τουρισμό – Παροχή υπηρεσιών φθάνουν το 28,7%, ενώ στα Τεχνικά–Μεταφορών, Οικονομία– Διοίκηση,

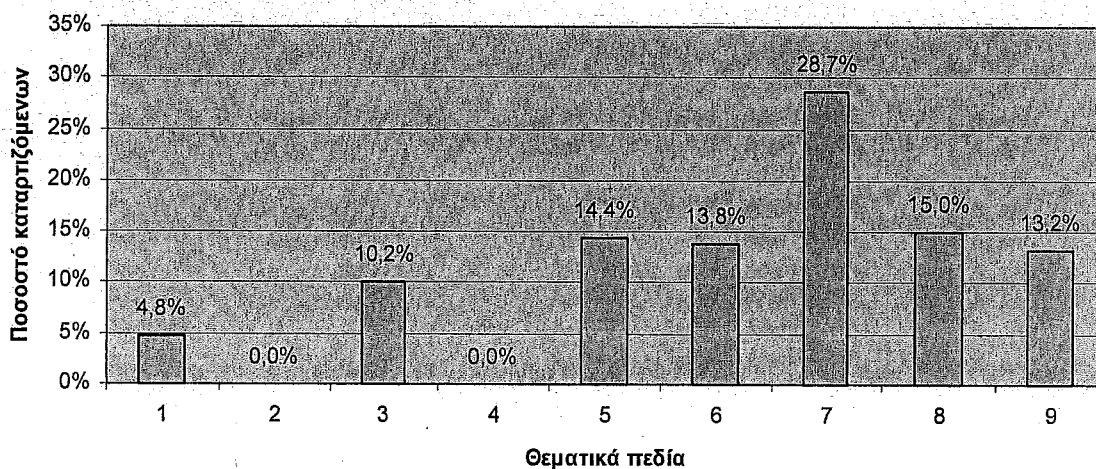
Πίνακας 7.6.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	2	40
2. Υγεία – Πρόνοια	0	0
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	4	85
4. Παιδαγωγικά	0	0
5. Οικονομίας - Διοίκησης	6	120
6. Πληροφορικής	6	115
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	12	240
8. Αγροτικά	7	125
9. Τεχνικά - Μεταφορών	6	110
ΣΥΝΟΛΟ	43	835

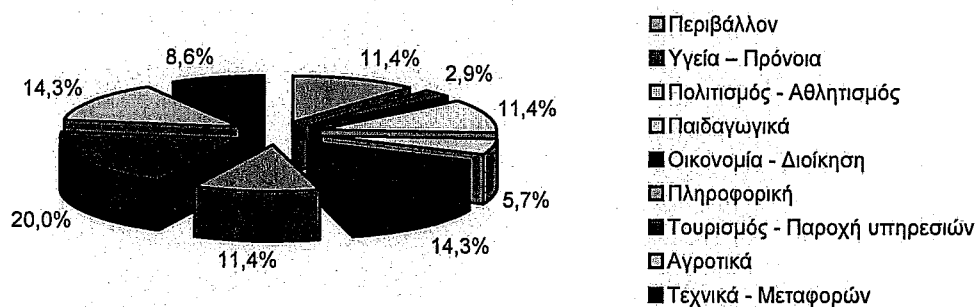
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Πληροφορική και Αγροτικά κυμαίνονται στο 13-15%. Είναι χαρακτηριστικό ότι δεν υλοποιήθηκε κανένα πρόγραμμα τόσο στην Υγεία – Πρόνοια όσο και στα Παιδαγωγικά. Η υπεροχή του αριθμού καταρτιζόμενων στο θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών συμβαδίζει με την αναπτυξιακή φυσιογνωμία της Περιφέρειας Ιονίων νήσων στην οποία ο τριτογενής τομέας είναι ο πιο δυναμικός σε σχέση με τον πρωτογενή και τον δευτερογενή.

Διάγραμμα 7.6.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

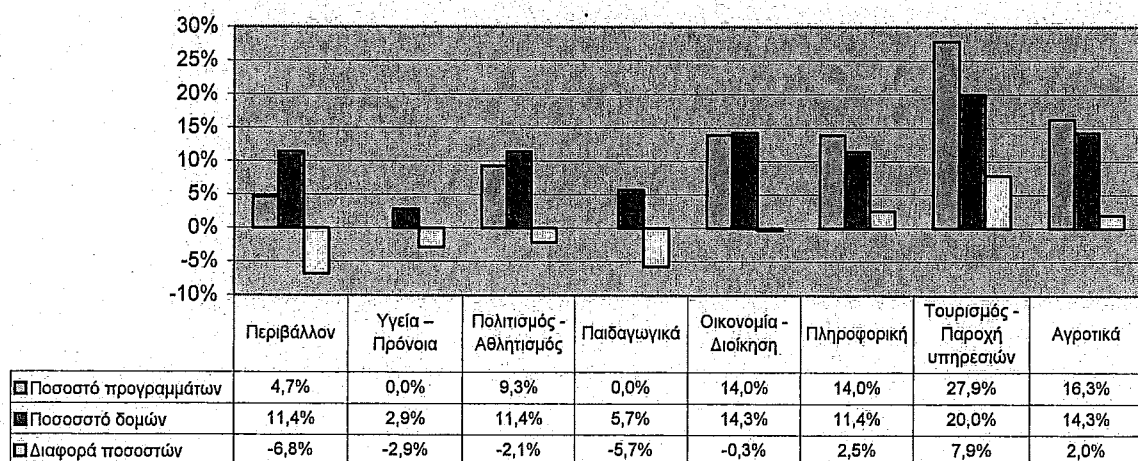

Διάγραμμα 7.6.4: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Όπως παρατηρούμε στο διάγραμμα 7.6.5, η διαφορά ανάμεσα στην ποσοστιαία κατανομή των πιστοποιημένων δομών στα διάφορα θεματικά πεδία και των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, κυμαίνεται από 0% έως 8%. Οι μεγαλύτερες διαφορές είναι στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα του Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών (όπου το ποσοστό των προγραμμάτων είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό των πιστοποιημένων δομών) και στο θεματικό πεδίο Περιβάλλον (όπου το ποσοστό των προγραμμάτων στο πεδίο αυτό είναι μικρότερο από το ποσοστό των δομών). Γενικά η επιλογή των φορέων για την πιστοποίηση των δομών τους κρίνεται αρκετά επιτυχής.

Διάγραμμα 7.6.5: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

7.7 Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας δραστηριοποιούνται 27 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν 29 δομές κατάρτισης. Από τους 27 αυτούς φορείς οι 18 είναι ιδιωτικοί, 2 ανήκουν στην τοπική αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού, 1 είναι η Ν.Ε.Λ.Ε. Αχαΐας, 1 είναι το Παν/μιο Πάτρας, 2 είναι κοινωνικοί εταίροι (ΓΣΕΒΕ και ΚΑΕΛΕ), 1 το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, 2 φορείς του Ν. 815 και 1 ΚΕΚ είναι της διεύθυνσης εκπαίδευσης του Ο.Τ.Ε.

Οι 12 από τους φορείς αυτούς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, ενώ οι υπόλοιποι 15 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

Όσον αφορά στην εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, από τον πίνακα 7.7.1, διαπιστώνουμε ότι υπήρξε ισοκατανομή στην πιστοποίηση των δομών στα διάφορα θεματικά πεδία, καθένα από τα οποία διαθέτει από 15 έως 21 δομές. Εξαίρεση αποτελούν μόνο τα θεματικά πεδία για τα Παιδαγωγικά επαγγέλματα (9 δομές) και τα επαγγέλματα Υγείας – Πρόνοιας (6 δομές).

Πίνακας 7.7.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αιτωλο- ακαρνανίας	Αχαΐας	Ηλείας	Γενικό Άθροισμα	Ποσοστό δομών
Περιβάλλον	3	13	3	19	13,9%
Υγεία – Πρόνοια	1	5	0	6	4,4%
Πολιτισμός - Αθλητισμός	2	10	3	15	10,9%
Παιδαγωγικά	0	8	1	9	6,6%
Οικονομία - Διοίκηση	2	15	4	21	15,3%
Πληροφορική	1	12	3	16	11,7%
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	1	12	5	18	13,1%
Αγροτικά	2	10	5	17	12,4%
Τεχνικά - Μεταφορών	3	9	4	16	11,7%

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΠΣ.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 1.982. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.5.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τη διετία 1999-2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ο συνολικός αριθμός

καταρτισθέντων για τη μεταβατική περίοδο 1998-2000 έφθασε τους 3.235 ενώ ο προϋπολογισμός των προγραμμάτων κατάρτισης έφθασε τα 4.540,4 εκατ. δρχ.

Πίνακας 7.7.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

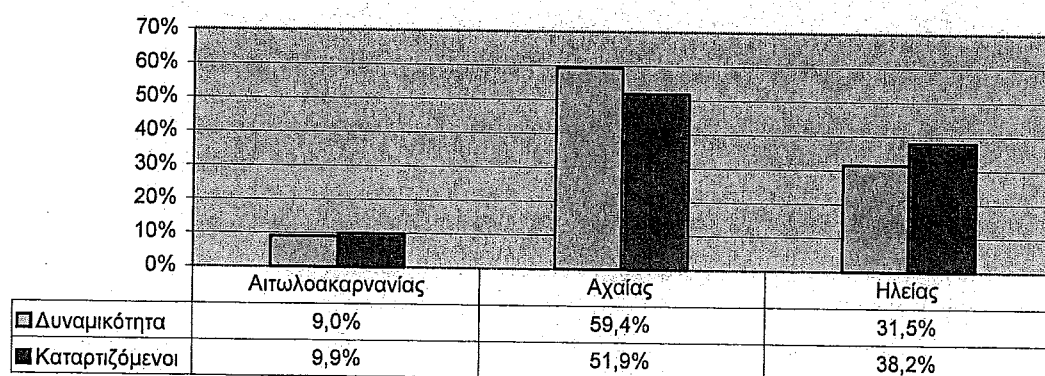
Νομοί	Δυναμικό-τητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ²⁰
Αιτωλ/νίας	358	17	320	484,2	89,4%
Αχαΐας	2.356	89	1.680	2.338,3	71,3%
Ηλείας	1.250	62	1.235	1.717,8	98,8%
ΣΥΝΟΛΟ	3.964	168	3.235	4.540,4	81,6%

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης (89) καθώς και ο μεγαλύτερος αριθμός καταρτισθέντων εντοπίζεται στο νομό Αχαΐας, όπου βρίσκεται και η έδρα της Περιφέρειας. Ακολουθεί ο νομός Ηλείας με 62 προγράμματα και τελευταίος είναι ο νομός Αιτωλοακαρνανίας με μόνο 17 προγράμματα.

Ο δείκτης πληρότητας των θέσεων κατάρτισης στο σύνολο της Περιφέρειας ξεπερνά το 80% και από αυτό συμπεραίνεται ότι ο προσδιορισμός των αναγκών κατάρτισης για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ήταν αρκετά επιτυχής. Τα υψηλότερα ποσοστά κάλυψης ήταν για το νομό Ηλείας ενώ τα χαμηλότερα για το νομό Αχαΐας.

Διάγραμμα 7.7.1: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

²⁰ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

Από το διάγραμμα 7.7.1 διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Αχαΐας διαθέτει περίπου το 60% της δυναμικότητας και κατάρτισε το 52% των καταρτισθέντων. Αντίθετα, στο νομό Ηλείας το ποσοστό των καταρτισθέντων υπερέβαινε κατά 7% το ποσοστό της δυναμικότητας του νομού και το ίδιο συνέβη με το νομό Αιτωλοακαρνανίας σε μικρότερο όμως ποσοστό. Αυτό σημαίνει ότι στο νομό Αιτωλοακαρνανίας έγινε σωστός υπολογισμός των αναγκών σε κατάρτιση, στο νομό υποεκτιμήθηκαν οι ανάγκες, ενώ στο νομό Αχαΐας υπερεκτιμήθηκαν.

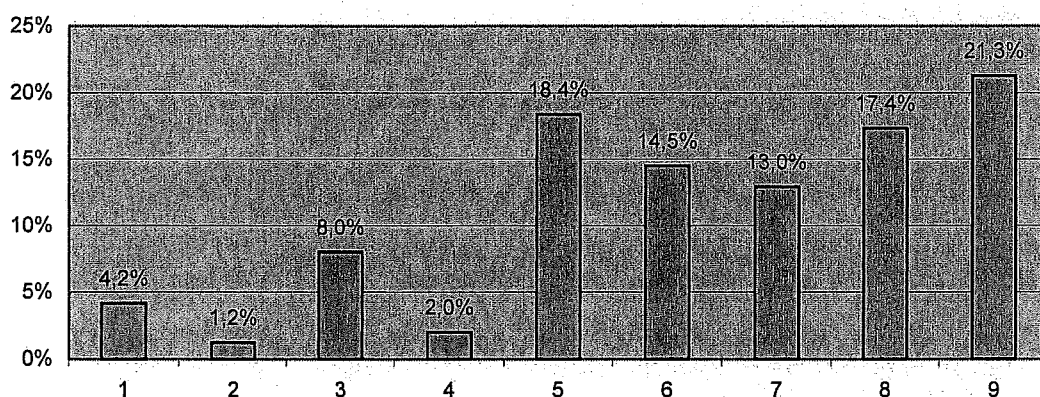
Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, στον πίνακα 7.7.3 παρουσιάζεται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο. Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τεχνικά – Μεταφορών και ακολουθούν τα θεματικά πεδία Οικονομίας – Διοίκησης και Αγροτικά. Τα θεματικά πεδία με τα λιγότερα προγράμματα είναι το Υγεία – Πρόνοια και τα Παιδαγωγικά. Η ένδειξη από τα υλοποιηθέντα προγράμματα κατάρτισης είναι ότι η περιφέρεια εξειδικεύεται στον δευτερογενή τομέα, και δευτερευόντως στον πρωτογενή.

Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 7.7.2, οι καταρτισθέντες στα Τεχνικά - Μεταφορές φθάνουν το 21,3% ενώ οι καταρτισθέντες στην Οικονομία– Διοίκηση και τα Αγροτικά κυμάνθηκαν στο 18%. Πολύ μικρά τα ποσοστά που αφορούν σε επαγγέλματα Περιβάλλοντος, Υγείας – Πρόνοιας και Παιδαγωγικά.

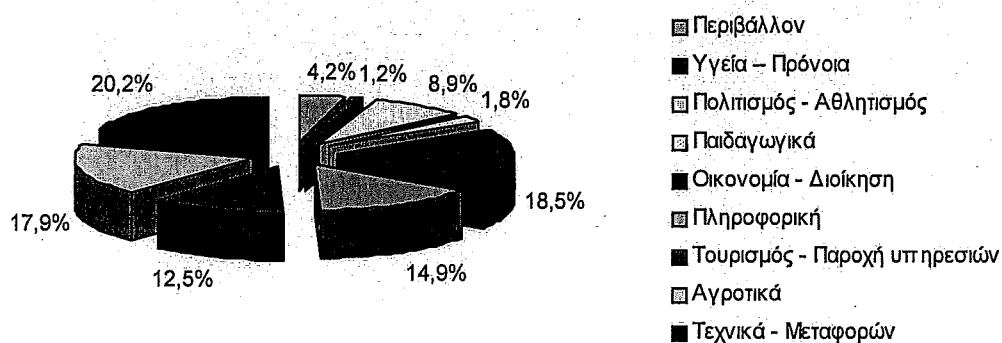
Πίνακας 7.7.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο. Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	7	135
2. Υγεία – Πρόνοια	2	40
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	15	260
4. Παιδαγωγικά	3	65
5. Οικονομίας - Διοίκησης	31	595
6. Πληροφορικής	25	470
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	21	419
8. Αγροτικά	30	562
9. Τεχνικά - Μεταφορών	34	689
ΣΥΝΟΛΟ	168	3.235

Διάγραμμα 7.7.2: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

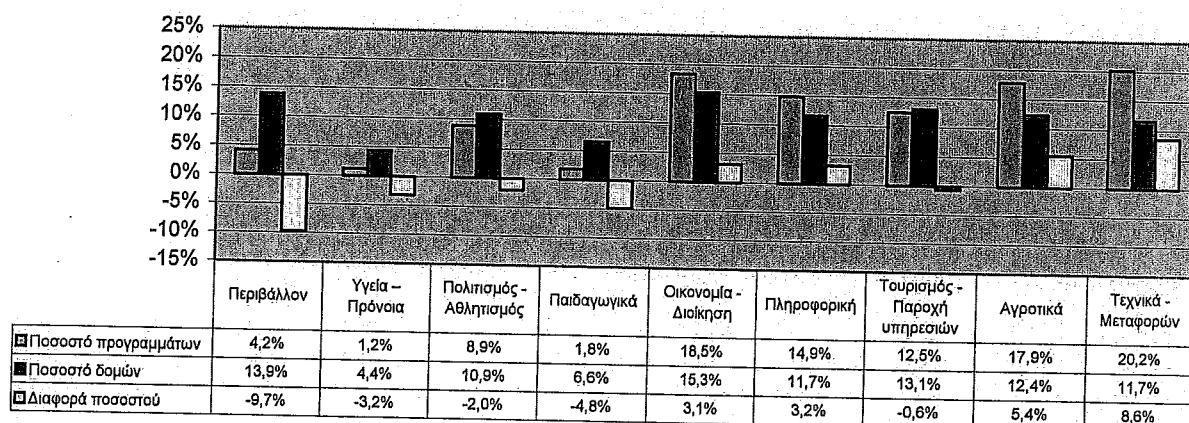

Διάγραμμα 7.7.3: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Όπως παρατηρούμε στο διάγραμμα 7.7.4, η διαφορά ανάμεσα στην ποσοστιαία κατανομή των πιστοποιημένων δομών στα διάφορα θεματικά πεδία και των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, κυμαίνεται από 0% έως 10%. Οι μεγαλύτερες διαφορές είναι στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα στα Τεχνικά - Μεταφορές (όπου το ποσοστό των προγραμμάτων είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό των πιστοποιημένων δομών) και στο θεματικό πεδίο Περιβάλλον (όπου το ποσοστό των προγραμμάτων στο πεδίο αυτό είναι σημαντικά μικρότερο από το ποσοστό των δομών). Γενικά η επιλογή των φορέων για την πιστοποίηση των δομών τους κρίνεται αρκετά επιτυχής, με εξαίρεση το θεματικό πεδίο Περιβάλλον όπου υπερεκτιμήθηκαν οι ανάγκες για κατάρτιση σε ειδικότητες στο συγκεκριμένο τομέα.

Διάγραμμα 7.7.4: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

7.8 Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας δραστηριοποιούνται 25 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν 30 δομές κατάρτισης. Από τους 25 αυτούς φορείς οι 15 είναι ιδιωτικοί, 2 είναι Ν.Ε.Λ.Ε. (Εύβοιας και Φθιώτιδας) και 6 της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού των νομών της Περιφέρειας. Επίσης 1 ΚΕΚ διαθέτουν τα Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας και 1 το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ. Οι 14 από τους φορείς αυτούς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, ενώ οι υπόλοιποι 11 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.8.1 αλλά και το διάγραμμα 7.8.1, προκύπτει ότι το θεματικό πεδίο με τις περισσότερες πιστοποιημένες δομές είναι το θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Τουρισμού και Παροχής υπηρεσιών. Ακολουθούν με μικρή διαφορά τα θεματικά πεδία για τα επαγγέλματα Περιβάλλοντος, Τεχνικών – Μεταφορών και Αγροτικά. Το θεματικό πεδίο με τις λιγότερες δομές είναι της Υγείας – Πρόνοιας και των Παιδαγωγικών.

Το χαρακτηριστικό για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι, ότι παρόλο που η Υπουργική Απόφαση 111312/17-12-1997 για τον καθορισμό των αναγκών σε πιστοποιημένες δομές κατάρτισης προέβλεπε τη δημιουργία δομών σε όλους τους νομούς της χώρας, αυτό δεν κατέστη δυνατό για το νομό Φθιώτιδας, διότι δεν κατατέθηκε αίτηση από κανέναν φορέα για πιστοποίηση δομής στον συγκεκριμένο νομό. Το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται είτε στη μη εύρεση κατάλληλων χώρων, είτε στη μη εύρεση συνεργατών και κατάλληλου προσωπικού, είτε σε άλλες συγκυρίες. Οποιαδήποτε πάντως είναι αξιοσημείωτη η απουσία δομών κυρίως από πλευράς φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης α' ή β' βαθμού. Παρόλα αυτά, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προκήρυξε προγράμματα κατάρτισης για το συγκεκριμένο νομό τα οποία τα υλοποίησαν φορείς από γειτονικούς νομούς σε ενοικιαζόμενους χώρους που τηρούσαν όμως τα κριτήρια και τις προδιαγραφές που έθετε η Υπουργική Απόφαση 111313/17-12-1997.

πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας, ως εκ τούτου ήταν αρκετοί οι φορείς που επέλεξαν να εγκατασταθούν εκεί.

Πίνακας 7.8.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Δυναμικότητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ²¹
Βοιωτίας	465	37	706	1022,1	75,9%
Ευβοίας	699	45	835	1271,9	59,7%
Ευρυτανίας	25	5	90	148,8	180,0%
Φθιώτιδας	466	28	556	784,6	59,7%
Φωκίδας	0	17	315	469,8	- ²²
ΣΥΝΟΛΟ	1.655	132	2502	3697,2	75,6%

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

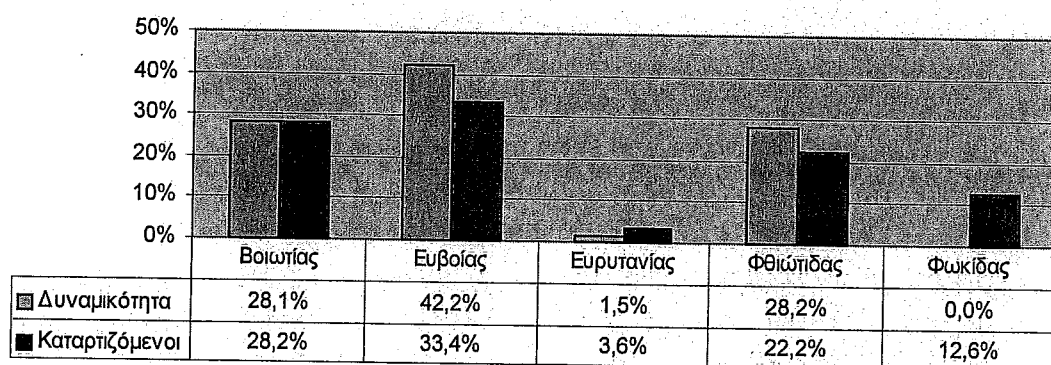
Όσον αφορά στους δείκτες πληρότητας των δομών, παρατηρούμε ότι στο νομό Εύβοιας και στο νομό Φθιώτιδας το ποσοστό δεν ξεπέρασε το 60% πράγμα που σημαίνει ότι υπερεκτιμήθηκαν στους νομούς αυτούς οι ανάγκες σε δομές κατάρτισης. Αντίθετα στο νομό Ευρυτανίας το ποσοστό έφθασε το 180%, πράγμα που σημαίνει ότι οι δομές στο νομό αυτό λειτουργούσαν σε διπλή βάρδια προκειμένου να υλοποιήσουν τα προγράμματα που εγκρίθηκαν για την Ευρυτανία. Αυτό ίσως εξηγείται από το γεγονός ότι λίγοι ήταν οι φορείς που επέλεξαν να εγκατασταθούν στο νομό Ευρυτανίας λόγω δυσκολιών πρόσβασης, εύρεσης κατάλληλων χώρων ή εύρεσης κατάλληλων συνεργατών και προσωπικού παρόλα αυτά το Υπουργείο Εργασίας ενέκρινε αρκετά προγράμματα στο νομό ως μέρος της πολιτικής του για την ενίσχυση των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών της Ελλάδας.

Από το διάγραμμα 7.8.2 διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Ευβοίας διαθέτει το 42,2% της δυναμικότητας αλλά σε αυτόν καταρτίστηκε το 33,4% των καταρτιζόμενων (-8,8%). Αυτό σημαίνει ότι υπερεκτιμήθηκαν οι ανάγκες σε δομές κατάρτισης στο συγκεκριμένο νομό. Αντίθετα

²¹ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

²² Δεν μπορεί να γίνει υπολογισμός του δείκτη πληρότητας για το συγκεκριμένο νομό.

Διάγραμμα 7.8.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

στο νομό Φωκίδας καταρτίσθηκε το 12,6% παρόλο που δεν υπήρχαν καθόλου πιστοποιημένες δομές, επομένως υποεκτιμήθηκαν οι ανάγκες. Στους νομούς Βοιωτίας και Ευρυτανίας δεν υπήρχε σημαντική διαφορά στα ποσοστά, όμως παρατηρούμε ότι στην Ευρυτανία το ποσοστό των καταρτισθέντων είναι διπλάσιο από το ποσοστό της δυναμικότητας επομένως και στο νομό αυτό υποεκτιμήθηκαν οι ανάγκες σε δομές.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, στον πίνακα 7.8.3 καθώς και στο διάγραμμα 7.8.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο.

Πίνακας 7.8.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

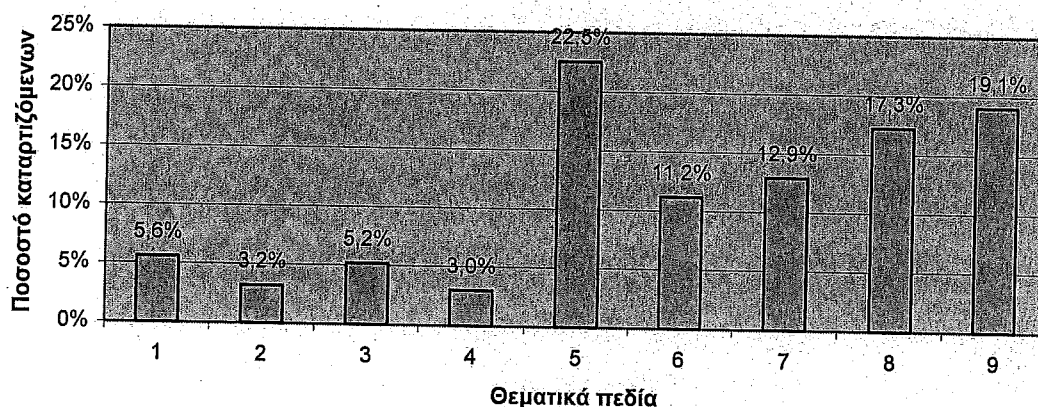
Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	7	140
2. Υγεία – Πρόνοια	4	80
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	7	130
4. Παιδαγωγικά	4	75
5. Οικονομίας - Διοίκησης	30	564
6. Πληροφορικής	14	280
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	18	324
8. Αγροτικά	23	432
9. Τεχνικά - Μεταφορών	25	477
ΣΥΝΟΛΟ	132	2.502

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

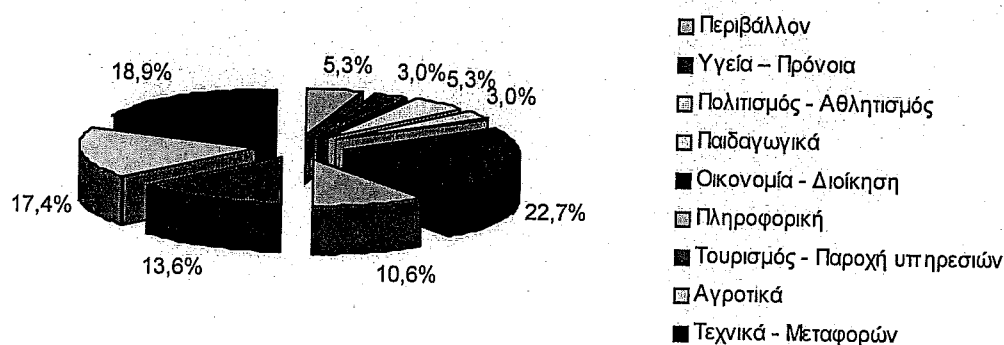
Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό πεδίο Οικονομίας – Διοίκησης και ακολουθούν τα προγράμματα για τα θεματικά πεδία Τεχνικά – Μεταφορών και Αγροτικά. Τα θεματικά πεδία με τα λιγότερα προγράμματα είναι τα πεδία για τα επαγγέλματα Υγείας – Πρόνοιας και τα Παιδαγωγικά.

Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 7.8.3, οι καταρτισθέντες στην Οικονομία – Διοίκηση φθάνουν το 22,5%, ενώ στα υπόλοιπα θεματικά πεδία δεν ξεπερνούν το 20%. Το θεματικό πεδίο με το μικρότερο ποσοστό καταρτισθέντων είναι τα Παιδαγωγικά με 3%.

Διάγραμμα 7.8.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

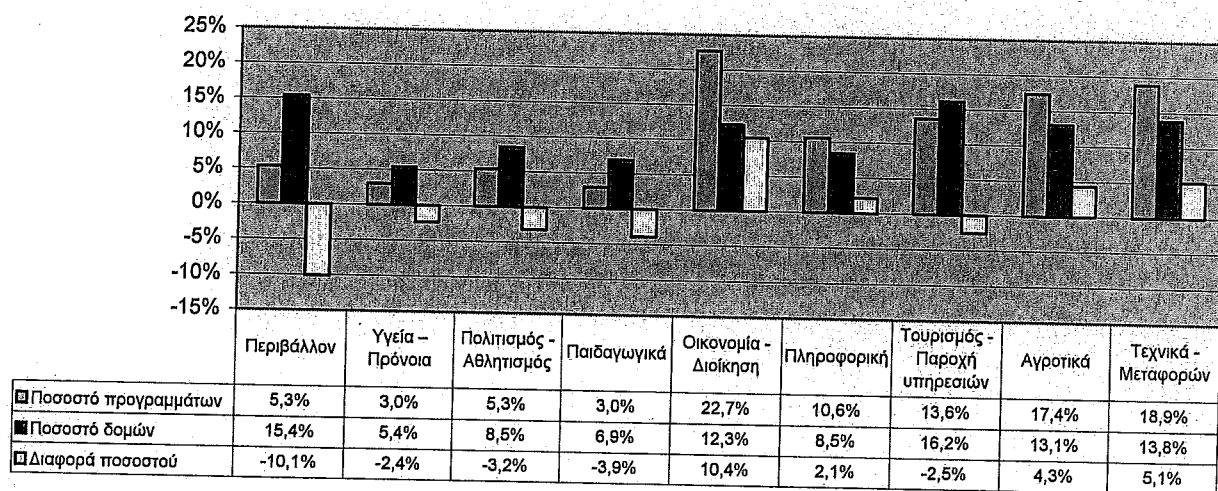
Διάγραμμα 7.8.4: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Όπως παρατηρούμε στο διάγραμμα 7.8.5, η διαφορά ανάμεσα στην ποσοστιαία κατανομή των πιστοποιημένων δομών στα διάφορα θεματικά πεδία και των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, κυμαίνεται από 2,1% έως 10,4%. Οι μεγαλύτερες διαφορές είναι στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα

του Οικονομίας – Διοίκησης (10,4%), όπου το ποσοστό των προγραμμάτων είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό των πιστοποιημένων δομών και στο θεματικό πεδίο Περιβάλλον (10,1%), όπου το ποσοστό των προγραμμάτων στο πεδίο αυτό είναι μικρότερο από το ποσοστό των δομών. Γενικά η επιλογή των φορέων για την πιστοποίηση των δομών τους σε συγκεκριμένα θεματικά πεδία κρίνεται σχετικά επιτυχής.

Διάγραμμα 7.8.5: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

7.9 Περιφέρεια Πελοποννήσου

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου δραστηριοποιούνται 16 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν 18 δομές κατάρτισης. Από τους 16 αυτούς φορείς οι 8 είναι ιδιωτικοί, 2 είναι Ν.Ε.Λ.Ε. (Αργολίδας και Μεσσηνίας) και 3 της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού των νομών της Περιφέρειας. Επίσης από 1 ΚΕΚ διαθέτουν η Δ.Ε.Η. και η Αγροτική Τράπεζα και 1 το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ. Οι 6 από τους φορείς αυτούς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, ενώ οι υπόλοιποι 10 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.9.1 αλλά και από το διάγραμμα 7.9.1, προκύπτει ότι το θεματικό πεδίο με τις περισσότερες πιστοποιημένες δομές είναι το θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Τουρισμού και Παροχής υπηρεσιών. Ακολουθούν με μικρή διαφορά οι δομές που είναι πιστοποιημένες στα θεματικά πεδία για τα επαγγέλματα Τεχνικών – Μεταφορών. Το θεματικό πεδίο με τις λιγότερες δομές είναι της Υγείας – Πρόνοιας (4 δομές) και των Παιδαγωγικών (6 δομές).

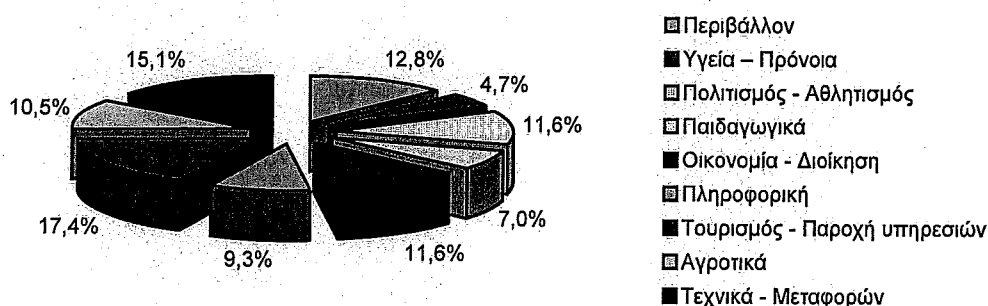
Το χαρακτηριστικό για την Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι, ότι παρόλο που η Υπουργική Απόφαση 111312/17-12-1997 για τον καθορισμό των αναγκών σε πιστοποιημένες δομές κατάρτισης προέβλεπε τη δημιουργία δομών σε όλους τους νομούς της χώρας, αυτό δεν κατέστη δυνατό για το νομό Λακωνίας, διότι δεν κατατέθηκε αίτηση από κανέναν φορέα για πιστοποίηση δομής στον συγκεκριμένο νομό. Το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται είτε στη μη εύρεση κατάλληλων χώρων, είτε στη μη εύρεση συνεργατών και κατάλληλου προσωπικού, είτε σε άλλες συγκυρίες. Οποιασδήποτε πάντως είναι αξιοσημείωτη η απουσία δομών κυρίως από πλευράς φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης α' ή β' βαθμού. Παρόλα αυτά, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προκήρυξε προγράμματα κατάρτισης για το συγκεκριμένο νομό, τα οποία υλοποίησαν φορείς από γειτονικούς νομούς, σε ενοικιαζόμενους χώρους, που τηρούσαν όμως τα κριτήρια και τις προδιαγραφές που έθετε η Υπουργική Απόφαση 111313/17-12-1997.

Πίνακας 7.9.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αργολίδας	Αρκαδίας	Κορινθίας	Λακωνίας	Μεσσηνίας	Γενικό Αθροισμα
Περιβάλλον	0	2	3	0	6	11
Υγεία – Πρόνοια	0	1	2	0	1	4
Πολιτισμός - Αθλητισμός	2	1	1	0	6	10
Παιδαγωγικά	0	2	2	0	2	6
Οικονομία - Διοίκηση	1	3	2	0	4	10
Πληροφορική	1	2	1	0	4	8
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	3	2	2	0	8	15
Αγροτικά	3	1	2	0	3	9
Τεχνικά - Μεταφορών	1	3	2	0	7	13

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα: 7.9.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 975. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.9.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τη διετία 1999-2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμφανίζεται επίσης ο συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό.

Από τον παρακάτω πίνακα 7.9.2 προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης καθώς και ο μεγαλύτερος αριθμός καταρτισθέντων εντοπίζεται στο νομό Μεσσηνίας και δεύτερος ακολουθεί ο νομός Αρκαδίας, παρόλο που η έδρα της Περιφέρειας Πελοποννήσου βρίσκεται στην Τρίπολη. Αυτό βέβαια οφείλεται και στο γεγονός ότι υπήρχαν περισσότερες δομές κατάρτισης στο νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 7.9.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Δυναμικότητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ²³
Αργολίδας	151	22	406	621,6	134,4%
Αρκαδίας	344	18	367	504,4	53,3%
Κορινθίας	120	17	303	441,8	126,3%
Λακωνίας	0	14	288	400,6	- ²⁴
Μεσσηνίας	360	38	711	1045,3	98,8%
ΣΥΝΟΛΟ	975	109	2075	3013,9	106,4%

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

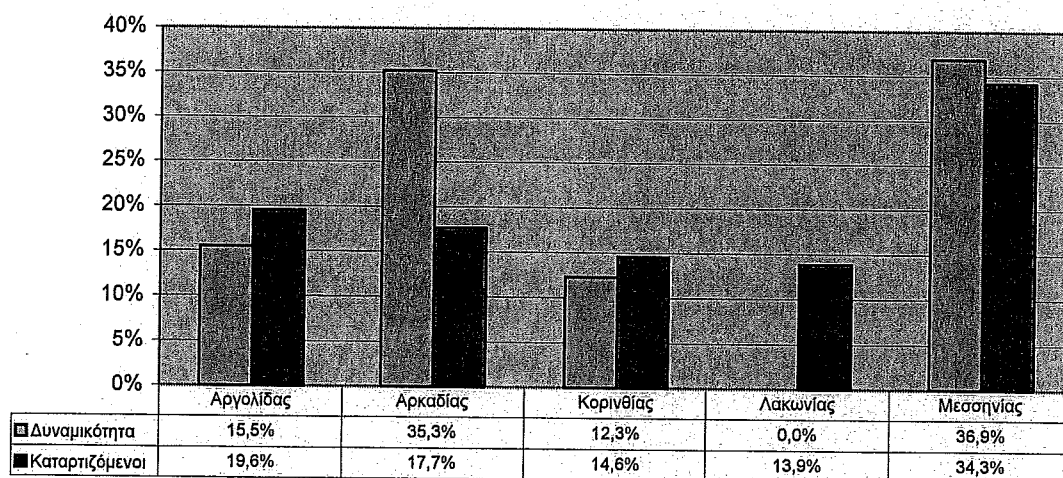
Όσον αφορά στους δείκτες πληρότητας των δομών, παρατηρούμε ότι στο νομό Αρκαδίας δεν ξεπέρασε το 55% πράγμα που σημαίνει ότι υπερεκτιμήθηκαν στο νομό αυτό οι ανάγκες σε δομές κατάρτισης. Αντίθετα στους νομούς Αργολίδας και Κορινθίας το ποσοστό ξεπέρασε το 100%, πράγμα που σημαίνει ότι οι δομές στο νομό αυτό λειτουργούσαν σε διπλή βάρδια προκειμένου να υλοποιήσουν τα προγράμματα που εγκρίθηκαν. Υψηλό ποσοστό επίσης είχε και ο νομός Μεσσηνίας. Συνολικά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ο δείκτης πληρότητας των δομών κατάρτισης ξεπέρασε το 100% και είναι από τους υψηλότερους στην Ελλάδα.

Από το διάγραμμα 7.9.2 διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Αρκαδίας διαθέτει το 35,3% της δυναμικότητας αλλά σε αυτόν καταρτίστηκε μόνο το 17,7% των καταρτιζόμενων (-18,2%). Αυτό σημαίνει ότι υπερεκτιμήθηκαν οι ανάγκες σε δομές κατάρτισης στο συγκεκριμένο νομό. Αντίθετα στο νομό Λακωνίας καταρτίστηκε το 13,9% των καταρτισθέντων παρόλο που δεν υπήρχαν καθόλου πιστοποιημένες δομές, επομένως υποεκτιμήθηκαν οι ανάγκες για το συγκεκριμένο νομό. Στους νομούς Αργολίδας, Κορινθίας και Μεσσηνίας δεν υπήρχε σημαντική διαφορά στα ποσοστά, επομένως ο προσδιορισμός των αναγκών σε δομές κατάρτισης ήταν επιτυχής για τους συγκεκριμένους νομούς.

²³ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

²⁴ Δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός του δείκτη πληρότητας για το συγκεκριμένο νομό.

Διάγραμμα 7.9.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, στον πίνακα 7.9.3 καθώς και στο διάγραμμα 7.9.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο.

Πίνακας 7.9.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	5	108
2. Υγεία – Πρόνοια	2	44
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	7	130
4. Παιδαγωγικά	3	52
5. Οικονομίας - Διοίκησης	19	368
6. Πληροφορικής	20	383
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	18	321
8. Αγροτικά	13	247
9. Τεχνικά - Μεταφορών	22	422
ΣΥΝΟΛΟ	109	2075

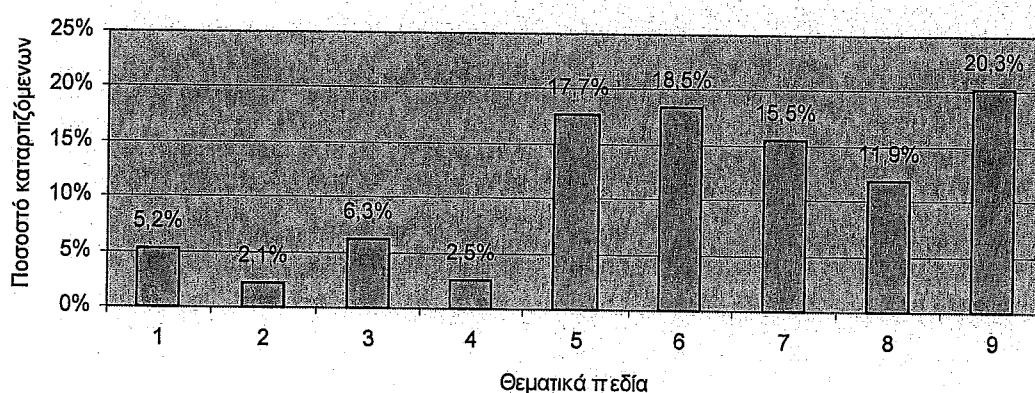
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό πεδίο Τεχνικά – Μεταφορών και

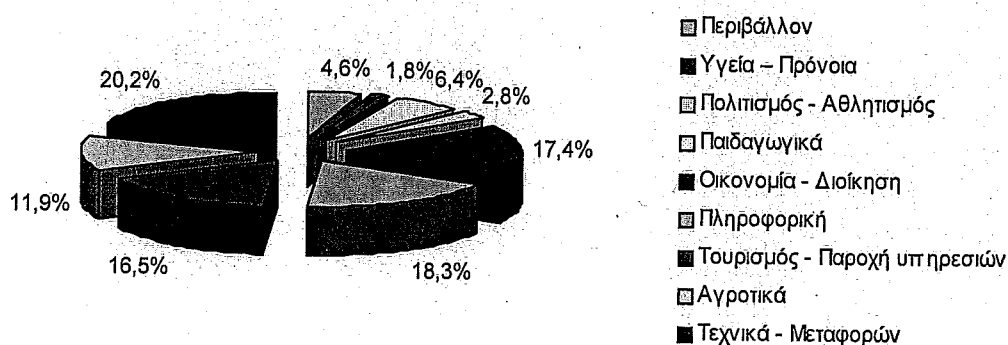
ακολουθούν τα προγράμματα για τα θεματικά πεδία της Πληροφορικής και της Οικονομίας – Διοίκησης. Τα θεματικά πεδία με τα λιγότερα προγράμματα είναι τα πεδία για τα επαγγέλματα Υγείας – Πρόνοιας (44) και τα Παιδαγωγικά (52).

Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 7.9.3, οι καταρτισθέντες στα Τεχνικά – Μεταφορές ξεπερνούν το 20%, ενώ τα θεματικά πεδία με τα μικρότερα ποσοστά καταρτισθέντων είναι της Υγείας – Πρόνοιας και των Παιδαγωγικών. Η συμμετοχή των ανέργων καταρτισθέντων σε προγράμματα κατάρτισης αντίστοιχων θεματικών πεδίων είναι ενδεικτική της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας της περιφέρειας.

Διάγραμμα 7.9.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

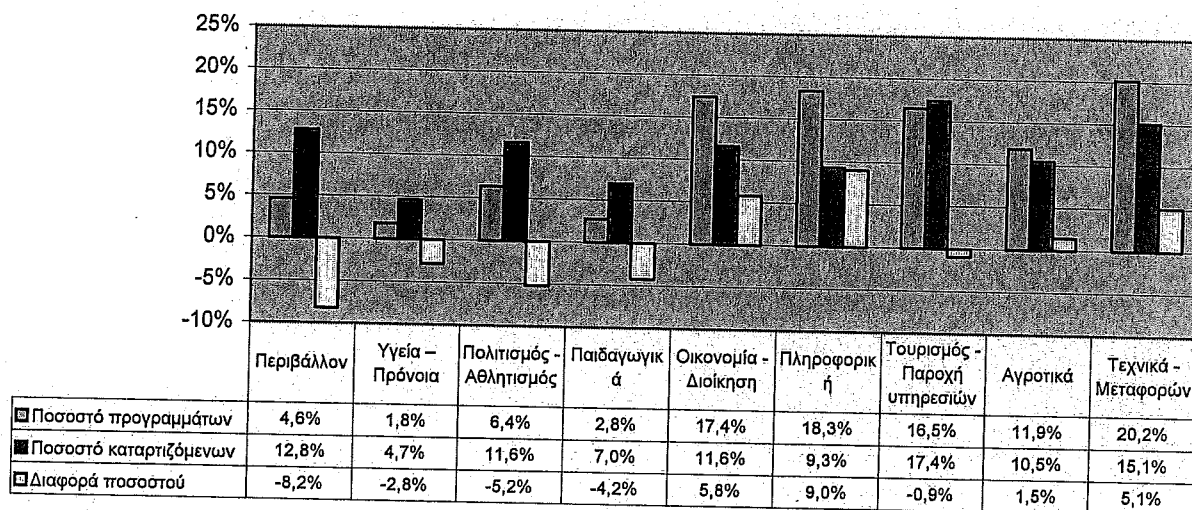
Διάγραμμα 7.9.4: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Όπως παρατηρούμε στο διάγραμμα 7.9.5, η διαφορά ανάμεσα στην ποσοστιαία κατανομή των πιστοποιημένων δομών στα διάφορα θεματικά πεδία και των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, κυμαίνεται από 1% έως 9%. Οι μεγαλύτερες διαφορές είναι στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα της Πληροφορικής (9%), όπου το ποσοστό των προγραμμάτων είναι μεγαλύτερο από το

ποσοστό των πιστοποιημένων δομών και στο θεματικό πεδίο Περιβάλλον (8,2%), όπου το ποσοστό των προγραμμάτων στο πεδίο αυτό είναι μικρότερο από το ποσοστό των δομών. Γενικά η επιλογή των φορέων για την πιστοποίηση των δομών τους σε συγκεκριμένα θεματικά πεδία κρίνεται σχετικά επιτυχής.

Διάγραμμα 7.9.5: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

7.10 Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου δραστηριοποιούνται 5 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν 7 δομές κατάρτισης. Από τους 5 αυτούς φορείς οι 2 είναι ιδιωτικοί, 2 είναι της τοπικής αυτοδιοίκησης (Νομαρχίας Λέσβου και Νομαρχίας Σάμου), και 1 Κ.Ε.Κ. είναι του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Οι 4 από τους φορείς αυτούς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, ενώ ο ένας είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχει την έδρα του στην Περιφέρεια Αττικής αλλά έχει επιλέξει να συστήσει παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

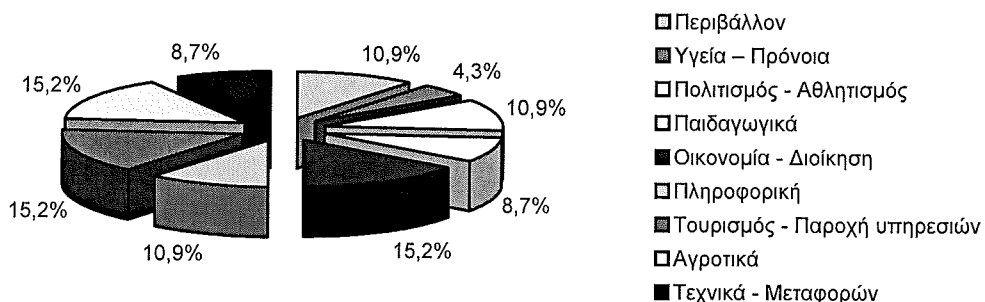
Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.10.1 αλλά και από το διάγραμμα 7.10.1, προκύπτει ότι υπάρχει ισοκατανομή στον αριθμό των πιστοποιημένων δομών για κάθε θεματικό πεδίο (5-7 δομές), με εξαίρεση την Υγεία – Πρόνοια στην οποία είναι πιστοποιημένες μόλις δύο δομές.

Πίνακας 7.10.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Λέσβου	Σάμου	Χίου	Γενικό Αθροισμα
Περιβάλλον	2	2	1	5
Υγεία – Πρόνοια	2	0	0	2
Πολιτισμός - Αθλητισμός	2	1	2	5
Παιδαγωγικά	2	1	1	4
Οικονομία - Διοίκηση	3	2	2	7
Πληροφορική	3	1	1	5
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	3	2	2	7
Αγροτικά	3	2	2	7
Τεχνικά - Μεταφορών	2	1	1	4

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα: 7.10.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 353. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.10.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τη διετία 1999-2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμφανίζεται επίσης ο συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό.

Από τον παρακάτω πίνακα 7.10.2 προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης καθώς και ο μεγαλύτερος αριθμός καταρτισθέντων εντοπίζεται στο νομό Λέσβου με πάνω από το 50% του συνολικού αριθμού εγκεκριμένων προγραμμάτων και καταρτισθέντων. Ακολουθούν οι νομοί Σάμου και Χίου για τους οποίους το παράδοξο είναι διαθέτουν μεγαλύτερη δυναμικότητα από το νομό Λέσβου.

Πίνακας 7.10.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Δυναμικό- τητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ²⁵
Λέσβου	107	25	474	587,2	221,5%
Σάμου	120	9	178	229,1	74,2%
Χίου	126	7	131	201,8	52,0%
ΣΥΝΟΛΟ	353	41	783	1018,1	110,9%

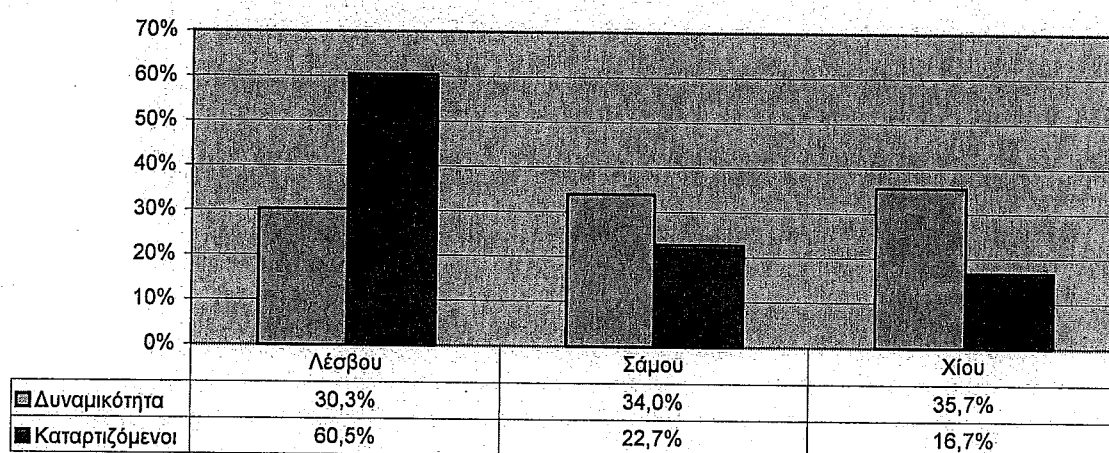
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Όσον αφορά στους δείκτες πληρότητας των δομών, παρατηρούμε ότι στο νομό Λέσβου, ξεπέρασε το 200% πράγμα που σημαίνει ότι υποεκτιμήθηκαν για το νομό αυτό οι ανάγκες σε δομές κατάρτισης. Σημαίνει επίσης ότι οι δομές κατάρτισης στο νομό Λέσβου λειτουργούσαν σε διπλή βάρδια και ότι κάθε μία από αυτές υλοποίησε παραπάνω από ένα πρόγραμμα για κάθε χρονιά. Συνολικά ο δείκτης πληρότητας της Περιφέρειας ξεπέρασε το 100%, αυτό όμως οφείλεται αποκλειστικά στον αριθμό των προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν στο νομό Λέσβου, καθότι στους νομούς Σάμου και Χίου οι δείκτες πληρότητας ήταν 74,2% και 52% αντίστοιχα.

²⁵ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

Από το διάγραμμα 7.10.2 διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Λέσβου διαθέτει το 30,3% της δυναμικότητας αλλά σε αυτόν καταρτίστηκε το 60,5% των καταρτιζόμενων (+30,2%). Αυτό σημαίνει ότι υποεκτιμήθηκαν σε μεγάλο βαθμό οι ανάγκες σε δομές κατάρτισης στο συγκεκριμένο νομό. Αντίθετα στο νομό Σάμου και Χίου καταρτίστηκε το 22,7% και το 16,7% αντίστοιχα ενώ η δυναμικότητα των δομών ήταν 8-10% μεγαλύτερη.

Διάγραμμα 7.10.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Β. Αιγαίου, στον πίνακα 7.10.3 καθώς και στο διάγραμμα 7.10.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο. Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό πεδίο του Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών και ακολουθούν τα προγράμματα που ανήκουν στα θεματικά πεδία για τα Αγροτικά και την Οικονομία – Διοίκηση. Παρατηρούμε ότι δεν υλοποιήθηκαν καθόλου προγράμματα στα θεματικά πεδία της Υγείας – Πρόνοιας και των Παιδαγωγικών.

Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 7.10.3, οι καταρτισθέντες άνεργοι στο πεδίο του Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών ξεπερνά το 30% του συνολικού αριθμού των καταρτισθέντων. Ακολουθούν με μεγάλη όμως διαφορά οι καταρτισθέντες στα Αγροτικά και Οικονομία – Διοίκηση. Τα ποσοστά αυτά δείχνουν και την ζήτηση που

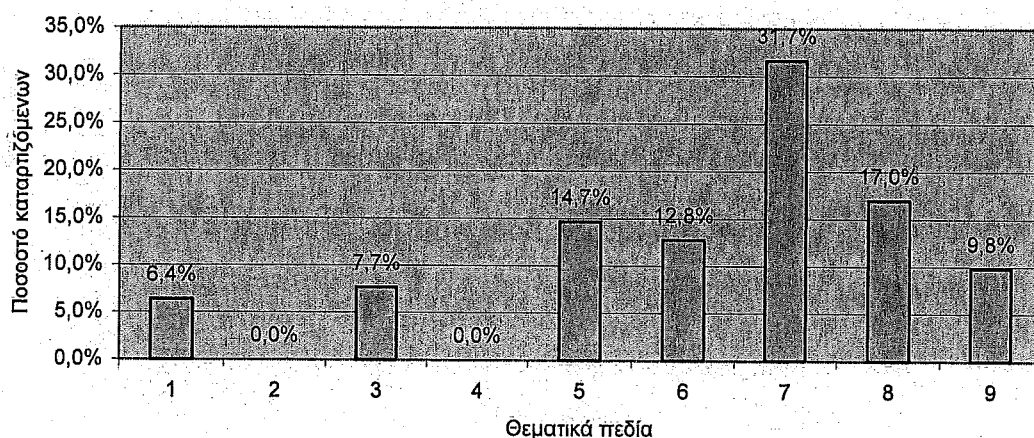
υπάρχει για την κατάρτιση σε επαγγέλματα σχετικά με τον τουρισμό και ανταποκρίνονται με την αναπτυξιακή φυσιογνωμία της Περιφέρειας Β. Αιγαίου.

Πίνακας 7.10.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	3	50
2. Υγεία – Πρόνοια	0	0
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	3	60
4. Παιδαγωγικά	0	0
5. Οικονομίας - Διοίκησης	6	115
6. Πληροφορικής	5	100
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	13	248
8. Αγροτικά	7	133
9. Τεχνικά - Μεταφορών	4	77
ΣΥΝΟΛΟ	41	783

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

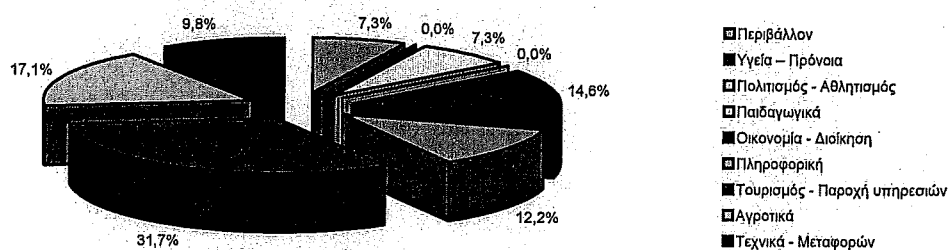
Διάγραμμα 7.10.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

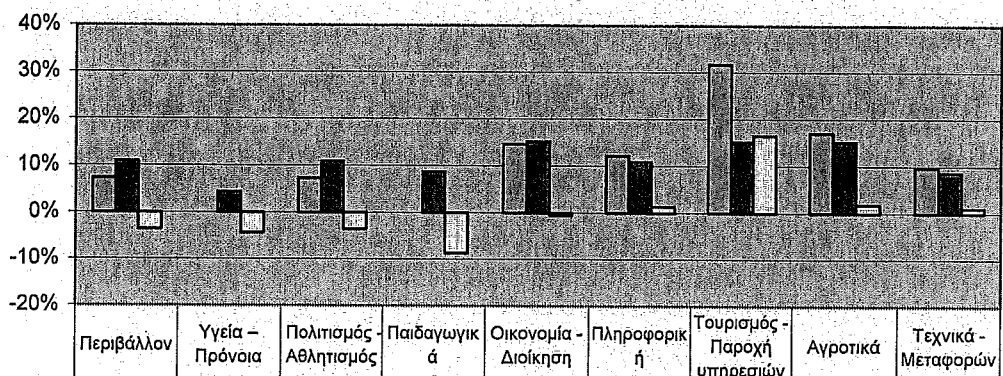
Όπως συμπεραίνουμε από τα διαγράμματα 7.10.4 και 7.10.5, η διαφορά ανάμεσα στην ποσοστιαία κατανομή των πιστοποιημένων δομών στα διάφορα θεματικά πεδία και των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, κυμαίνεται από 0,6% έως 16,5%. Οι μεγαλύτερες διαφορές είναι στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα στον Τουρισμό – Παροχή υπηρεσιών (+16,5%), όπου το ποσοστό των προγραμμάτων είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό των πιστοποιημένων δομών και στο θεματικό πεδίο για τα Παιδαγωγικά (-8,7%) όπου δεν υλοποιήθηκαν καθόλου

προγράμματα. Στα υπόλοιπα θεματικά πεδία η επιλογή των φορέων για την πιστοποίηση των δομών τους ήταν αρκετά επιτυχής.

Διάγραμμα 7.10.4: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Διάγραμμα 7.10.5: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

	Περιβάλλον	Υγεία - Πρόνοια	Πολιτισμός - Αθλητισμός	Παιδαγωγικά	Οικονομία - Διοίκηση	Πληροφορική	Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	Αγροτικά	Τεχνικά - Μεταφορών
Ποσοστό προγραμμάτων	7,3%	0,0%	7,3%	0,0%	14,6%	12,2%	31,7%	17,1%	9,8%
Ποσοστό δομών	10,9%	4,3%	10,9%	8,7%	15,2%	10,9%	15,2%	15,2%	8,7%
Διαφορά ποσοστών	-3,6%	-4,3%	-3,6%	-8,7%	-0,6%	1,3%	16,5%	1,9%	1,1%

7.11 Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου δραστηριοποιούνται 11 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν 13 δομές κατάρτισης. Από τους 11 αυτούς φορείς οι 7 είναι ιδιωτικοί, 2 είναι της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού (Δήμος Άνω Σύρου και Ενιαίο Νομαρχιακό Κυκλάδων), 1 Κ.Ε.Κ. ανήκει στη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών και 1 ανήκει στο Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ. Οι 7 από τους φορείς αυτούς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, ενώ οι υπόλοιποι 4 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.11.1 αλλά και το διάγραμμα 7.11.1, προκύπτει ότι το θεματικό πεδίο με τις περισσότερες πιστοποιημένες δομές είναι (όπως άλλωστε αναμενόταν) το θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Τουρισμού και Παροχής υπηρεσιών. Ακολουθούν με μικρή διαφορά οι δομές που είναι πιστοποιημένες στο θεματικό πεδία για τα επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης και Περιβάλλοντος. Τα θεματικά πεδία με τις λιγότερες δομές είναι της Υγείας – Πρόνοιας (2 δομές) και των Αγροτικών (6 δομές).

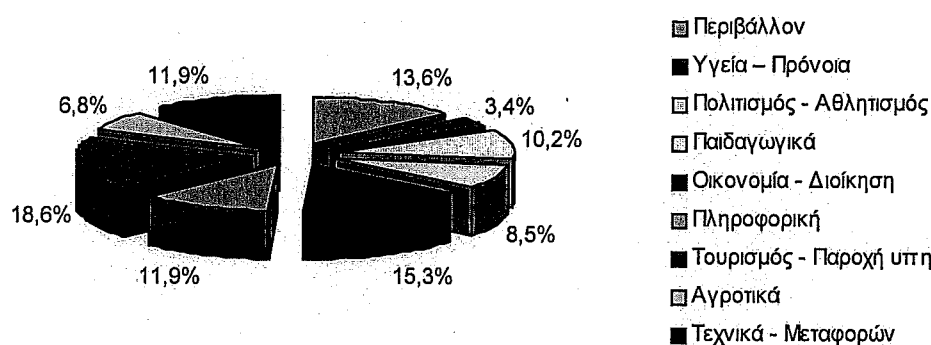
Πίνακας 7.11.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Δωδεκανήσου	Κυκλάδων	Γενικό Άθροισμα
Περιβάλλον	2	6	8
Υγεία – Πρόνοια	1	1	2
Πολιτισμός - Αθλητισμός	1	5	6
Παιδαγωγικά	1	4	5
Οικονομία - Διοίκηση	4	5	9
Πληροφορική	3	4	7
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	6	5	11
Αγροτικά	1	3	4
Τεχνικά - Μεταφορών	4	3	7

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Η ποσοστιαία κατανομή των δομών δίνει ποσοστό 18,6% για τις δομές που είναι πιστοποιημένες στον Τουρισμό – Παροχή υπηρεσιών, 15,3% για τις δομές στην Οικονομία – Διοίκηση, 12% για τις δομές στην Πληροφορική και κάτω από 10 % για τις δομές που είναι πιστοποιημένες σε καθένα από τα υπόλοιπα θεματικά πεδία.

Διάγραμμα: 7.11.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 760. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.11.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τη διετία 1999-2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμφανίζεται επίσης ο συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό.

Από τον παρακάτω πίνακα 7.11.2 προκύπτει ότι τα περισσότερα προγράμματα κατάρτισης και οι περισσότεροι καταρτισθέντες εντοπίζονται στο νομό Κυκλάδων ο οποίος έχει την μεγαλύτερη δυναμικότητα και όπου άλλωστε βρίσκεται και η έδρα της Περιφέρειας.

Πίνακας 7.11.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Δυναμικό-τητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ²⁶
Δωδεκανήσου	330	15	274	427,5	41,5%
Κυκλάδων	430	38	722	962,1	84,0%
ΣΥΝΟΛΟ	760	53	996	1389,6	65,5%

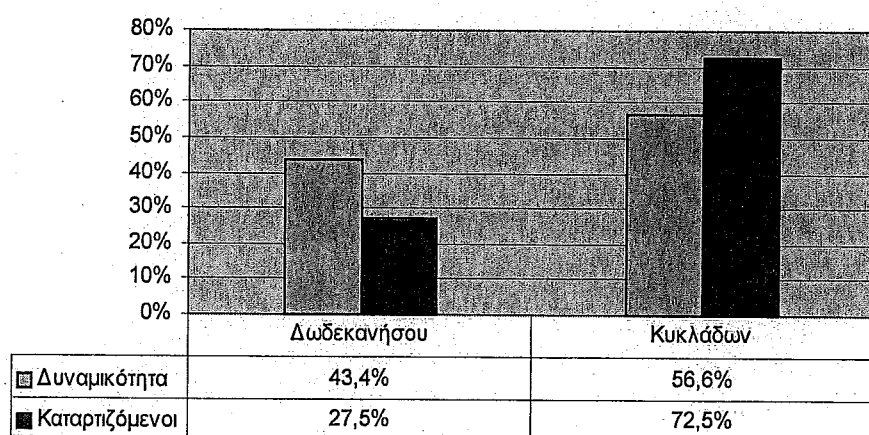
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

²⁶ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

Όσον αφορά στους δείκτες πληρότητας των δομών, παρατηρούμε ότι στο νομό Κυκλάδων φθάνει το 84% ενώ στο νομό Δωδεκανήσου δεν ξεπέρασε το 42%. Αυτό σημαίνει ότι κατά τον προσδιορισμό των αναγκών κατάρτισης στην Περιφέρεια Ν. Αιγαίου υπερεκτιμήθηκαν οι ανάγκες για το νομό Δωδεκανήσου. Ο συνολικός δείκτης πληρότητας των δομών κατάρτισης μόλις ξεπερνά το 65% και κρίνεται αρκετά χαμηλός σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα.

Από το παρακάτω διάγραμμα 7.11.2, διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Κυκλάδων διαθέτει το 56,6% της δυναμικότητας αλλά σε αυτόν καταρτίστηκε το 72,5 % των καταρτιζόμενων (+15,9%). Αντίθετα, ο νομός Δωδεκανήσου διαθέτει το 43,4% της δυναμικότητας και καταρτίστηκαν το 27,5% των καταρτισθέντων. Αυτό επιβεβαιώνει το προηγούμενο συμπέρασμα σχετικά με την υπερεκτίμηση των αναγκών σε δομές κατάρτισης για το νομό Δωδεκανήσου.

Διάγραμμα 7.11.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, στον πίνακα 7.11.3 καθώς και στο διάγραμμα 7.11.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο.

Πίνακας 7.11.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	2	35
2. Υγεία – Πρόνοια	0	0
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	5	95
4. Παιδαγωγικά	0	0
5. Οικονομίας - Διοίκησης	10	199
6. Πληροφορικής	7	135
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	19	336
8. Αγροτικά	6	115
9. Τεχνικά - Μεταφορών	4	81
ΣΥΝΟΛΟ	53	996

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

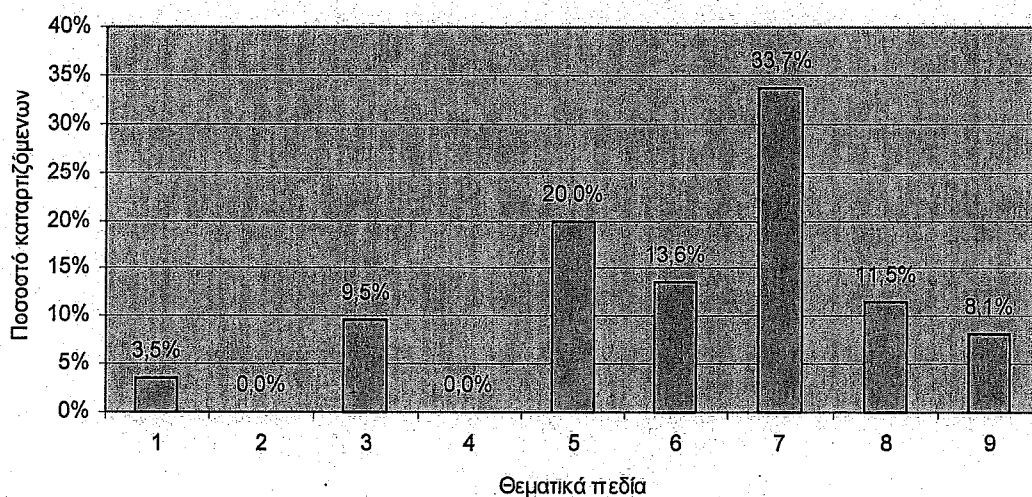
Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν (όπως άλλωστε αναμενόταν) στο θεματικό πεδίο Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών και ακολουθούν τα προγράμματα για τα θεματικά πεδία της Πληροφορικής και της Οικονομίας – Διοίκησης. Για τα θεματικά πεδία Υγείας – Πρόνοιας και Παιδαγωγικών δεν υλοποιήθηκε κανένα πρόγραμμα κατάρτισης.

Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 7.11.3, οι καταρτισθέντες στον Τουρισμό – Παροχή υπηρεσιών ξεπερνούν το 33% του συνόλου, όσο ποσοστό έχουν οι καταρτισθέντες στην Οικονομία – Διοίκηση και στην Πληροφορική μαζί. Πολύ μικρά είναι τα ποσοστά των καταρτισθέντων στο Περιβάλλον. Από τη ζήτηση που παρατηρείται για κατάρτιση στον Τουρισμό προκύπτει και η εξειδίκευση της Περιφέρειας, στην οποία ο τριτογενής τομέας κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό στην απασχόληση του πληθυσμού.

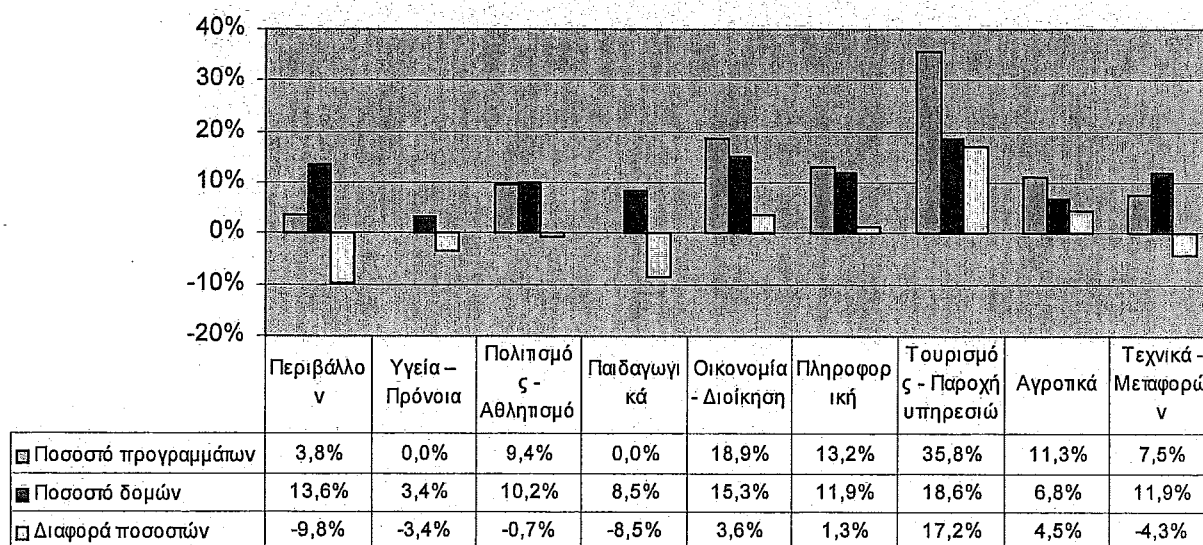
Από το διάγραμμα 7.11.4, παρατηρούμε ότι η διαφορά ανάμεσα στην ποσοστιαία κατανομή των πιστοποιημένων δομών στα διάφορα θεματικά πεδία και των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, κυμαίνεται από 1,7% έως 17,2%. Οι μεγαλύτερες διαφορές είναι στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα του Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών (+17,2%), όπου το ποσοστό των προγραμμάτων είναι πολύ μεγαλύτερο από το ποσοστό των πιστοποιημένων δομών και στο θεματικό πεδίο Περιβάλλον (-9,2%), όπου το ποσοστό των προγραμμάτων στο πεδίο αυτό είναι μικρότερο από το ποσοστό των δομών. Αυτό σημαίνει ότι η επιλογή των φορέων για πιστοποίηση στα παραπάνω θεματικά πεδία ήταν πολύ

επιτυχημένη στην περίπτωση των Τουριστικών και μάλλον ανεπιτυχής για το θεματικό πεδίο Περιβάλλον. Στα υπόλοιπα θεματικά πεδία (εκτός Υγείας – Πρόνοιας και Παιδαγωγικών που δεν υλοποιήθηκε πρόγραμμα) υπήρξε καλή αντιστοιχία ανάμεσα στο ποσοστό των δομών και στα προγράμματα που υλοποιήθηκαν.

Διάγραμμα 7.11.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

Διάγραμμα 7.11.4: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

7.12 Περιφέρεια Κρήτης

Στην Περιφέρεια Κρήτης δραστηριοποιούνται 20 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν 24 δομές κατάρτισης. Από τους 20 αυτούς φορείς οι 11 είναι ιδιωτικοί, 1 είναι Ν.Ε.Λ.Ε. (Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνου) 1 είναι Α.Ε.Ι. (Κ.Ε.Κ. Πολυτεχνείου Κρήτης) 1 είναι της Αγροτικής Τράπεζας και 6 Κ.Ε.Κ. ανήκουν σε επιμελητήρια, κοινωνικούς φορείς κ.λ.π. Οι 8 από τους φορείς αυτούς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Κρήτης, ενώ οι υπόλοιποι 12 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια αυτή.

Το χαρακτηριστικό για την Περιφέρεια Κρήτης είναι η απουσία φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης α' ή β' βαθμού.

Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.12.1 αλλά στο διάγραμμα 7.12.1, προκύπτει ότι τα θεματικά πεδία με τις περισσότερες πιστοποιημένες δομές είναι του Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών και των Αγροτικών (από 11 δομές), ενώ 10 δομές είναι πιστοποιημένες στο θεματικό πεδίο Οικονομίας – Διοίκησης και στην Πληροφορική. Ακολουθούν σε αριθμό δομών τα υπόλοιπα θεματικά πεδία με λιγότερες δομές να έχει το πεδίο Υγείας – Πρόνοιας (4 δομές).

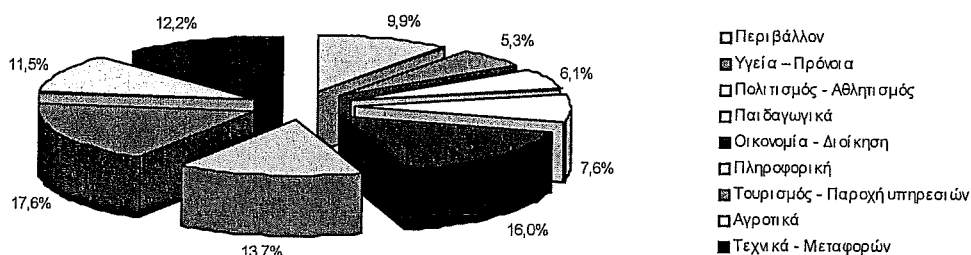
Πίνακας 7.12.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Ηρακλείου	Λασιθίου	Ρεθύμνου	Χανίων	Γενικό Άθροισμα
Περιβάλλον	7	-	3	3	13
Υγεία – Πρόνοια	4	-	1	2	7
Πολιτισμός - Αθλητισμός	6	-	-	2	8
Παιδαγωγικά	6	-	-	4	10
Οικονομία - Διοίκηση	10	1	3	7	21
Πληροφορική	9	1	3	5	18
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	11	1	4	7	23
Αγροτικά	11	1	-	3	15
Τεχνικά - Μεταφορών	8	-	2	6	16

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 1.434. Οι θέσεις κατάρτισης ανά Νομό παρουσιάζονται στον πίνακα 7.12.2. Στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τη διετία 1999-2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του

Διάγραμμα: 7.12.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εμφανίζεται επίσης ο συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός των προγραμμάτων ανά νομό.

Από τον παρακάτω πίνακα 7.12.2 προκύπτει ότι ο νομός Χανίων και ο νομός Ηρακλείου υλοποίησαν παραπλήσιο αριθμό προγραμμάτων και καταρτίστηκαν σε αυτά παρόμοιος αριθμός καταρτιζόμενων. Ακολουθεί σε αριθμό προγραμμάτων ο νομός Ρεθύμνου και ο νομός Λασιθίου.

Πίνακας 7.12.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων ανά νομό, για τη διετία 1999 - 2000.

Νομοί	Δυναμικότητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ²⁷
Ηρακλείου	648	43	807	1.110,8	62,3%
Λασιθίου	122	7	140	185,0	57,4%
Ρεθύμνου	180	13	256	351,9	71,1%
Χανίων	484	42	791	1.145,9	81,7%
ΣΥΝΟΛΟ	1.434	105	1.994	2.793,7	69,5%

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

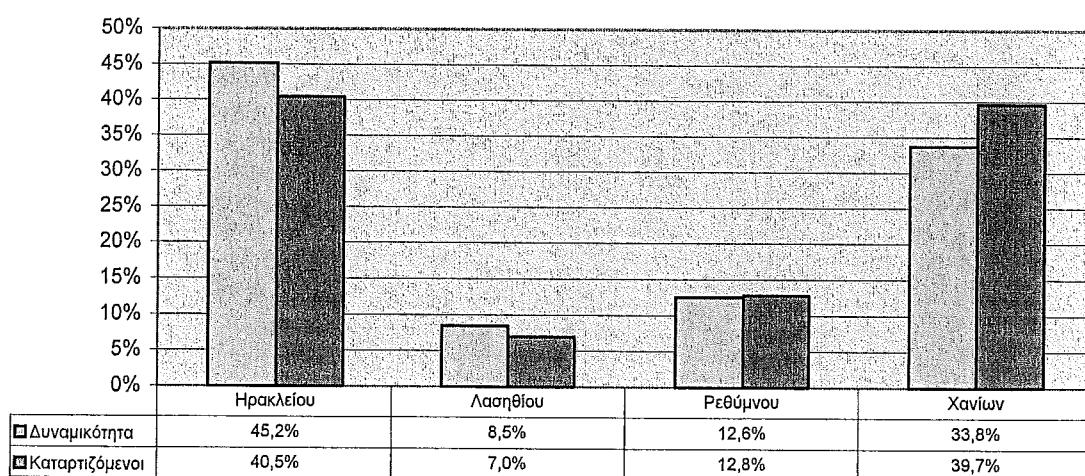
Όσον αφορά στους δείκτες πληρότητας των δομών, παρατηρούμε ότι στο νομό Χανίων ξεπέρασε το 80% ενώ στο νομό Ηρακλείου έφθασε μόνο στο 62,3%. Αυτό

²⁷ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

σημαίνει ότι η χωροθέτηση των δομών κατάρτισης ήταν περισσότερο επιτυχής στο νομό Χανίων από ότι στο νομό Ηρακλείου. Στο σύνολο της Περιφέρειας ο δείκτης πληρότητας άγγιξε το 70% και θεωρείται σχετικά ικανοποιητικός.

Από το διάγραμμα 7.12.2 διαπιστώνουμε ότι όσον αφορά στην ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή της δυναμικότητας των δομών και του αριθμού των καταρτισθέντων, ο νομός Ηρακλείου διαθέτει το 45,2% της δυναμικότητας αλλά σε αυτόν καταρτίστηκε το 40,5% των καταρτιζόμενων (-4,7%). Αντίθετα στο νομό Χανίων υπήρχε το 33,8% της δυναμικότητας αλλά καταρτίσθηκε το 39,7% των καταρτισθέντων. Αυτό επιβεβαιώνει την καλύτερη χωροθέτηση των δομών κατάρτισης στο νομό Χανίων. Στους νομούς Ρεθύμνου και Λασιθίου υπήρξε αντιστοιχία μεταξύ των δύο μεγεθών. Γενικά πάντως η από το διάγραμμα αυτό συμπεραίνεται ότι ο προσδιορισμός των αναγκών σε δομές κατάρτισης για την Περιφέρεια Κρήτης ήταν σχετικά επιτυχής.

Διάγραμμα 7.12.2: Ποσοστιαία διανομαρχιακή κατανομή δυναμικότητας πιστοποιημένων δομών και αριθμού καταρτιζόμενων.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Κρήτης, στον πίνακα 7.12.3 καθώς και στο διάγραμμα 7.12.3 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο.

Πίνακας 7.12.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

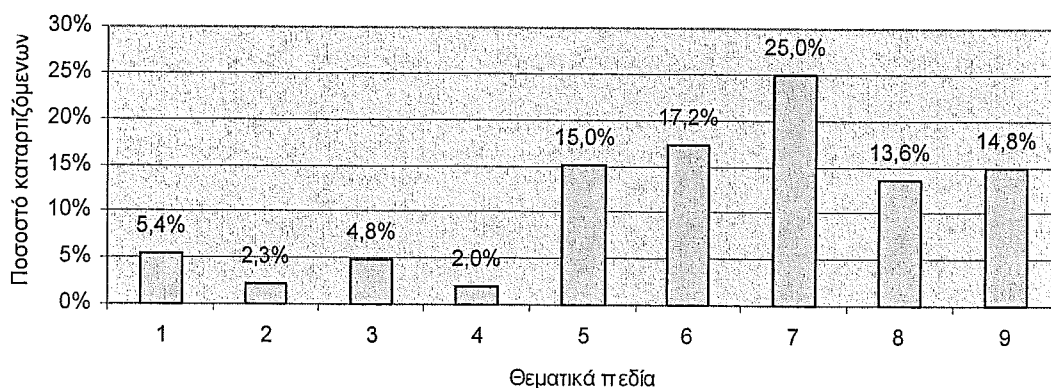
Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	6	107
2. Υγεία – Πρόνοια	2	45
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	5	95
4. Παιδαγωγικά	2	40
5. Οικονομίας - Διοίκησης	16	300
6. Πληροφορικής	17	343
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	26	498
8. Αγροτικά	15	271
9. Τεχνικά - Μεταφορών	16	295
ΣΥΝΟΛΟ	105	1,994

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

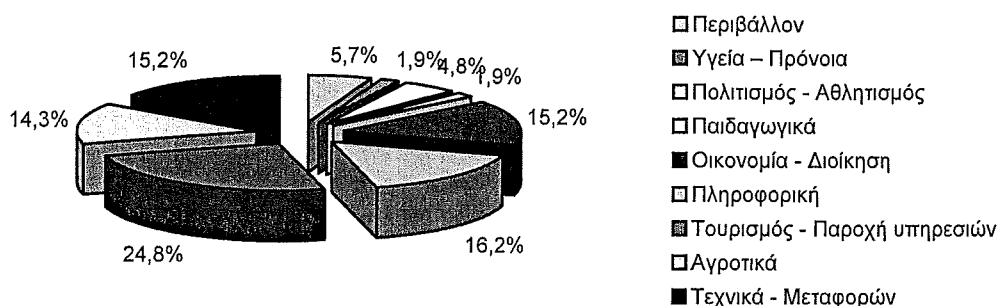
Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν (όπως άλλωστε αναμενόταν) στο θεματικό πεδίο του Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών και ακολουθούν τα προγράμματα για τα θεματικά πεδία της Πληροφορικής και της Οικονομίας – Διοίκησης. Τα θεματικά πεδία με τα λιγότερα προγράμματα είναι τα πεδία για τα επαγγέλματα Υγείας – Πρόνοιας (45) και τα Παιδαγωγικά (40).

Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 7.12.3, οι καταρτισθέντες στον Τουρισμό – Παροχή Υπηρεσιών φθάνουν το 25%, ενώ στα υπόλοιπα θεματικά πεδία δεν ξεπερνούν το 17%. Τα θεματικά πεδία με τα μικρότερα ποσοστά καταρτισθέντων είναι της Υγείας – Πρόνοιας και των Παιδαγωγικών. Η συμμετοχή των ανέργων καταρτισθέντων σε προγράμματα κατάρτισης των παραπάνω θεματικών πεδίων, είναι ενδεικτική της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας της περιφέρειας και της προτεραιότητας που δίνεται στον τριτογενή τομέα της οικονομίας.

Διάγραμμα 7.12.3: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

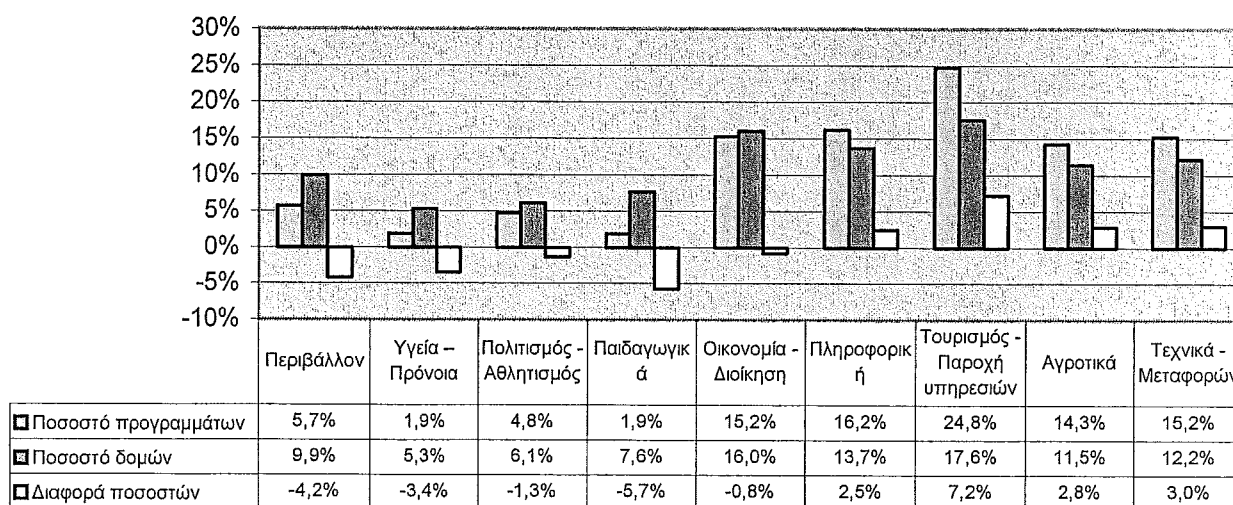

Διάγραμμα 7.12.4: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Όπως παρατηρούμε στο διάγραμμα 7.12.5, η διαφορά ανάμεσα στην ποσοστιαία κατανομή των πιστοποιημένων δομών στα διάφορα θεματικά πεδία και των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, κυμαίνεται από 1,3% έως 7,2%. Οι μεγαλύτερες διαφορές είναι στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα της Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών (7,2%), όπου το ποσοστό των προγραμμάτων είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό των πιστοποιημένων δομών στο αντίστοιχο πεδίο και στο θεματικό πεδίο Παιδαγωγικά (5,7%), όπου το ποσοστό των προγραμμάτων στο πεδίο αυτό είναι μικρότερο από το ποσοστό των δομών. Γενικά η επιλογή των φορέων για την πιστοποίηση των δομών τους σε συγκεκριμένα θεματικά πεδία κρίνεται σχετικά επιτυχής.

Διάγραμμα 7.12.5: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

7.13 Περιφέρεια Αττικής

Στην Περιφέρεια Αττικής δραστηριοποιούνται 113 φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι διαθέτουν 134 δομές κατάρτισης. Από τους 113 αυτούς φορείς οι 61 είναι ιδιωτικοί, 4 ανήκουν σε νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις (Αθηνών, Ανατ. Αττικής, Δυτ. Αττικής και Πειραιά), 9 ανήκουν σε δήμους, 8 σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι., 8 σε προνοιακούς φορείς και 23 σε κοινωνικούς εταίρους, επιμελητήρια ή ΔΕΚΟ (ΔΕΗ, ΟΤΕ, κ.λ.π.).

Οι 104 από τους φορείς αυτούς έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Αττικής, ενώ οι υπόλοιποι 9 είναι ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας που έχουν την έδρα τους σε άλλη Περιφέρεια αλλά έχουν επιλέξει να συστήσουν παράρτημα και στην περιφέρεια Αττικής.

Από την εξειδίκευση των δομών σε θεματικά πεδία, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 7.13.1 αλλά στο διάγραμμα 7.13.1, προκύπτει ότι τα θεματικά πεδία με τις περισσότερες πιστοποιημένες δομές είναι της Οικονομίας – Διοίκησης και ακολουθεί του Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών. Τα θεματικά πεδία με τις λιγότερες δομές είναι για τα επαγγέλματα Υγείας – Πρόνοιας και τα Αγροτικά.

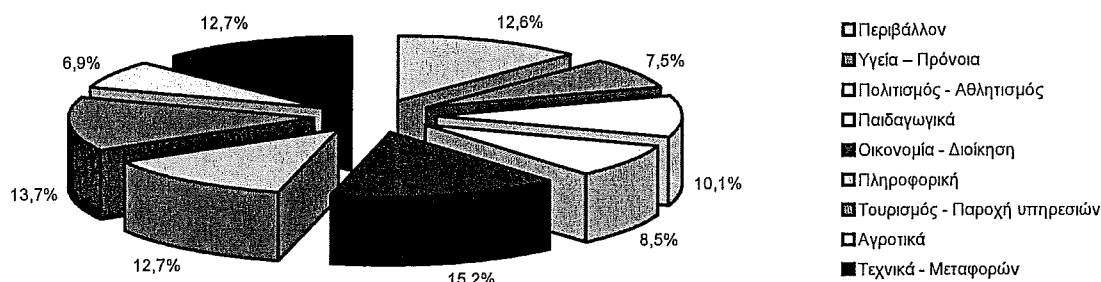
Πίνακας 7.13.1 Αριθμός πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Γενικό Άθροισμα
Περιβάλλον	77
Υγεία – Πρόνοια	46
Πολιτισμός - Αθλητισμός	62
Παιδαγωγικά	52
Οικονομία - Διοίκηση	93
Πληροφορική	78
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	84
Αγροτικά	42
Τεχνικά - Μεταφορών	78

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Η συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι 13.455. Οι θέσεις κατάρτισης μαζί με τον αριθμό των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν προς υλοποίηση τη διετία 1999-2000, στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων καθώς επίσης ο συνολικός αριθμός των καταρτισθέντων και ο συνολικός προϋπολογισμός των προγραμμάτων εμφανίζονται στον πίνακα 7.13.2.

Διάγραμμα: 7.13.1 Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων δομών ανά θεματικό πεδίο.

Πίνακας 7.13.2 Αριθμός πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων, αριθμός καταρτιζόμενων και προϋπολογισμός προγραμμάτων, για τη διετία 1999 - 2000.

Περιφέρεια	Δυναμικό-τητα	Αριθμός Προγραμμάτων	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Προϋπολογισμός Προγραμμάτων (εκατ. Δρχ.)	Ποσοστό πληρότητας θέσεων κατάρτισης ²⁸
Αττικής	13.455	673	12.601	18.797,6	93,7%

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Όσον αφορά τον δείκτη πληρότητας των δομών, παρατηρούμε ότι αυτός ξεπέρασε το 90%. Αυτό σημαίνει ότι η χωροθέτηση των δομών κατάρτισης ήταν αρκετά επιτυχής αφού ο δείκτης πληρότητας είναι πάνω από τον μέσο όρο της χώρας.

Σχετικά με την εξειδίκευση των προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στην Περιφέρεια Αττικής, στον πίνακα 7.13.3 καθώς και στο διάγραμμα 7.13.2 παρουσιάζονται ο αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων και ο αριθμός των καταρτισθέντων ανέργων ανά θεματικό πεδίο.

Παρατηρούμε ότι τα περισσότερα εγκεκριμένα προγράμματα και οι περισσότεροι από τους καταρτισθέντες ανήκουν στο θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τεχνικά – Μεταφορών και ακολουθούν τα προγράμματα για τα θεματικά πεδία της Οικονομίας – Διοίκησης και της Πληροφορικής. Τα θεματικά πεδία με τα λιγότερα προγράμματα είναι για τα επαγγέλματα Υγείας – Πρόνοιας (23) και τα Αγροτικά επαγγέλματα (27).

²⁸ Για τον υπολογισμό της πληρότητας (καταρτιζόμενοι/θέσεις κατάρτισης) ως αριθμός θέσεων κατάρτισης λαμβάνεται το διπλάσιο της δυναμικότητας, επειδή υπήρξαν δύο έτη προκηρύξεων, το 1999 και το 2000.

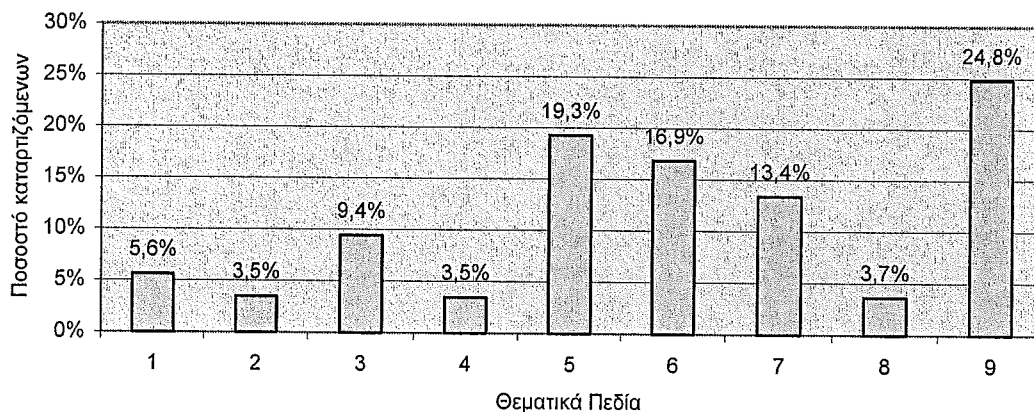
Πίνακας 7.13.3 Αριθμός εγκεκριμένων προγραμμάτων και αριθμός καταρτιζόμενων ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Καταρτισθέντες
1. Περιβάλλον	37	708
2. Υγεία – Πρόνοια	23	438
3. Πολιτισμός - Αθλητισμός	64	1.187
4. Παιδαγωγικά	25	436
5. Οικονομίας - Διοίκησης	128	2.429
6. Πληροφορικής	110	2.126
7. Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	95	1.691
8. Αγροτικά	27	460
9. Τεχνικά - Μεταφορών	164	3.126
ΣΥΝΟΛΟ	673	12.601

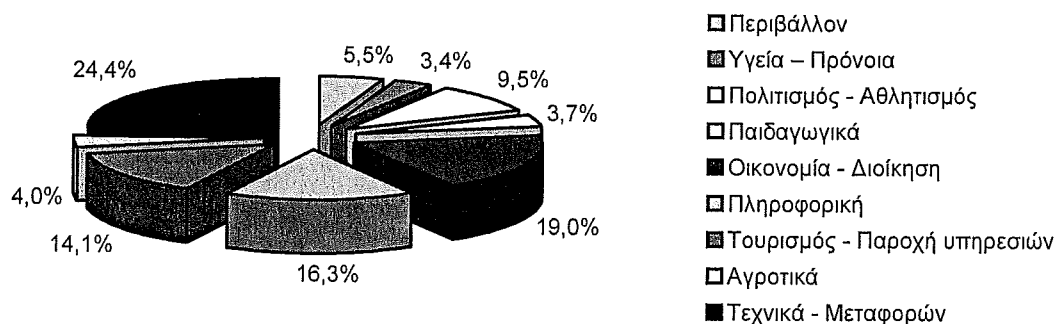
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 7.13.2, οι καταρτισθέντες στα Τεχνικά – Μεταφορές φθάνουν το 25%, στην Οικονομία – Διοίκηση το 20% ενώ στα υπόλοιπα θεματικά πεδία δεν ξεπερνούν το 17%. Τα θεματικά πεδία με τα μικρότερα ποσοστά καταρτισθέντων είναι για τα επαγγέλματα της Υγείας – Πρόνοιας, των Αγροτικών και των Παιδαγωγικών.

Διάγραμμα 7.13.2: Ποσοστιαία κατανομή καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

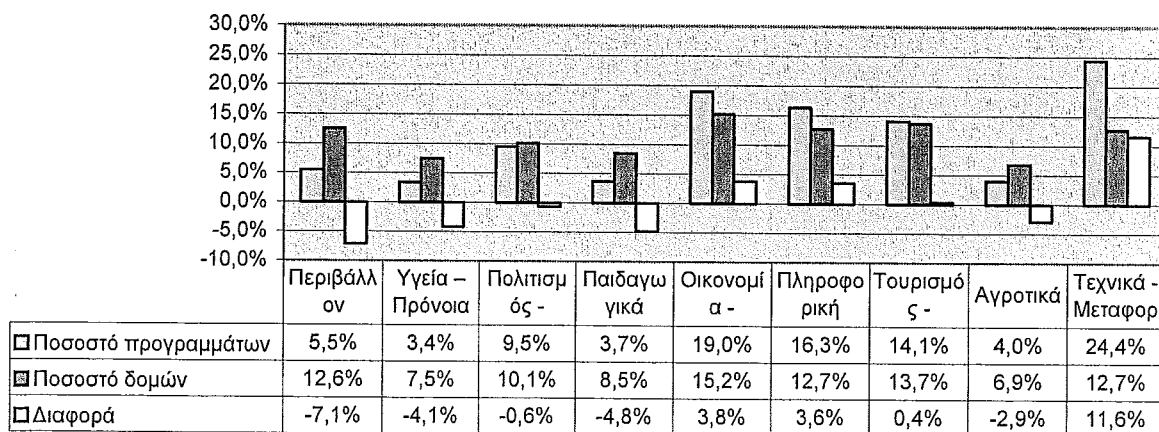

Διάγραμμα 7.13.3: Ποσοστιαία κατανομή αριθμού προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

Όπως παρατηρούμε στο διάγραμμα 7.13.4, η διαφορά ανάμεσα στην ποσοστιαία κατανομή των πιστοποιημένων δομών στα διάφορα θεματικά πεδία και των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης που υλοποιήθηκαν, κυμαίνεται από 0,4% έως 11,6%. Οι μεγαλύτερες διαφορές είναι στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Τεχνικά – Μεταφορών (11,6%), όπου το ποσοστό των προγραμμάτων είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό των πιστοποιημένων δομών στο αντίστοιχο θεματικό πεδίο. Στο θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Περιβάλλοντος, το ποσοστό των προγραμμάτων είναι μικρότερο από το ποσοστό των δομών κατά 7,1%. Γενικά, εκτός από την κατανομή των δομών στα δύο παραπάνω θεματικά πεδία, η επιλογή των φορέων για την πιστοποίηση των δομών τους στα υπόλοιπα θεματικά πεδία κρίνεται σχετικά επιτυχής.

Διάγραμμα 7.13.4: Διαφορά μεταξύ ποσοστιαίας κατανομής δομών κατάρτισης και ποσοστιαίας κατανομής εγκεκριμένων προγραμμάτων ανά θεματικό πεδίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 1998-2000.

Στο Κεφάλαιο αυτό θα προχωρήσουμε στη σύγκριση διαφόρων μεγεθών που δείχνουν την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων κατάρτισης σε κάθε περιφέρεια, την εξειδίκευση των περιφερειών βάσει των θεματικών πεδίων στα οποία ανήκουν τα υλοποιηθέντα προγράμματα κατάρτισης και θα αναλύσουμε τις ενδοπεριφερειακές, διανομαρχιακές ανισότητες τόσο στην κατανομή των προγραμμάτων όσο και στον αριθμό των καταρτισθέντων ανέργων, χρησιμοποιώντας δείκτες που χρησιμοποιούνται στην περιφερειακή ανάλυση.

Περιφερειακή κατανομή καταρτισθέντων

Από τον πίνακα 8.1 και το διάγραμμα 8.1 διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ των περιφερειών στα ποσοστά των ανέργων που καταρτίστηκαν κατά τη μεταβατική περίοδο 1998-2000 στο πλαίσιο των δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Συγκεκριμένα, το μεγαλύτερο ποσοστό καταρτισθέντων ανέργων παρουσιάζεται στην περιφέρεια Κρήτης με 22,4% και ακολουθεί η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και Ηπείρου με 17,8% και 17,3% αντίστοιχα. Αντίθετα, το μικρότερο ποσοστό ανέργων που καταρτίστηκαν κατά το ίδιο διάστημα εμφανίζεται στην περιφέρεια Αττικής (6,3%) και στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (8,6%). Αυτό ως ένα βαθμό αντανakλά την πολιτική του Υπουργείου Εργασίας για παρεμβάσεις καταπολέμησης της ανεργίας περισσότερο στην περιφέρεια και λιγότερο στα μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

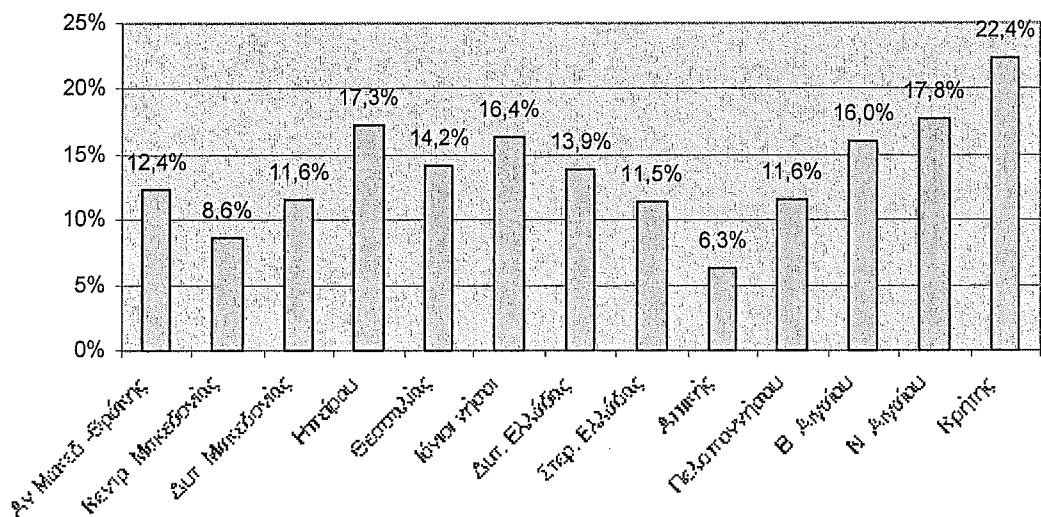
Το συνολικό ποσοστό των ανέργων που καταρτίστηκαν πλησίασε το 10%. Πρέπει να τονιστεί ότι ο συνολικός αριθμός των ανέργων που καταρτίστηκαν μπορεί είναι αρκετά μεγαλύτερος, εάν συνυπολογιστούν και όσοι από τους ανέργους καταρτίστηκαν στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων καθεμίας περιφέρειας.

Πίνακας 8.1: Ποσοστό ανέργων που καταρτίστηκαν κατά τη μεταβατική περίοδο 1998-2000.

Περιφέρεια	Ανεργοί	Καταρτισθέντες	Ποσοστό ανέργων που καταρτίστηκαν
Αν.Μακεδ.-Θράκης	28.200	3.494	12,4%
Κεντρ. Μακεδονίας	72.400	6.212	8,6%
Δυτ. Μακεδονίας	21.200	2.462	11,6%
Ηπείρου	13.900	2.403	17,3%
Θεσσαλίας	24.600	3.505	14,2%
Ιόνιοι νήσοι	5.100	835	16,4%
Δυτ. Ελλάδα	23.300	3.235	13,9%
Στερ. Ελλάδα	21.800	2.502	11,5%
Αττικής	198.500	12.601	6,3%
Πελοποννήσου	17.900	2.075	11,6%
Β. Αιγαίου	4.900	783	16,0%
Ν. Αιγαίου	5.600	996	17,8%
Κρήτης	8.900	1.994	22,4%
Σύνολο επικράτειας	446.300	43.097	9,7%

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Διάγραμμα 8.1: Ποσοστά καταρτισθέντων ανέργων ανά Περιφέρεια.

Εξειδίκευση των προγραμμάτων κατάρτισης.

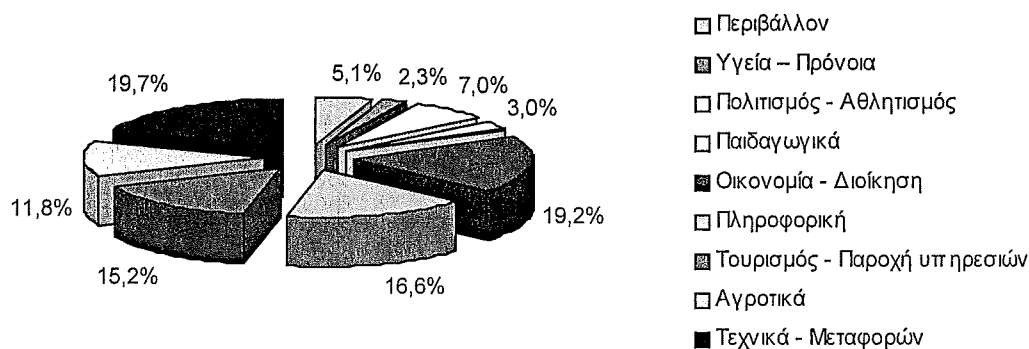
Όσον αφορά στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο των προγραμμάτων και στην εξειδίκευση της κατάρτισης που έλαβαν οι άνεργοι, από τον πίνακα 8.2 και το διάγραμμα 8.2 προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό κατάρτιστηκε σε ειδικότητες που αφορούν επαγγέλματα του θεματικού πεδίου Τεχνικά – Μεταφορές και Οικονομία – Διοίκηση (περίπου 19,5%). Αμέσως μετά ακολουθούν τα προγράμματα για ειδικότητες που αφορούν στα επαγγέλματα της Πληροφορικής και τα επαγγέλματα Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών. Τα προγράμματα με τους λιγότερους καταρτισθέντες ήταν για ειδικότητες που αφορούσαν επαγγέλματα των θεματικών πεδίων Υγείας – Πρόνοιας και Παιδαγωγικών.

Πίνακας 8.2: Αριθμός προγραμμάτων και αριθμός καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

Θεματικά πεδία	Αριθμός προγραμμάτων	Αριθμός καταρτιζόμενων
Περιβάλλον	114	2.201
Υγεία – Πρόνοια	52	1.007
Πολιτισμός - Αθλητισμός	164	3.019
Παιδαγωγικά	70	1.277
Οικονομία - Διοίκηση	436	8.292
Πληροφορική	374	7.161
Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	352	6.539
Αγροτικά	277	5.103
Τεχνικά - Μεταφορών	454	8.498
ΣΥΝΟΛΟ	2.293	43.097

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Διάγραμμα 8.2: Ποσοστό καταρτισθέντων ανά θεματικό πεδίο.

Εξειδίκευση των περιφερειών ανάλογα με τα θεματικά πεδία

Ο παρακάτω πίνακας 8.3, παρουσιάζει για κάθε περιφέρεια τα τρία θεματικά πεδία με τα περισσότερα υλοποιηθέντα προγράμματα κατάρτισης. Από τον πίνακα αυτό διαπιστώνουμε ότι για τις περιφέρειες Β. Αιγαίου, Ν. Αιγαίου, Κρήτης και Ιονίων νήσων το θεματικό πεδίο με τα περισσότερα προγράμματα ήταν του Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών, κάτι που δείχνει την ειδίκευση των περιφερειών αυτών σε επαγγέλματα του συγκεκριμένου κλάδου.

Τα προγράμματα κατάρτισης που ανήκουν στο θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τεχνικά – Μεταφορών είναι περισσότερα στις περιφέρειες Ηπείρου, Δυτ. Ελλάδας, Αττικής και Πελοποννήσου.

Τα προγράμματα κατάρτισης που ανήκουν στα θεματικά πεδία για επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης και Πληροφορικής υπερισχύουν στις περιφέρειες Αν. Μακεδ. – Θράκης, Κεντρ. Μακεδονίας, Δυτ. Μακεδονίας, και Στερεάς Ελλάδας.

Τέλος, χαρακτηριστικό είναι ότι στη Θεσσαλία το θεματικό πεδίο με τα περισσότερα προγράμματα κατάρτισης είναι για τα Αγροτικά επαγγέλματα.

Πίνακας 8.3: Προγράμματα θεματικών πεδίων ανά περιφέρεια.

Περιφέρεια	1 ^ο Θεματικό πεδίο	2 ^ο Θεματικό πεδίο	3 ^ο Θεματικό πεδίο
Αν.Μακεδ.-Θράκης	Οικονομία - Διοίκηση	Τεχνικά - Μεταφορών	Πληροφορική
Κεντρ. Μακεδονίας	Οικονομία - Διοίκηση	Πληροφορική	Τεχνικά - Μεταφορών
Δυτ. Μακεδονίας	Πληροφορική	Οικονομία - Διοίκηση	Τεχνικά - Μεταφορών
Ηπείρου	Τεχνικά - Μεταφορών	Οικονομία - Διοίκηση	Αγροτικά
Θεσσαλίας	Αγροτικά	Τεχνικά - Μεταφορών	Πληροφορική
Ιόνιοι νήσοι	Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	Αγροτικά	Οικονομία - Διοίκηση
Δυτ. Ελλάδας	Τεχνικά - Μεταφορών	Οικονομία - Διοίκηση	Αγροτικά
Στερ. Ελλάδας	Οικονομία - Διοίκηση	Τεχνικά - Μεταφορών	Αγροτικά
Αττικής	Τεχνικά - Μεταφορών	Οικονομία - Διοίκηση	Πληροφορική
Πελοποννήσου	Τεχνικά - Μεταφορών	Πληροφορική	Οικονομία - Διοίκηση
Β. Αιγαίου	Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	Αγροτικά	Οικονομία - Διοίκηση
Ν. Αιγαίου	Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	Οικονομία - Διοίκηση	Πληροφορική
Κρήτης	Τουρισμός - Παροχή υπηρεσιών	Πληροφορική	Οικονομία - Διοίκηση

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

**Ενδοπεριφερειακές ανισότητες στην κατανομή των προγραμμάτων κατάρτισης
(Σταθμισμένος Συντελεστής Μεταβλητότητας – WCV)**

Μπορούμε να συγκρίνουμε τις περιφέρειες με βάση τις διανομαρχιακές τους ανισότητες στην κατανομή των προγραμμάτων κατάρτισης. Για τη σύγκρισή τους μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ένα από τα μέτρα της συνολικής διασποράς και συγκεκριμένα τον Σταθμισμένο Συντελεστή Μεταβλητότητας (WCV). Ο συντελεστής αυτός μπορεί να μας δώσει τη διασπορά των προγραμμάτων κατάρτισης κάθε νομού από το μέσο όρο της περιφέρειας, σταθμισμένη με την συμμετοχή των ανέργων του νομού στο σύνολο των ανέργων της περιφέρειας.

Ο Σταθμισμένος Συντελεστής Μεταβλητότητας δίνεται από τον τύπο:

$$WCV = \frac{\sqrt{\sum (Y_N - Y_M)^2 \Pi_N}}{Y_M} 100$$

Όπου: Y_N : ο αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης ανά 1000 ανέργους για κάθε νομό

Y_M : ο μέσος όρος των προγραμμάτων κατάρτισης ανά 1000 ανέργους στην περιφέρεια και

Π_N : η συμμετοχή των ανέργων κάθε νομού στο σύνολο της περιφέρειας.

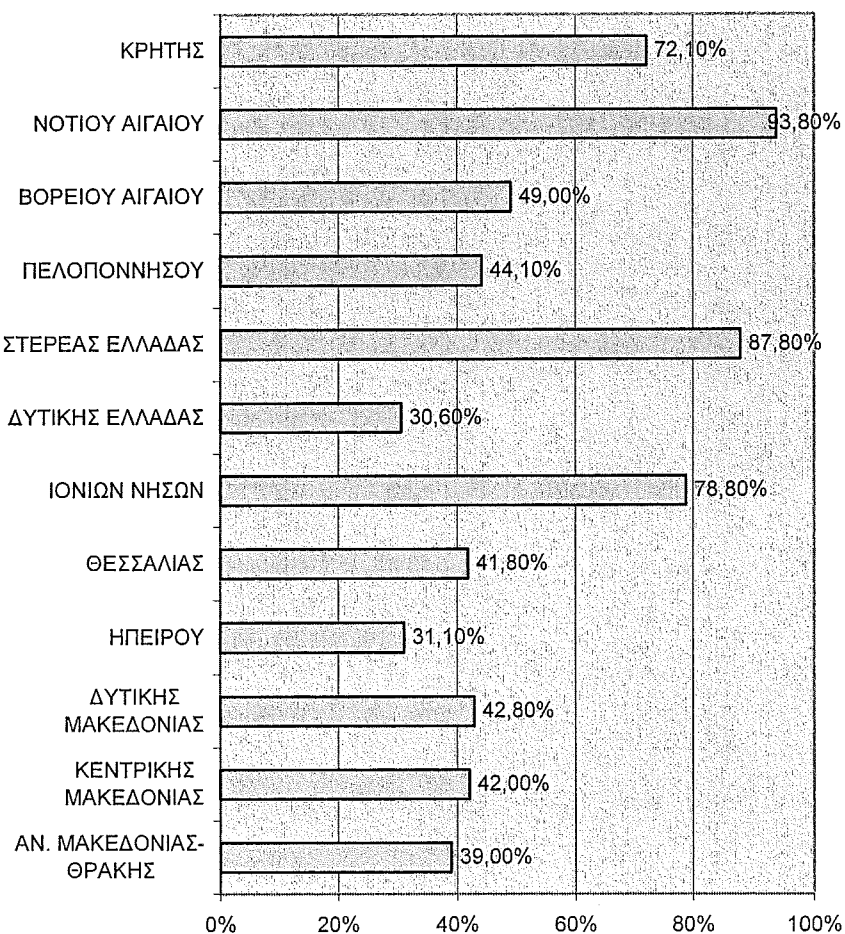
Έτσι, με τη βοήθεια του πίνακα 8.5, προκύπτει ο πίνακας 8.4 και το διάγραμμα 8.3 με τις τιμές του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας για κάθε περιφέρεια.

Από τον παρακάτω πίνακα διαπιστώνουμε ότι η περιφέρεια με τις μεγαλύτερες ενδοπεριφερειακές ανισότητες στην κατανομή των προγραμμάτων κατάρτισης είναι η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Ακολουθεί η περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και η περιφέρεια Κρήτης. Η περιφέρεια με τις μικρότερες ενδοπεριφερειακές ανισότητες είναι η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και ακολουθεί η περιφέρεια Ηπείρου.

Πίνακας 8.4: Οι τιμές του WCV για τα προγράμματα κατάρτισης ανά περιφέρεια.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σταθμισμένος Συντελεστής Μεταβλητότητας
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ	39,0%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	42,0%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	42,8%
ΗΠΕΙΡΟΥ	31,1%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	41,8%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	78,8%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	30,6%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	87,8%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	44,1%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	49,0%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	93,8%
ΚΡΗΤΗΣ	72,1%

Διάγραμμα 8.3: Διαγραμματική απεικόνιση του WCV για τα προγράμματα κατάρτισης ανά περιφέρεια.

Πίνακας 8.5: Υπολογισμός του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας (WCV).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ ΑΝΕΡΓΙΑ 1996	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ (ΠΠ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ / 1000 ΑΝΕΡΓΟΥΣ (ΥΝ)	(ΥΝ-ΥΜ)2	(ΥΝ-ΥΜ)2 x ΠΠ
Αν. Μακεδ.-Θράκης	Δράμας	2543	0,200	26	10,224	25,3	5,1
	Εβρου	2323	0,183	62	26,690	130,7	23,9
	Καβάλας	3939	0,310	43	10,916	18,8	5,8
	Ξάνθης	2516	0,198	39	15,501	0,1	0,0
	Ροδόπης	1389	0,109	18	12,959	5,3	0,6
	ΣΥΝΟΛΟ	12710			76,290		35,4
	Μ.Ο.				15,258		
Βορείου Αιγαίου	WCV						39,0%
	Λέσβου	1025	0,382	25	24,390	65,8	25,2
	Σάμου	1250	0,466	9	7,200	82,4	38,4
	Χίου	406	0,151	7	17,241	0,9	0,1
	ΣΥΝΟΛΟ	2681			48,832		63,7
	Μ.Ο.				16,277		
	WCV						49,0%
Δυτ. Μακεδονίας	Γρεβενών	720	0,132	19	26,389	10,2	1,3
	Καστοριάς	978	0,179	31	31,697	72,3	12,9
	Κοζάνης	2476	0,453	59	23,829	0,4	0,2
	Φλώρινας	1289	0,236	14	10,861	152,1	35,9
	ΣΥΝΟΛΟ	5463			92,776		50,4
	Μ.Ο.				23,194		
	WCV						30,6%
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακαρνανίας	2667	0,267	17	6,374	112,9	30,2
	Αχαΐας	5000	0,501	89	17,800	0,6	0,3
	Ηλείας	2311	0,232	62	26,828	96,6	22,4
	ΣΥΝΟΛΟ	9978			51,002		52,9
	Μ.Ο.				17,001		
	WCV						42,8%

Πίνακας 8.5: Υπολογισμός του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας (συνέχεια).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ ΑΝΕΡΓΙΑ 1996	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ (ΠΠ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ / 1000 ΑΝΕΡΓΟΥΣ (ΥΝ)	(ΥΝ-ΥΜ)2	(ΥΝ-ΥΜ)2 x ΠΠ
Ηπείρου	Αρτας	1130	0,196	15	13,274	45,6	8,9
	Θεσπρωτίας	556	0,096	12	21,583	2,4	0,2
	Ιωαννίνων	2781	0,481	77	27,688	58,7	28,3
	Πρεβέζης	1310	0,227	23	17,557	6,1	1,4
	ΣΥΝΟΛΟ	5777			80,102		38,8
	Μ.Ο.				20,026		
	WCV						31,1%
Θεσσαλίας	Καρδίτσας	1848	0,174	23	12,446	18,6	3,2
	Λάρισας	3297	0,310	92	27,904	124,1	38,5
	Μαγνησίας	2956	0,278	45	15,223	2,4	0,7
	Τρικάλων	2526	0,238	29	11,481	27,9	6,6
	ΣΥΝΟΛΟ	10627			67,054		49,0
	Μ.Ο.				16,763		
	WCV						41,8%
Ιονίων Νήσων	Ζακύνθου	1760	0,147	9	5,114	13,1	1,9
	Κερκύρας	8759	0,731	12	1,370	54,3	39,7
	Κεφαλληνίας	934	0,078	16	17,131	70,4	5,5
	Λευκάδας	529	0,044	6	11,342	6,8	0,3
	ΣΥΝΟΛΟ	11982			34,956		47,4
	Μ.Ο.				8,739		
	WCV						78,8%
Κεντρ. Μακεδονίας	Ημαθίας	3780	0,100	20	5,291	52,6	5,3
	Θεσσαλονίκης	22482	0,596	232	10,319	4,9	2,9
	Κιλκίς	332	0,009	14	42,169	877,8	7,7
	Πέλλας	3514	0,093	14	3,984	73,2	6,8
	Πιερίας	1852	0,049	23	12,419	0,0	0,0
Σερρών	Σερρών	4411	0,117	30	6,801	33,0	3,9
	Χαλκιδικής	1322	0,035	9	6,808	32,9	1,2
	ΣΥΝΟΛΟ	37693			87,791		27,8
	Μ.Ο.				12,542		
	WCV						42,0%

Πίνακας 8.5: Υπολογισμός του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας (συνέχεια).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	ΕΠΙΕΡΑΜΜΕΝΗ ΑΝΕΡΓΙΑ 1996	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ (ΠΠ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ / 1000 ΑΝΕΡΓΟΥΣ (ΥΝ)	(ΥΝ-ΥΜ)2	(ΥΝ-ΥΜ)2 x ΠΠ
Κρήτης	Ηρακλείου	10697	0,540	43	4,020	9,2	5,0
	Λασηθίου	3158	0,159	7	2,217	23,4	3,7
	Ρεθύμνου	3668	0,185	13	3,544	12,3	2,3
	Χανίων	2278	0,115	42	18,437	129,6	14,9
	ΣΥΝΟΛΟ	19801			28,218		25,9
	Μ.Ο.				7,054		
	WCV						72,1%
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	13662	0,925	15	1,098	278,6	257,8
	Κυκλάδων	1102	0,075	38	34,483	278,6	20,8
	ΣΥΝΟΛΟ	14764			35,581		278,6
	Μ.Ο.				17,790		
	WCV						93,8%
Πελοποννήσου	Αργολίδας	1728	0,277	22	12,731	74,2	20,5
	Αρκαδίας	770	0,123	18	23,377	4,1	0,5
	Κορινθίας	1930	0,309	17	8,808	157,2	48,6
	Λακωνίας	401	0,064	14	34,913	184,1	11,8
	Μεσσηνίας	1413	0,226	38	26,893	30,8	7,0
	ΣΥΝΟΛΟ	6242			106,722		88,4
	Μ.Ο.				21,344		
	WCV						44,1%
Στερεάς Ελλάδας	Βοιωτίας	1311	0,164	22	16,781	1141,0	187,5
	Ευβοίας	4419	0,554	18	4,073	2160,9	1196,8
	Ευρυτανίας	132	0,017	17	128,788	6119,7	101,2
	Φθιώπιδας	1717	0,215	14	8,154	1798,2	387,0
	Φωκίδας	400	0,050	38	95,000	1975,0	99,0
	ΣΥΝΟΛΟ	7979			252,796		1971,5
	Μ.Ο.				50,559		
	WCV						87,8%

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

**Σύγκριση της γεωγραφικής κατανομής των Κέντρων
Επαγγελματικής Κατάρτισης κατά τις δύο περιόδους
πιστοποίησης στο Β΄ και στο Γ΄ Κ.Π.Σ.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Η ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ Γ΄ Κ.Π.Σ.

Όπως είδαμε στα προηγούμενα Κεφάλαια, η διασφάλιση της ποιότητας στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση, μέσω των διαδικασιών πιστοποίησης με καθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης, έλαβε θεσμική μορφή για πρώτη φορά στο πλαίσιο του Β΄ Κ.Π.Σ. Η διαδικασία πιστοποίησης δομών Σ.Ε.Κ. σε εθνικό επίπεδο, από το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. κατά την περίοδο 1998-2000 αποτέλεσε τομή στο χώρο της κατάρτισης ενηλίκων και ανέδειξε τη σημασία της άτυπης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης στην αναβάθμιση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και, κατ' επέκταση, στη διευκόλυνση της επαγγελματικής ένταξης, ανέλιξης και προσαρμογής του εργατικού δυναμικού στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Για την υλοποίηση των ενεργειών κατάρτισης στο πλαίσιο του Γ΄ Κ.Π.Σ., βάσει της Υ.Α. 105129/8-1-2001, επανακαθορίστηκε ο αριθμός του ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού σε πιστοποιημένες δομές Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης στις περιφέρειες και στους νομούς της χώρας. Βελτιώθηκε επίσης το Σύστημα Πιστοποίησης με την προσθήκη και νέων κριτηρίων αξιολόγησης βάσει της Υ.Α. 105127/8-1-2001. Οι βασικότερες αλλαγές που κρίθηκαν αναγκαίες για τη λειτουργική αποτελεσματικότητα του Συστήματος πιστοποίησης αφορούσαν

1. Στη βελτίωση των υποδομών για την υψηλών προδιαγραφών υποστήριξη της κατάρτισης αλλά και για την εφαρμογή της αρχής για την εύκολη πρόσβαση σε αυτές των ατόμων με κινητικές δυσκολίες και αναπηρίες αισθητηρίων οργάνων
2. Στη στελέχωση με επιπλέον επιστημονικού προσωπικού για παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών προώθησης στην απασχόληση και
3. Στην αναβάθμιση του απαιτούμενου εξοπλισμού των Κ.Ε.Κ. με Η/Υ και σύνδεση με το διαδίκτυο έτσι ώστε να εφαρμόζονται οι αρχές της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Η διαδικασία της πιστοποίησης των φορέων Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) για την υλοποίηση των ενεργειών κατάρτισης του Γ΄ Κ.Π.Σ. βάσει της Υ.Α. 105127/8-1-2001, ολοκληρώθηκε κατά το κύριο μέρος της το α΄ τρίμηνο του 2002. Το αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής ήταν η τελική πιστοποίηση

281φορέων (Κ.Ε.Κ.)²⁸ οι οποίοι διαθέτουν πανελλαδικά 577 δομές κατάρτισης με συνολική δυναμικότητα 46.410 θέσεων κατάρτισης.

Είναι ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε ότι με την υπ' αρ. 115912/9-10-2000 Υ.Α. του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίστηκε ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός δομών ανά Περιφέρεια, για την υλοποίηση των ενεργειών κατάρτισης που προβλέπονται από τα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ' Κ.Π.Σ. Ο αριθμός αυτός προέκυψε από αντίστοιχη μελέτη που συντάχθηκε για λογαριασμό του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. και προέβλεπε την ανάγκη για πιστοποίηση τουλάχιστον 333 δομών σε όλη την επικράτεια. Όπως διαπιστώνεται, ο τελικός αριθμός των πιστοποιημένων δομών που προέκυψε τελικά ήταν σχεδόν διπλάσιος του αριθμού που προέβλεπε η παραπάνω Υ.Α. Αυτό δείχνει και το υψηλό ενδιαφέρον που υπήρχε από φορείς για να συστήσουν Κ.Ε.Κ.

Με τη βοήθεια του πίνακα 9.1 που παρατίθεται παρακάτω, διαπιστώνουμε ότι τα ΚΕΚ στην πλειοψηφία τους παρέμειναν οργανισμοί κατάρτισης που οι παρεμβάσεις τους από πλευράς γεωγραφικής εμβέλειας είναι περιορισμένες. Αν και το ποσοστό των ΚΕΚ εθνικής εμβέλειας αυξήθηκε σε σχέση με την προηγούμενη πιστοποίηση (από 17% πήγε στο 25%) η συντριπτική τους πλειοψηφία (το 75%) είναι φορείς περιφερειακής εμβέλειας και δραστηριοποιούνται σε τοπικό επίπεδο (περιφέρεια, νομός, Ο.Τ.Α.). Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι ο αριθμός των κλαδικών ΚΕΚ περιορίστηκε από 7 σε 5 φορείς.

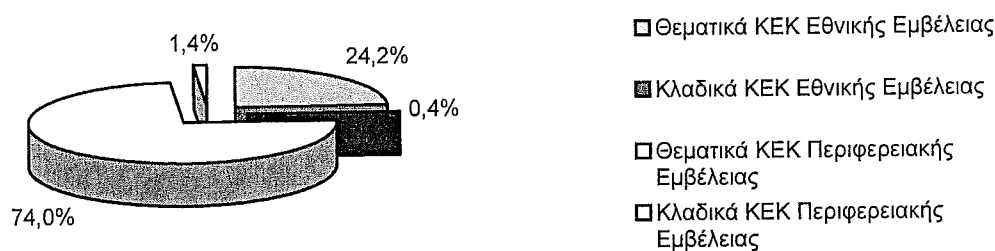
Πίνακας 9.1: Κατανομή των πιστοποιημένων φορέων κατά κατηγορία.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΡΕΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ		ΣΥΝΟΛΟ
	Αριθμός φορέων	Ποσοστό	Αριθμός φορέων	Ποσοστό	
Θεματικά ΚΕΚ	68	24,6%	208	75,4%	276
Κλαδικά ΚΕΚ	1	20,0%	4	80,0%	5
ΣΥΝΟΛΟ	69	24,6%	212	75,4%	281

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

²⁸ Στο συνολικό αριθμό των φορέων και των δομών δεν συμπεριλαμβάνονται οι δομές των εξειδικευμένων στην υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας.

Διάγραμμα 9.1: Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων φορέων κατά κατηγορία.

Ως προς το είδος και την νομική μορφή των πιστοποιημένων φορέων, η εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης, αν και αυξημένη σε σύγκριση με την προηγούμενη πιστοποίηση, παραμένει σε χαμηλό επίπεδο (26%). Μικρή παραμένει επίσης η συμμετοχή των Ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.) καθώς και τα επιμελητήρια. Κοινωνικοί εταίροι, Προνοιακοί φορείς και επιμελητήρια αποτελούν μαζί περίπου το 12% των πιστοποιημένων φορέων. Κύριος εκπρόσωπος της παρεχόμενης επαγγελματικής κατάρτισης συνεχίζει να είναι και στη διάρκεια του Γ' Κ.Π.Σ. ο ιδιωτικός τομέας.

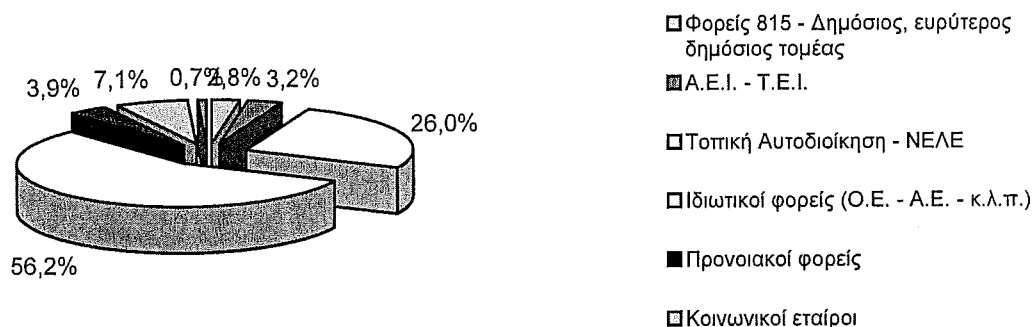
Πίνακας 9.2: Κατηγορίες πιστοποιημένων φορέων.

	Κατηγορία Φορέων	Αριθμός φορέων	Ποσοστό %
1	Φορείς 815 ²⁹ - Δημόσιος, ευρύτερος δημόσιος τομέας	8	2,8%
2	Α.Ε.Ι. - Τ.Ε.Ι.	9	3,2%
3	Τοπική Αυτοδιοίκηση - ΝΕΛΕ	73	26,0%
4	Ιδιωτικοί φορείς (Ο.Ε. - Α.Ε. - κ.λ.π.)	158	56,2%
5	Προνοιακοί φορείς	11	3,9%
6	Κοινωνικοί εταίροι	20	7,1%
7	Επιμελητήρια	2	0,7%
	ΣΥΝΟΛΟ	281	100,0%

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

²⁹ Πρόκειται για φορείς που διαθέτουν δομές κατάρτισης βάσει του Κανονισμού Ε.Ο.Κ. 815/84 και του Λειτουργικού Προγράμματος «Βελτίωση Δομών Κατάρτισης» του Α' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Διάγραμμα 9.2: Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων φορέων κατά Νομική μορφή.

Πίνακας 9.3: Αριθμός φορέων ανά θεματικό πεδίο

ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ³⁰	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Επαγγέλματα Περιβάλλοντος	116	9,6
Επαγγέλματα Υγείας – Πρόνοιας	59	4,9
Επαγγέλματα Πολιτισμού – Αθλητισμού	118	9,8
Επαγγέλματα Παιδαγωγικά	72	6,0
Επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης	190	15,8
Επαγγέλματα Πληροφορικής	193	16,0
Επαγγέλματα Τουρισμού και Παροχής Υπηρεσιών	176	14,6
Επαγγέλματα Αγροτικά	141	11,7
Επαγγέλματα Τεχνικά και Μεταφορών	141	11,7

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Τέλος, όσον αφορά στην εξειδίκευση των πιστοποιημένων δομών σε θεματικά πεδία για την υλοποίηση αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης, από τον πίνακα 9.3 προκύπτει ότι τα Κ.Ε.Κ. είναι πιστοποιημένα κατά σειρά στα εξής θεματικά πεδία: Επαγγέλματα Πληροφορικής, επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης, επαγγέλματα Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών. Αυτός ο προσανατολισμός των Κ.Ε.Κ. προς συγκεκριμένα θεματικά πεδία αντικατοπτρίζει, αφενός μεν τις υφιστάμενες τάσεις εξειδίκευσης, αναδεικνύει δηλαδή τα θεματικά εκείνα πεδία στα οποία τα Κ.Ε.Κ.

³⁰ Διευκρινίζεται ότι το άθροισμα των φορέων του πίνακα 9.3 είναι μεγαλύτερο από το συνολικό αριθμό των πιστοποιημένων φορέων διότι κάθε φορέας είναι πιστοποιημένος για περισσότερα από ένα θεματικά πεδία.

εκτιμούν ότι μπορούν να παρέχουν ευχερέστερα και πιο αποτελεσματικά συγκεκριμένες υπηρεσίες, αφετέρου δε καταδεικνύει τις προσδοκίες και τις εκτιμήσεις τους ως προς τα θεματικά πεδία στα οποία εμφανίζουν συγκριτικό πλεονέκτημα (θεματικά πεδία με περισσότερες πιθανότητες να αναλάβουν προγράμματα κατάρτισης).

Γεωγραφική κατανομή των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης

Όπως είναι εμφανές από τον πίνακα 9.4 αλλά και το διάγραμμα 9.2, οι πιστοποιημένες δομές κατάρτισης καλύπτουν όλες τις περιφέρειες και τους νομούς της χώρας. Αυτό που διαπιστώνεται είναι ότι και πάλι η πλειοψηφία των δομών κατάρτισης συγκεντρώνεται στις Περιφέρειες Αττικής και Κ. Μακεδονίας και πιο συγκεκριμένα στα πολεοδομικά συγκροτήματα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης (συνολικό ποσοστό 36%). Η κατανομή των κεντρικών δομών (έδρες) των Κ.Ε.Κ. κατ' αντιστοιχία του αναπτυξιακού "S" της Ελλάδας εμφανίζεται στην πιστοποίηση του 2001 όπως και στην πιστοποίηση του 1998, αν και σε μικρότερο βαθμό.

Στη βάση μιας αναλυτικότερης διερεύνησης της κατανομής των εδρών των Κ.Ε.Κ. περιφερειακής εμβέλειας, διαπιστώνεται ότι αυτές χωροθετούνται σε όλες τις περιφέρειες και σε όλους τους νομούς, με εξαίρεση μόνο το νομό Φωκίδας, ενώ παρατηρείται εκ νέου υπερσυγκέντρωση (σε ποσοστό 50% περίπου) σε τρεις μόνο περιφέρειες: Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Αν. Μακεδονίας – Θράκης.

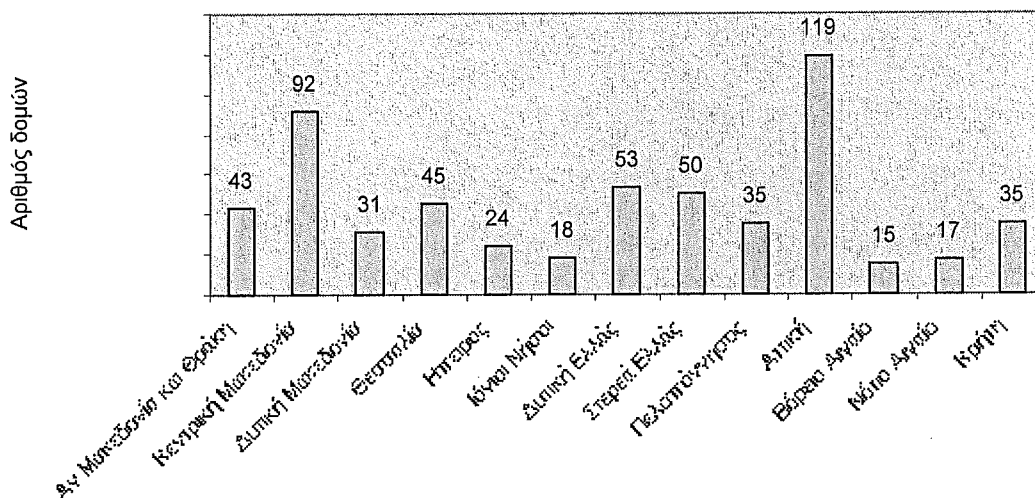
Πίνακας 9.4: Γεωγραφική κατανομή των δομών των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ /ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΟΜΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ	
		ΕΔΡΕΣ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	ΕΔΡΕΣ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ
Αν.Μακεδονία και Θράκη	43	0	14	21	8
Δράμας	7	0	2	5	0
Καβάλας	8	0	2	4	2
Εβρου	13	0	3	7	3
Ξάνθης	9	0	4	4	1
Ροδόπης	6	0	3	1	2
Κεντρική Μακεδονία	92	9	40	37	6
Ημαθίας	6	1	2	3	0
Θεσσαλονίκης	53	8	28	15	2
Κιλκίς	6	0	1	3	2
Πέλλης	6	0	4	2	0
Πιερίας	9	0	3	5	1

Σερρών	9	0	2	7	0
Χαλκιδικής	3	0	0	2	1
Δυτική Μακεδονία	31	0	19	10	2
Γρεβενών	6	0	4	1	1
Καστοριάς	5	0	3	2	0
Κοζάνης	16	0	10	5	1
Φλώρινης	4	0	2	2	0
Θεσσαλία	45	4	14	20	7
Καρδίτσας	11	1	3	2	5
Λαρίσης	21	3	8	9	1
Μαγνησίας	8	0	1	7	0
Τρικάλων	5	0	2	2	1
Ηπειρος	24	1	17	5	1
Αρτης	3	0	2	1	0
Θεσπρωτίας	4	0	3	1	0
Ιωαννίνων	12	1	9	1	1
Πρεβέζης	5	0	3	2	0
Ιόνιοι Νήσοι	18	0	10	7	1
Ζακύνθου	6	0	4	1	1
Κερκύρας	6	0	2	4	0
Κεφαλληνίας	3	0	2	1	0
Λευκάδος	3	0	2	1	0
Δυτική Ελλάς	53	7	31	12	3
Αιτωλίας και Ακαρνανίας	16	0	11	4	1
Αχαΐας	27	4	17	5	1
Ηλείας	10	3	3	3	1
Στερεά Ελλάς	50	3	24	17	6
Βοιωτίας	12	0	6	4	2
Ευβοίας	19	2	5	9	3
Ευρυτανίας	1	0	0	1	0
Φθιώτιδος	15	1	10	3	1
Φωκίδος	3	0	3	0	0
Πελοπόννησος	35	1	26	8	0
Αργολίδος	5	1	2	2	0
Αρκαδίας	8	0	7	1	0
Κορινθίας	7	0	6	1	0
Λακωνίας	6	0	5	1	0
Μεσσηνίας	9	0	6	3	0
Αττική	119	43	24	49	3
Αττικής	119	43	24	49	3
Βόρειο Αιγαίο	15	0	9	6	0
Λέσβου	9	0	6	3	0
Σάμου	2	0	1	1	0
Χίου	4	0	2	2	0
Νότιο Αιγαίο	17	1	5	8	3
Δωδεκανήσου	7	0	2	3	2
Κυκλάδων	10	1	3	5	1
Κρήτη	35	1	17	11	6
Ηρακλείου	14	0	10	4	0
Λασιθίου	7	1	1	1	4
Ρεθύμνης	6	0	1	3	2
Χανίων	8	0	5	3	0
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	577	70	250	211	46

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Διάγραμμα 9.3: Κατανομή των δομών κατάρτισης ανά περιφέρεια.

Ποσοστιαία κατανομή πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης (δυναμικότητας των Κ.Ε.Κ.) και αριθμού ανέργων ανά περιφέρεια.

Η διαπεριφερειακή και ενδοπεριφερειακή κατανομή των δομών της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και πιο συγκεκριμένα η κατανομή του αριθμού των θέσεων κατάρτισης³¹ συνδέεται άμεσα με τη γεωγραφική κατανομή του εργατικού δυναμικού και ιδιαίτερα των ανέργων. Εξετάζοντας τα διαθέσιμα στοιχεία, όσον αφορά τη δυναμικότητα των ΚΕΚ σε θέσεις κατάρτισης ανά περιφέρεια, σε σχέση με την περιφερειακή κατανομή της ανεργίας³², επιχειρείται ο προσδιορισμός του βαθμού κάλυψης των αναγκών σε κατάρτιση.

Από τον πίνακα 9.5 διαπιστώνουμε αλλά και το διάγραμμα 9.4, διαπιστώνουμε ότι:

- i. Η περιφερειακή κατανομή με τις συνολικά πιστοποιημένες θέσεις κατάρτισης είναι ανισομερής. Το μεγαλύτερο ποσοστό των θέσεων κατάρτισης συγκεντρώνεται στις περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας (50% περίπου), ενώ τα μικρότερα ποσοστά παρατηρούνται στο Βόρειο και Νότιο Αιγαίο (αθροιστικά περίπου στο 4%).

³¹ Τα δεδομένα που αναλύονται αναφέρονται μόνο στις θέσεις κατάρτισης που διαθέτουν οι δομές των πιστοποιημένων ΚΕΚ. Δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν τον πίνακα άλλες θέσεις κατάρτισης που δημιουργούνται από δομές που δεν έχουν πιστοποιηθεί από το ΕΚΕΠΙΣ. (π.χ. δομές του Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας, του Υπουργείου Γεωργίας κ.λ.π.).

³² Η ανεργία βασίζεται στην Έρευνα Εργατικού Δυναμικού β' τριμ. 1999 της Ε.Σ.Υ.Ε. Η επιλογή για την χρησιμοποίηση των στοιχείων της ανεργίας του έτους 1999 βασίστηκε στο ότι βάσει αυτής έγινε ο προσδιορισμός των αναγκών σε πιστοποιημένες δομές κατάρτισης για την περίοδο 2001-2006.

- ii. Σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, εκτός από τις περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, το ποσοστό σε θέσεις κατάρτισης είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό των ανέργων. Αντίθετα, στην Αττική και την Κεντρική Μακεδονία το ποσοστό των ανέργων είναι μεγαλύτερο κατά 10,2% και 1,6% αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ότι από την τελική χωροθέτηση των Κ.Ε.Κ. οι ανάγκες κατάρτισης καλύπτονται καλύτερα στις περιφέρειες εκτός Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας.

Πίνακας 9.5: Περιφερειακή κατανομή πιστοποιημένων θέσεων κατάρτισης, και αριθμού ανέργων.

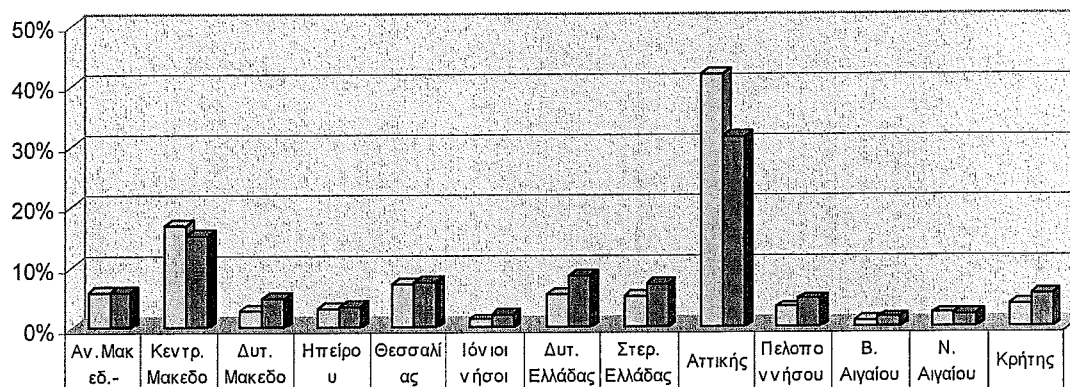
Περιφέρεια	Ανεργοί (1999)	Ποσοστό ανεργίας (1999)	Κατανομή ανέργων	Πιστοποιημένη Δυναμικότητα	Κατανομή δυναμικότητας	Θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους
Αν.Μακεδονίας-Θράκης	30.575	12,4	5,7%	2.697	5,8%	8,82
Κεντρικής Μακεδονίας	89.656	11,7	16,8%	7.049	15,2%	7,86
Δυτικής Μακεδονίας	15.466	14,5	2,9%	2.268	4,9%	14,66
Ηπείρου	16.590	14,0	3,1%	1.618	3,5%	9,75
Θεσσαλίας	37.550	12,9	7,1%	3.514	7,6%	9,36
Ιόνιοι νήσοι	6.902	8,6	1,3%	1.008	2,2%	14,60
Δυτικής Ελλάδας	29.172	11,4	5,5%	3.913	8,4%	13,41
Στερεά Ελλάδας	26.943	13,4	5,1%	3.285	7,1%	12,19
Αττικής	222.701	12,7	41,8%	14.655	31,6%	6,58
Πελοποννήσου	17.599	7,8	3,3%	2.148	4,6%	12,21
Βορείου Αιγαίου	6.802	10,9	1,3%	766	1,7%	11,26
Νοτίου Αιγαίου	12.332	11,3	2,3%	989	2,1%	8,02
Κρήτης	20.315	8,2	3,8%	2.500	5,4%	12,31
Σύνολο επικράτειας	532.601	11,9		46.410		8,71

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (β' τρίμηνο 1999 - Επεξεργασία στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ).

Ως προς τον αριθμό των θέσεων κατάρτισης ανά 100 ανέργους, από τον πίνακα 9.5 διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος για το σύνολο της χώρας είναι 8,71 θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους. Διαπιστώνουμε επίσης ότι όλες οι περιφέρειες βρίσκονται πάνω από το μέσο όρο, εκτός από τις περιφέρειες Αττικής και Κεντρ. Μακεδονίας (και οριακά του Ν. Αιγαίου) οι οποίες διαθέτουν 6,58 και 7,86 θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους αντίστοιχα. Βλέπουμε λοιπόν ότι οι δύο αυτές μείζονες

περιφέρειες επιδρούν αρνητικά στους δείκτες που αφορούν την κάλυψη των αναγκών σε θέσεις κατάρτισης, αφού υστερούν σε σύγκριση με όλες τις άλλες περιφέρειες.

Διάγραμμα 9.4: Ποσοστιαία κατανομή ανέργων / Ποσοστιαία κατανομή θέσεων κατάρτισης ανά περιφέρεια.

%ΑΝΕΡΓΟΙ	5,7%	16,8%	2,9%	3,1%	7,1%	1,3%	5,5%	5,1%	41,8%	3,3%	1,3%	2,3%	3,8%
%ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	5,8%	15,2%	4,9%	3,5%	7,6%	2,2%	8,4%	7,1%	31,6%	4,6%	1,7%	2,1%	5,4%

Δείκτης συνολικής διασποράς των θέσεων κατάρτισης

Μπορούμε να υπολογίσουμε τον Σταθμισμένο Συντελεστή Μεταβλητότητας (όπως και στο κεφάλαιο 5) για να μετρήσουμε τη διασπορά των θέσεων κατάρτισης ανά 100 ανέργους στις περιφέρειες.

Έτσι, ο Σταθμισμένος Συντελεστής Μεταβλητότητας, ο οποίος δίνεται από τον τύπο:

$$WCV = \frac{\sqrt{\sum (U_R - U_M)^2 P_R}}{U_M} 100$$

όπου: U_R : οι θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους για κάθε περιφέρεια

U_M : οι θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους για το σύνολο της χώρας και

P_R : η συμμετοχή των ανέργων κάθε περιφέρειας στο σύνολο της χώρας

με τη βοήθεια του πίνακα 9.6 βρίσκουμε ότι παίρνει τιμή:

$$WCV_{2001} = 28,98\%$$

Πίνακας 5.6: Υπολογισμός του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας όσον αφορά στη διασπορά των θέσεων κατάρτισης.

A/A	Περιφέρεια	Θέσεις κατάρτισης (Πιστοποιημένη Δυναμικότητα)	Άνεργοι (1999)	Υ: Θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους	$(U_R - U_M)^2$	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ P_R	$(U_R - U_M)^2 * P_R$
1	Αν. Μακεδ.-Θράκης	2.697	30.575	8,8	0,01	0,057	0,001
2	Κεντρ. Μακεδονίας	7.049	89.656	7,9	0,73	0,168	0,122
3	Δυτ. Μακεδονίας	2.268	15.466	14,7	35,41	0,029	1,028
4	Ηπείρου	1.618	16.590	9,8	1,08	0,031	0,034
5	Θεσσαλίας	3.514	37.550	9,4	0,42	0,071	0,029
6	Ιόνιοι νήσοι	1.008	6.902	14,6	34,70	0,013	0,450
7	Δυτικής Ελλάδας	3.913	29.172	13,4	22,09	0,055	1,210
8	Στερεά Ελλάδας	3.285	26.943	12,2	12,10	0,051	0,612
9	Αττικής	14.655	222.701	6,6	4,55	0,418	1,903
10	Πελοποννήσου	2.148	17.599	12,2	12,19	0,033	0,403
11	Βορείου Αιγαίου	766	6.802	11,3	6,49	0,013	0,083
12	Νοτίου Αιγαίου	989	12.332	8,0	0,48	0,023	0,011
13	Κρήτης	2.500	20.315	12,3	12,91	0,038	0,492
Σύνολο επικράτειας		46.410	532.601	8,7			6,3777
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ $U_M =$				0,7			
				WCV =	28,98%		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ Β΄ ΚΑΙ ΤΟ Γ΄ Κ.Π.Σ.

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν στο Κεφάλαιο 5 και στο Κεφάλαιο 9, μπορούμε να συγκρίνουμε τα αποτελέσματα και να αναλύσουμε τις διαφορές που προέκυψαν από τις δύο διαδικασίες πιστοποίησης των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης. Την πιστοποίηση των Κ.Ε.Κ. για την υλοποίηση των ενεργειών κατάρτισης της Μεταβατικής Περιόδου 1998-2000 και την πιστοποίηση των Κ.Ε.Κ. για τις ενέργειες κατάρτισης στο πλαίσιο του Γ΄ Κ.Π.Σ. (2001-2006).

Από μια πρώτη προσέγγιση διαπιστώνουμε ότι κατά τη διαδικασία της δεύτερης πιστοποίησης είχαμε μια αύξηση τόσο του αριθμού των Κ.Ε.Κ. όσο και του συνολικού αριθμού των πιστοποιημένων δομών (πίν. 10.1). Συγκεκριμένα, το 1998 πιστοποιήθηκαν συνολικά 257 φορείς ενώ το 2001 πιστοποιήθηκαν 281. Όπως διαπιστώνουμε η αύξηση αυτή προήλθε σχεδόν αποκλειστικά από φορείς εθνικής εμβέλειας (18% του συνόλου το 1998, 25% του συνόλου το 2001), ενώ οι φορείς περιφερειακής εμβέλειας παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητοι σε αριθμό.

Πίνακας 10.1: Αριθμός πιστοποιημένων φορέων κατά τις δύο περιόδους πιστοποίησης.

	Αριθμός φορέων	
	1998	2001
Εθν. Εμβέλειας	46	69
Περιφ. εμβέλειας	211	212
ΣΥΝΟΛΟ	257	281

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Ως προς τη φύση των φορέων που δραστηριοποιούνται στην Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση, διαπιστώνουμε ότι και κατά την περίοδο πιστοποίησης του 2001 η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα παρέμεινε αμετάβλητη στα υψηλά επίπεδα του 1998 (56%). Ελαφρά αύξηση παρουσίασε η συμμετοχή φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης η οποία το 2001 έφθασε το 26% από 22% το 1998. Αντίθετα,

ελαττώθηκε σημαντικά ο αριθμός των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από 20 φορείς το 1998 σε 9 μόλις φορείς το 2001. Η μείωση αυτή οφείλεται εν μέρει και στις αυστηρότερες κτιριακές προδιαγραφές που έθετε η διαδικασία πιστοποίησης του 2001, στην οποία τα Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι. δυσκολευόντουσαν να ανταποκριθούν λόγω παλαιότητας των κτιρίων.

Όσον αφορά στην εξειδίκευση των Κ.Ε.Κ. και την πιστοποίησή τους σε θεματικά πεδία, ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι ενώ κατά την πιστοποίηση του 1998 το θεματικό πεδίο με τους περισσότερους πιστοποιημένους φορείς ήταν το θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών (175) ακολουθούμενο από το θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης (146), κατά την πιστοποίηση του 2001 το θεματικό πεδίο με τους περισσότερους φορείς ήταν το θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Πληροφορικής (193), ακολουθούμενο από το θεματικό πεδίο Οικονομίας – Διοίκησης (190). Οι διαφοροποιήσεις των θεματικών εξειδικεύσεων κατά το 2001 ήταν το αποτέλεσμα της άμεσης ανταπόκρισης των Κ.Ε.Κ. τόσο στις εκτιμήσεις της μελέτης, για τις ανάγκες κατάρτισης σε συγκεκριμένα θεματικά πεδία, που διενεργήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όσο και στην ιδιαίτερη βαρύτητα που δόθηκε στο Σχέδιο Ανάπτυξης 2000-2006 στην καταπολέμηση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας».

Πίνακας 10.2: Αριθμός φορέων ανά θεματικό πεδίο.

ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ³³	
	1998	2001
Επαγγέλματα Περιβάλλοντος	140	116
Επαγγέλματα Υγείας – Πρόνοιας	66	59
Επαγγέλματα Πολιτισμού – Αθλητισμού	109	118
Επαγγέλματα Παιδαγωγικά	89	72
Επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης	146	190
Επαγγέλματα Πληροφορικής	125	193
Επαγγέλματα Τουρισμού και Παροχής Υπηρεσιών	175	176
Επαγγέλματα Αγροτικά	132	141
Επαγγέλματα Τεχνικά και Μεταφορών	144	141

Πηγή: Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

³³ Διευκρινίζεται ότι το άθροισμα των φορέων του πίνακα 9.3 είναι μεγαλύτερο από το συνολικό αριθμό των πιστοποιημένων φορέων διότι κάθε φορέας είναι πιστοποιημένος για περισσότερα από ένα θεματικά πεδία.

Η συνολική δυναμικότητα των πιστοποιημένων φορέων σε θέσεις κατάρτισης κατά τη διαδικασία πιστοποίησης του 2001, αυξήθηκε από 35.089 σε 46.410 (ποσοστό αύξησης 32,2%). Οι θέσεις κατάρτισης που αναλογούν σε 100 ανέργους αυξήθηκε από 7,86 το 1998 σε 8,71 το 2001. Για τη σωστότερη εκτίμηση της αύξησης των θέσεων κατάρτισης ανά 100 ανέργους πρέπει να συνυπολογίσουμε και την αύξηση του αριθμού των ανέργων κατά το παραπάνω διάστημα (βλ. πίνακα 10.3).

Πίνακας 10.3: Κατανομή θέσεων κατάρτισης και αριθμού ανέργων ανά περιφέρεια.

Περιφέρεια	Πιστοποίηση 1998			Πιστοποίηση 2001		
	Άνεργοι (1996)	Πιστοποιημένη Δυναμικότητα	Θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους	Άνεργοι (1999)	Πιστοποιημένη Δυναμικότητα	Θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους
Αν.Μακεδονίας-Θράκης	28.200	2.125	7,54	30.575	2.697	8,82
Κεντρικής Μακεδονίας	72.400	5.438	7,51	89.656	7.049	7,86
Δυτικής Μακεδονίας	21.200	2.021	9,53	15.466	2.268	14,66
Ηπείρου	13.900	1.310	9,42	16.590	1.618	9,75
Θεσσαλίας	24.600	3.200	13,01	37.550	3.514	9,36
Ιόνιοι νήσοι	5.100	381	7,47	6.902	1.008	14,60
Δυτικής Ελλάδας	23.300	1.982	8,51	29.172	3.913	13,41
Στερεά Ελλάδα	21.800	1.655	7,59	26.943	3.285	12,19
Αττικής	198.500	13.455	6,78	222.701	14.655	6,58
Πελοποννήσου	17.900	975	5,45	17.599	2.148	12,21
Βορείου Αιγαίου	4.900	353	7,20	6.802	766	11,26
Νοτίου Αιγαίου	5.600	760	13,57	12.332	989	8,02
Κρήτης	8.900	1.434	16,11	20.315	2.500	12,31
Σύνολο επικράτειας	446.300	35.089	7,86	532.601	46.410	8,71

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. - Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Περιφερειακές ανισότητες στην πιστοποίηση των Κ.Ε.Κ. το 1998 και το 2001.

Στα Κεφάλαια 5 και 9 μετρήσαμε ήδη την συνολική διασπορά των θέσεων κατάρτισης υπολογίζοντας τον Σταθμισμένο Συντελεστή Μεταβλητότητας. Συγκεκριμένα βρήκαμε ότι ο Σταθμισμένος Συντελεστής Μεταβλητότητας των θέσεων κατάρτισης το 1998 ήταν μικρότερος από τον αντίστοιχο δείκτη του έτους 2001 ($WCV_{1998} = 26,22\%$,

WCV₂₀₀₁ = 28,98%). Από αυτό συμπεραίνουμε ότι οι περιφερειακές ανισότητες στην περιφερειακή κατανομή των Κ.Ε.Κ. έγιναν εντονότερες κατά τη διαδικασία πιστοποίησης του 2001. Στη συνέχεια, θα προσπαθήσουμε να επιβεβαιώσουμε τη διαπίστωση αυτή με κάποια από τα μέτρα συγκέντρωσης (καμπύλη Lorenz, συντελεστής GINI).

Καμπύλη Lorenz

Για μια πρώτη προσέγγιση του βαθμού συγκέντρωσης των θέσεων κατάρτισης στις περιφέρειες θα εφαρμοστεί η μέθοδος καμπύλης συγκέντρωσης (καμπύλη Lorenz). Θα κατασκευαστεί η καμπύλη συγκέντρωσης των θέσεων κατάρτισης που πιστοποιήθηκαν για την περίοδο 1998-2000 και των θέσεων κατάρτισης που πιστοποιήθηκαν για την περίοδο 2001-2006. Από την σύγκρισή τους σχετικά με τη διαγώνιο ισοκατανομής θα προκύψει η μεταβολή των περιφερειακών ανισοτήτων από το έτος 1998 στο έτος 2001.

Από τα στοιχεία του πίνακα 10.3, υπολογίζουμε τα αθροιστικά ποσοστά κάθε στήλης, αφού ανακατατάξουμε τις περιφέρειες κατ' αύξουσα τάξη μεγέθους του αριθμού θέσεων κατάρτισης ανά 100 ανέργους. Τα ποσοστά και τα αθροιστικά ποσοστά μετά την ανακατάταξη παρουσιάζονται στους πίνακες 10.4 (για 1998) και 10.5 (για 2001).

Πίνακας 10.4: Κατανομή θέσεων κατάρτισης και ανέργων (πιστοποίηση έτους 1998).

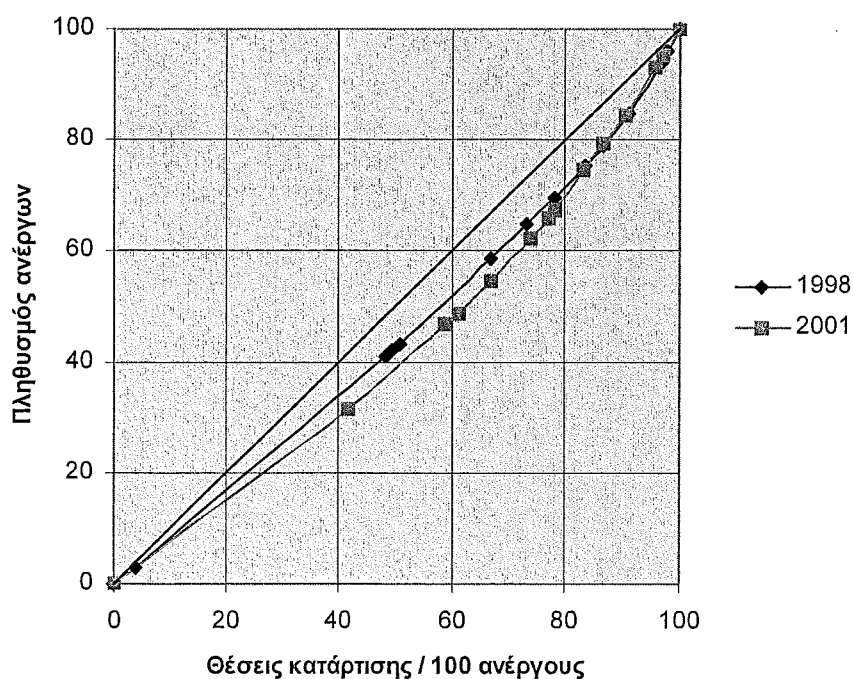
Περιφέρεια	X: Θέσεις κατάρτισης	Υ: Άνεργοι (1996)	Υ: Θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους	X(%)	U(%)	Σ X%	Σ U%
Πελοποννήσου	975	17.900	5,4	2,78	4,01	2,78	4,01
Αττικής	13.455	198.500	6,8	38,35	44,48	41,12	48,49
Βορείου Αιγαίου	353	4.900	7,2	1,01	1,10	42,13	49,59
Ιόνιοι νήσοι	381	5.100	7,5	1,09	1,14	43,22	50,73
Κεντρ. Μακεδονίας	5.438	72.400	7,5	15,50	16,22	58,71	66,95
Αν.Μακεδ.-Θράκης	2.125	28.200	7,5	6,06	6,32	64,77	73,27
Στερεά Ελλάδας	1.655	21.800	7,6	4,72	4,88	69,49	78,15
Δυτικής Ελλάδας	1.982	23.300	8,5	5,65	5,22	75,13	83,37
Ηπείρου	1.310	13.900	9,4	3,73	3,11	78,87	86,49
Δυτικής Μακεδονίας	2.021	21.200	9,5	5,76	4,75	84,63	91,24
Θεσσαλίας	3.200	24.600	13,0	9,12	5,51	93,75	96,75
Νοτίου Αιγαίου	760	5.600	13,6	2,17	1,25	95,91	98,01
Κρήτης	1.434	8.900	16,1	4,09	1,99	100,00	100,00
ΣΥΝΟΛΟ	35.089	446.300	7,86	100,00	100,00		

Πίνακας 10.5: Κατανομή θέσεων κατάρτισης και ανέργων (πιστοποίηση έτους 2001).

Περιφέρεια	Χ: Θέσεις κατάρτισης	Υ: Άνεργοι	Υ: Θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους	Χ(%)	Υ(%)	Σ Χ%	Σ Υ%
Αττικής	14.655	222.701	6,58	31,58	41,81	31,58	41,81
Κεντρ. Μακεδονίας	7.049	89.656	7,86	15,19	16,83	46,77	58,65
Νοτίου Αιγαίου	989	12.332	8,02	2,13	2,32	48,90	60,96
Αν.Μακεδ.-Θράκης	2.697	30.575	8,82	5,81	5,74	54,71	66,70
Θεσσαλίας	3.514	37.550	9,36	7,57	7,05	62,28	73,75
Ηπείρου	1.618	16.590	9,75	3,49	3,11	65,77	76,87
Βορείου Αιγαίου	766	6.802	11,26	1,65	1,28	67,42	78,15
Στερεά Ελλάδα	3.285	26.943	12,19	7,08	5,06	74,49	83,20
Πελοποννήσου	2.148	17.599	12,21	4,63	3,30	79,12	86,51
Κρήτης	2.500	20.315	12,31	5,39	3,81	84,51	90,32
Δυτικής Ελλάδας	3.913	29.172	13,41	8,43	5,48	92,94	95,80
Ιόνιοι νήσοι	1.008	6.902	14,60	2,17	1,30	95,11	97,10
Δυτ. Μακεδονίας	2.268	15.466	14,66	4,89	2,90	100,00	100,00
ΣΥΝΟΛΟ	46.410	532.601	8,71	100,00	100,00		

Οι καμπύλες συγκέντρωσης του 1998 και του 2001 παρουσιάζονται στο Διάγραμμα 10.1. Όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε, η καμπύλη συγκέντρωσης του 1998 είναι πλησιέστερα στη διαγώνιο ισοκατανομής, άρα οι περιφερειακές ανισότητες αυξήθηκαν το 2001 σε σχέση με το 1998.

Διάγραμμα 10.1: Καμπύλες συγκέντρωσης θέσεων κατάρτισης / 100 ανέργους

Συντελεστής GINI

Εκτός από την διαγραμματική απεικόνιση των περιφερειακών ανισοτήτων μέσω της καμπύλης Lorenz μπορούσε να προσδιορίσουμε το βαθμό συγκέντρωσης των θέσεων κατάρτισης μέσω του Συντελεστή GINI (G). Ο συντελεστής αυτός προσεγγίζει καλύτερα τις περιφερειακές ανισότητες, γιατί σε αντίθεση με τους προηγούμενους συντελεστές συγκέντρωσης ο συντελεστής G είναι σταθμισμένος με τα γινόμενα των πληθυσμών. Ο συντελεστής Gini δίνεται από τον τύπο:

$$G = \frac{1}{2} \sum_{R=1}^N \sum_{\Pi=1}^N U_R U_{\Pi} \left| \frac{X_R}{U_R} - \frac{X_{\Pi}}{U_{\Pi}} \right|$$

όπου: U_R η συμμετοχή της περιφέρειας R στον συνολικό αριθμό ανέργων

X_R η συμμετοχή της περιφέρειας R στον συνολικό αριθμό θέσεων κατάρτισης

U_{Π} η συμμετοχή της περιφέρειας Π στον συνολικό αριθμό ανέργων

X_{Π} η συμμετοχή της περιφέρειας Π στον συνολικό αριθμό θέσεων κατάρτισης

R, Π , τυχαίο ζεύγος περιφερειών

Με την βοήθεια των πινάκων 10.6 και 10.7 υπολογίζουμε ότι οι τιμές του συντελεστή G είναι:

$$G_{1998} = 0,057$$

και

$$G_{2001} = 0,076$$

Από τις τιμές αυτές συμπεραίνουμε ότι οι περιφερειακές ανισότητες σύμφωνα και με τον συντελεστή G είναι μεγαλύτερες το 2001 και διαπιστώνουμε ότι ο δείκτης αυτός συμφωνεί τόσο με τον σταθμισμένο συντελεστή διασποράς (WCV) όσο και με τα αποτελέσματα της καμπύλης συγκέντρωσης.

Πίνακας 10.6: Θέσεις κατάρτισης και άνεργοι (1998)

Περιφέρεια	Θέσεις κατάρτισης	Άνεργοι	X: Συμμετοχή θέσεων κατάρτισης	Υ: Συμμετοχή ανέργων	X/Υ
Αν.Μακεδ.-Θράκης	2125	28200	0,061	0,063	0,958
Κεντρ. Μακεδονίας	5438	72400	0,155	0,162	0,955
Δυτ. Μακεδονίας	2021	21200	0,058	0,048	1,213
Ηπείρου	1310	13900	0,037	0,031	1,199
Θεσσαλίας	3200	24600	0,091	0,055	1,655
Ιόνιοι νήσοι	381	5100	0,011	0,011	0,950
Δυτικής Ελλάδας	1982	23300	0,056	0,052	1,082
Στερεά Ελλάδας	1655	21800	0,047	0,049	0,966
Αττικής	13455	198500	0,383	0,445	0,862
Πελοποννήσου	975	17900	0,028	0,040	0,693
Βορείου Αιγαίου	353	4900	0,010	0,011	0,916
Νοτίου Αιγαίου	760	5600	0,022	0,013	1,726
Κρήτης	1434	8900	0,041	0,020	2,049
Σύνολο επικράτειας	35089	446300	1,000	1,000	
GINI₁₉₉₈ = 0,057					

Πίνακας 10.7: Θέσεις κατάρτισης και άνεργοι (2001).

Περιφέρεια	Θέσεις κατάρτισης	Άνεργοι	X: Συμμετοχή θέσεων κατάρτισης	Υ: Συμμετοχή ανέργων	X/Υ
Αν.Μακεδ.- Θράκης	2697	30575	0,058	0,057	1,012
Κεντρ. Μακεδονίας	7049	89655,75	0,152	0,168	0,902
Δυτ. Μακεδονίας	2268	15465,75	0,049	0,029	1,683
Ηπείρου	1618	16589,5	0,035	0,031	1,119
Θεσσαλίας	3514	37550,25	0,076	0,071	1,074
Ιόνιοι νήσοι	1008	6902	0,022	0,013	1,676
Δυτικής Ελλάδας	3913	29171,5	0,084	0,055	1,539
Στερεά Ελλάδας	3285	26942,75	0,071	0,051	1,399
Αττικής	14.655	222.701	0,316	0,418	0,755
Πελοποννήσου	2.148	17.599	0,046	0,033	1,401
Βορείου Αιγαίου	766	6.802	0,017	0,013	1,292
Νοτίου Αιγαίου	989	12.332	0,021	0,023	0,920
Κρήτης	2.500	20.315	0,054	0,038	1,412
ΣΥΝΟΛΟ	46.410	532.601			
GINI₂₀₀₁ = 0,076					

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι παρεμβάσεις στο σύστημα της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης εντάσσονται στις ενεργητικές πολιτικές στην αγορά εργασίας. Τα προγράμματα της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης οδηγούν σε αύξηση του βαθμού εργασιακής ευελιξίας και διευκολύνουν σημαντικά τόσο την πρόσβαση του εργατικού δυναμικού στην αγορά εργασίας, όσο και τη διατήρηση της απασχόλησης μέσα από τη συνεχή αναβάθμιση των επαγγελματικών δεξιοτήτων. Μέσα από την κατάρτιση το εργατικό δυναμικό προσαρμόζεται άμεσα στις μεταβολές του παραγωγικού συστήματος και ανταποκρίνεται στις αυξημένες απαιτήσεις του εργασιακού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης των αγορών.

Στην Ελλάδα, για την εφαρμογή του συστήματος της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης υπεύθυνος φορέας σχεδιασμού και παρακολούθησης είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Οι ενέργειες της Σ.Ε.Κ. εντάσσονται κατά μεγάλο μέρος στα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Β΄ Κ.Π.Σ. («Συνεχιζόμενη Κατάρτιση και Προώθηση της Απασχόλησης», «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας») και του Γ΄ Κ.Π.Σ. («Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση»). Τα προγράμματα της συνεχιζόμενης κατάρτισης απευθύνονται κυρίως σε ανέργους αλλά και εργαζόμενους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και έχουν ως στόχο την αναβάθμιση και προσαρμογή των δεξιοτήτων τους στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η υλοποίηση των ενεργειών κατάρτισης που εντάσσονται στα Ε.Π. του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αλλά και στα Ε.Π. των άλλων Υπουργείων έχει ανατεθεί σχεδόν κατά αποκλειστικότητα στα πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Η διαδικασία θεσμοθέτησης κριτηρίων πιστοποίησης των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης ξεκίνησε ήδη από το Β΄ Κ.Π.Σ. Εξαιτίας προβλημάτων που παρατηρήθηκαν στην υλοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης της πρώτης περιόδου του Β΄ Κ.Π.Σ. από τους φορείς υλοποίησης, αποφασίστηκε η δημιουργία του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.). Το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. έθεσε κριτήρια ποιότητας για την πιστοποίηση των φορέων επαγγελματικής κατάρτισης, τόσο ως προς την υλικοτεχνική υποδομή όσο και ως προς το επιστημονικό και στελεχιακό προσωπικό των φορέων.

Γεωγραφική κατανομή και χαρακτηριστικά των πιστοποιημένων Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Με βάση τα κριτήρια αυτά, το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. πιστοποίησε για το Μεταβατικό Στάδιο ολοκλήρωσης του Β' Κ.Π.Σ. (1998-2000), 257 Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) τα οποία διέθεταν πανελλαδικά 465 δομές κατάρτισης. Με βάση την επεξεργασία των στοιχείων για τα πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. κατά το μεταβατικό στάδιο, διαπιστώνεται ότι ο χώρος της Σ.Ε.Κ. κυριαρχείται από τον καθαρά ιδιωτικό τομέα, (ποσοστό 56%), ενώ τα Κ.Ε.Κ. στην πλειοψηφία τους είναι τοπικής εμβέλειας και δραστηριοποιούνται στα γεωγραφικά όρια μιας περιφέρειας. Η χαμηλή ενεργοποίηση της τοπικής και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης στα ζητήματα της επαγγελματικής κατάρτισης (22%) οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μέχρι σήμερα εμπλοκή των τοπικών φορέων διοίκησης κυρίως σε δράσεις έμμεσης στήριξης της απασχόλησης και των τοπικών αγορών εργασίας (Κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, ΚΑΠΗ, βρεφονηπιακοί σταθμοί, κ.λ.π.). Χαμηλός είναι επίσης και ο βαθμός εμπλοκής των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Α.Ε.Ι. / Τ.Ε.Ι.), γεγονός που σε μεγάλο βαθμό απεικονίζει το χάσμα της τυπικής εκπαίδευσης και των αναγκών της αγοράς εργασίας όπως αυτές αποτυπώνονται από τα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

Από πλευράς γεωγραφικής κάλυψης των τοπικών αγορών εργασίας σε δομές κατάρτισης, διαπιστώνεται ότι καλύπτονται χωρικά όλες οι περιφέρειες και σχεδόν όλοι οι νομοί της χώρας (εξαιρέση αποτελούν οι νομοί Φωκίδας και Λακωνίας). Βέβαια, τα ποσοστά συγκέντρωσης των Κ.Ε.Κ. διαφοροποιούνται τόσο διαπεριφερειακά όσο και ενδοπεριφερειακά, με το 45,4% των δομών να βρίσκονται στις περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας. Γενικά όμως βλέπουμε να αποτυπώνεται το γεωγραφικό "S" της ανάπτυξης της χώρας και στην χωροθέτηση των Κ.Ε.Κ.

Η συνολική δυναμικότητα των πιστοποιημένων δομών σε θέσεις κατάρτισης έφτασε τις 35.089. Η ανισοκατανομή της δυναμικότητας σε θέσεις κατάρτισης είναι συνάρτηση της κατανομής των ίδιων των δομών, με τις περιφέρειες Αττικής και Κ. Μακεδονίας να συγκεντρώνουν ποσοστό πάνω από το 50% του συνόλου. Συγκρίνοντας τον αριθμό των θέσεων κατάρτισης με τον αριθμό ανέργων διαπιστώνουμε ότι στο σύνολο της χώρας η αναλογία είναι 7,86 θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους. Οι περιφέρειες με τις περισσότερες θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους είναι οι περιφέρειες Κρήτης (16,1), Ν. Αιγαίου (13,6) και Θεσσαλίας (13)

ενώ οι περιφέρειες με τις λιγότερες θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους είναι οι περιφέρειες Πελοποννήσου (4,5), Αττικής (6,8) και Β. Αιγαίου (7,2). Συγκρίνοντας ανά περιφέρεια την ποσοστιαία αναλογία της δυναμικότητας με την ποσοστιαία αναλογία του αριθμού των ανέργων, προκύπτει ότι σε όλες τις περιφέρειες το ποσοστό των θέσεων κατάρτισης συμβαδίζει με το ποσοστό των ανέργων, εκτός από την περιφέρεια Αττικής όπου το ποσοστό των ανέργων υπερβαίνει το ποσοστό των θέσεων κατάρτισης κατά 7 περίπου μονάδες.

Όσον αφορά την εξειδίκευση των φορέων, παρατηρούμε ότι το θεματικό πεδίο με τον μεγαλύτερο αριθμό πιστοποιημένων δομών ήταν το θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών (15,5%) και ακολουθούσαν τα θεματικά πεδία για τα επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης (13%), Τεχνικά - Μεταφορών (12,8%), Αγροτικά (11,7%) και Πληροφορικής (11,2%).

Περιφερειακή κατανομή και χαρακτηριστικά των ενεργειών κατάρτισης που υλοποιήθηκαν κατά το Μεταβατικό Στάδιο 1998 – 2000.

Ο συνολικός αριθμός των προγραμμάτων για ανέργους που ανέθεσε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά το Μεταβατικό Στάδιο 1998-2000 ήταν 2.293. Τα προγράμματα αυτά υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο των Ε.Π. «Συνεχιζόμενη Κατάρτιση και Προώθηση της Απασχόλησης» και «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας» και υλοποιήθηκαν από τα πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Η περιφερειακή κατανομή των προγραμμάτων δείχνει ότι ποσοστό 53,8% από αυτά υλοποιήθηκε στις περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας. Από τη σύγκριση όμως της ποσοστιαίας κατανομής των ανέργων και της ποσοστιαίας κατανομής των καταρτισθέντων στις περιφέρειες, διαπιστώνουμε ότι στις περιφέρειες Αττικής και Κεντρ. Μακεδονίας το ποσοστό των καταρτισθέντων υπολείπεται του ποσοστού των ανέργων (15,1% στην Αττική και 1,3% στην Κ. Μακεδονία). Αντίθετα, σε όλες τις άλλες περιφέρειες το ποσοστό των καταρτισθέντων είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό των ανέργων. Αυτό σημαίνει ότι η πολιτική του Υπουργείου ήταν να προωθήσει τις δράσεις κατάρτισης περισσότερο στην περιφέρεια, παρά στα μεγάλα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Σημαντικό στοιχείο αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της πολιτικής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όσον αφορά τον καθορισμό των αναγκών σε δομές κατάρτισης ανά την Ελλάδα και την κατανομή των προγραμμάτων

κατάρτισης για ανέργους, αποτελεί το ποσοστό κάλυψης της δυναμικότητας των Κ.Ε.Κ. (δείκτης πληρότητας των θέσεων κατάρτισης) από την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών. Από την εξέταση του δείκτη αυτού διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των περιφερειών. Οι περιφέρειες με την μεγαλύτερη πληρότητα εμφανίζονται να είναι οι περιφέρειες Β. Αιγαίου (111%), Ιονίων νήσων (110%), Πελοποννήσου (106%) και Ηπείρου (92%). Για τις περιφέρειες που ο δείκτης είναι μεγαλύτερος του 100 πρακτικά σημαίνει ότι στις συγκεκριμένες περιφέρειες οι δομές κατάρτισης κατά διαστήματα υλοποιούσαν περισσότερα από ένα προγράμματα κατάρτισης ανά αίθουσα διδασκαλίας, λειτουργώντας σε διπλή βάρδια (πρωί – απόγευμα). Οι περιφέρειες με τους μικρότερους δείκτες πληρότητας ήταν οι περιφέρειες Αττικής (47%), Θεσσαλίας (55%) και Κεντρ. Μακεδονίας (57%). Το μικρό ποσοστό πληρότητας στις περιφέρειες αυτές δείχνει είτε ότι ο προσδιορισμός των αναγκών σε πιστοποιημένες δομές δεν ήταν επιτυχής, είτε ότι υπήρξε υπερεκτίμηση των ενεργειών κατάρτισης που θα υλοποιούνταν κατά τη μεταβατική περίοδο. Στο σύνολο της χώρας ο δείκτης πληρότητας έφτασε το 61%. Το στοιχείο αυτό μέτρησης είναι ενδεικτικό αλλά όχι απόλυτο, διότι τα Κ.Ε.Κ. το συγκεκριμένο διάστημα είχαν επίσης τη δυνατότητα να υλοποιήσουν προγράμματα κατάρτισης για ανέργους στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αλλά και προγράμματα κατάρτισης για εργαζόμενους σε μικρές, μεσαίες ή μεγάλες επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο της μελέτης του δείκτη πληρότητας, αξίζει να σημειώσουμε ότι από την χρησιμοποίηση του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας διαπιστώνουμε ότι η συνολική διασπορά του αριθμού των καταρτισθέντων ανά 100 ανέργους είναι μεγαλύτερη από την συνολική διασπορά των θέσεων κατάρτισης ανά 100 ανέργους.

Από τη συγκριτική ανάλυση των περιφερειών διαπιστώνουμε ότι στις περισσότερες περιφέρειες το ποσοστό των ανέργων που παρακολούθησαν κάποιο πρόγραμμα κατάρτισης κατά τη διετία 1999-2000 κυμάνθηκε από 11,5% έως 17,8%. Εξάιρεση αποτελούν οι περιφέρειες Αττικής με 6,3% και Κ. Μακεδονίας με 8,6%, που λόγω της αυξημένης συμμετοχής τους στο σύνολο των ανέργων «ρίχνουν» το μέσο όρο για το σύνολο της επικράτειας στο 9,7%. Θετική εξάιρεση αποτελεί η περιφέρεια Κρήτης στην οποία καταρτίστηκε το 22,4% των ανέργων.

Όσον αφορά στη θεματική εξειδίκευση των προγραμμάτων κατάρτισης, τα περισσότερα από τα προγράμματα που υλοποιήθηκαν ανήκαν στο θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τεχνικά – Μεταφορών (19,7%) και Οικονομίας – Διοίκησης (19,2%) Ακολουθούσαν τα προγράμματα κατάρτισης για την Πληροφορική (16,6%) και τα

Αγροτικά επαγγέλματα (15,2%). Τα θεματικά πεδία με τα λιγότερα προγράμματα ήταν της Υγείας – Πρόνοιας (1,3%) και για τα Παιδαγωγικά επαγγέλματα (3%).

Η εξειδίκευση των περιφερειών, όπως προκύπτει από τα θεματικά πεδία με τα περισσότερα προγράμματα που υλοποιήθηκαν σε κάθε μία από αυτές, έχει ως εξής:

- Στις περιφέρειες Κρήτης, Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων τα περισσότερα προγράμματα ανήκαν στο θεματικό πεδίο του Τουρισμού – Παροχής Υπηρεσιών.
- Στις περιφέρειες Αττικής, Δυτ. Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ηπείρου τα περισσότερα προγράμματα ανήκαν στο θεματικό πεδίο για επαγγέλματα Τεχνικά – Μεταφορών
- Στις περιφέρειες Αν. Μακεδονίας – Θράκης, Κεντρ. Μακεδονίας και Στερ. Ελλάδας τα περισσότερα προγράμματα ανήκαν στο θεματικό πεδίο Οικονομίας – Διοίκησης
- Στην περιφέρεια Δυτ. Μακεδονίας τα περισσότερα προγράμματα ανήκαν στο θεματικό πεδίο Πληροφορικής και
- Στην περιφέρεια Θεσσαλίας τα περισσότερα προγράμματα ανήκαν στο θεματικό πεδίο για τα Αγροτικά επαγγέλματα.

Τέλος, εξετάζοντας τις ενδοπεριφερειακές ανισότητες από την κατανομή των προγραμμάτων κατάρτισης στους νομούς κάθε περιφέρειας, με τη βοήθεια του Σταθμισμένου Συντελεστή Μεταβλητότητας, διαπιστώνουμε ότι οι περιφέρειες με τις μεγαλύτερες διανομαρχιακές ανισότητες είναι οι περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας, ενώ οι περιφέρειες με τις μικρότερες ανισότητες είναι οι περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας και Ηπείρου.

Διαφοροποιήσεις στη γεωγραφική κατανομή των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης για την υλοποίηση των ενεργειών κατάρτισης του Γ΄ Κ.Π.Σ.

Μετά το τέλος της Μεταβατικής Περιόδου και την ολοκλήρωση του Β΄ Κ.Π.Σ., το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. προχώρησε στην επανάληψη της διαδικασίας πιστοποίησης για την πιστοποίηση των Κ.Ε.Κ. που θα υλοποιούσαν τις ενέργειες κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στο πλαίσιο του Γ΄ Κ.Π.Σ. Από τη διαδικασία αυτή προέκυψαν 281 Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, τα οποία διέθεταν συνολικά 577 δομές κατάρτισης σε όλους τους νομούς της χώρας. Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο χώρο της συνεχιζόμενης κατάρτισης παρέμεινε στο 56% ενώ τα Κ.Ε.Κ.

στην πλειοψηφία τους συνεχίζουν να είναι φορείς τοπικής εμβέλειας και να δραστηριοποιούνται στα γεωγραφικά όρια μιας μόνο περιφέρειας. Η συμμετοχή της τοπικής και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αυξήθηκε και έφτασε το 26% στο σύνολο των φορέων, ενώ ο βαθμός εμπλοκής των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Α.Ε.Ι. / Τ.Ε.Ι.), συρρικνώθηκε ακόμα περισσότερο (μόλις 3,2% από 8%).

Από πλευράς γεωγραφικής κάλυψης διαπιστώνεται ότι καλύπτονται χωρικά όλες οι περιφέρειες και οι νομοί της χώρας. Το ποσοστό των δομών που είναι εγκατεστημένες στις περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας ελαττώνεται στο 36,5% (από 45,4% το 1998). Παρόλα αυτά, το γεωγραφικό "S" στη χωροθέτηση των δομών εξακολουθεί να υφίσταται.

Η συνολική δυναμικότητα των δομών σε θέσεις κατάρτισης ανήλθε σε 46.410 από 35.089 (αύξηση περίπου 32%). Η ανισοκατανομή στη δυναμικότητα των πιστοποιημένων δομών σε θέσεις κατάρτισης εξακολουθεί να υφίσταται και στην καινούρια πιστοποίηση, με τις περιφέρειες Αττικής και Κ. Μακεδονίας να συγκεντρώνουν ξανά ποσοστό πάνω από το 50% του συνόλου. Ο αριθμός των θέσεων κατάρτισης ανά 100 ανέργους αυξάνεται (όπως είναι φυσικό) σε σχέση με την πιστοποίηση του 1998 και φτάνει για το σύνολο της χώρας τις 8,71. Η αύξηση αυτή δεν είναι αμελητέα εάν συνυπολογίσουμε ότι ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε κατά περίπου 20%. Οι περιφέρειες με τις περισσότερες θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους είναι οι περιφέρειες Δυτ. Μακεδονίας και Ιονίων νήσων (14,6) και ακολουθούν η Δυτ. Ελλάδα (13,4), Κρήτη (12,3), Πελοπόννησος και Στ. Ελλάδα (12,2). Η περιφέρεια με τις λιγότερες θέσεις κατάρτισης ανά 100 ανέργους εξακολουθεί να είναι η περιφέρεια Αττικής (6,6) και ακολουθούν η Κεντρ. Μακεδονία (7,9) και το Ν. Αιγαίο (8). Συγκρίνοντας ανά περιφέρεια την ποσοστιαία αναλογία της δυναμικότητας σε θέσεις κατάρτισης με την ποσοστιαία αναλογία του αριθμού των ανέργων, προκύπτει ότι σε όλες τις περιφέρειες το ποσοστό των θέσεων κατάρτισης είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό των ανέργων, εκτός από τις περιφέρειες Αττικής και Κεντρ. Μακεδονίας όπου το ποσοστό των θέσεων κατάρτισης είναι μικρότερο από το ποσοστό των ανέργων.

Όσον αφορά στην εξειδίκευση των Κ.Ε.Κ. και την πιστοποίησή τους σε θεματικά πεδία, παρατηρούμε ότι ενώ κατά την πιστοποίηση του έτους 1998 το θεματικό πεδίο με τους περισσότερους φορείς ήταν για τα επαγγέλματα Τουρισμού – Παροχής υπηρεσιών, κατά την πιστοποίηση του έτους 2001 το θεματικό πεδίο με τους περισσότερους φορείς είναι το θεματικό πεδίο για την Πληροφορική, ακολουθούμενο

από το θεματικό πεδίο για τα επαγγέλματα Οικονομίας – Διοίκησης. Οι διαφοροποιήσεις στη θεματική εξειδίκευση των Κ.Ε.Κ. κατά το 2001 ήταν το αποτέλεσμα της άμεσης ανταπόκρισης των φορέων τόσο στις εκτιμήσεις της μελέτης που διενεργήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τις ανάγκες κατάρτισης σε συγκεκριμένα θεματικά πεδία, όσο και στην ιδιαίτερη βαρύτητα που δόθηκε στην καταπολέμηση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» στο πλαίσιο του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006.

Συγκρίνοντας τέλος, τις περιφερειακές ανισότητες στην κατανομή των θέσεων κατάρτισης κατά τις πιστοποιήσεις του 1998 και του 2001, με τη βοήθεια των μέτρων συνολικής διασποράς (Σταθμισμένος Συντελεστής Μεταβλητότητας) διαπιστώνουμε ότι οι διαπεριφερειακές ανισότητες ως προς το μέσο περιφερειακό επίπεδο έγιναν μεγαλύτερες μετά τη διαδικασία πιστοποίησης του έτους 2001. Επίσης με τη βοήθεια της καμπύλης Συγκέντρωσης (καμπύλη LORENZ) και του συντελεστή GINI, διαπιστώνουμε ότι οι περιφερειακές ανισότητες στην κατανομή των θέσεων κατάρτισης έγιναν εντονότερες μετά τη διαδικασία πιστοποίησης το έτος 2001, σε σχέση με το έτος 1998.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αμίτσης Γ., *Καταγραφή και τυποποίηση των φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ελλάδα – Οι προϋποθέσεις σύνδεσης αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης*, Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Τσάτσου, Αθήνα, 2000.
- Βεργίδης Δ., Γκιζιάκης Κ., Τσίμπος Κ., *Προσδιορισμός αναγκών σε Πιστοποιημένες Δομές Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης*, Αθήνα, 1997.
- Βρετάκου Β., Ρουσέας Π., *Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα*, Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CEDEFOP), Λουξεμβούργο, 2002.
- Γαλατά Β., Γκόντζου Χ., Ιωαννίδου Μ., Πρωτόπαπας Γ., Σούρμπης Μ., *Μέθοδοι αναγνώρισης, πιστοποίησης, κατοχύρωσης προσόντων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτήθηκαν μέσω της άτυπης επαγγελματικής κατάρτισης*, Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας, Απρίλιος 2001.
- Δούκας Χ., *Δια Βίου Μάθηση*, ΥΠΕΠΘ / ΓΤΕΕ / ΙΔΕΕ, 2003.
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας, *Ερευνα Εργατικού Δυναμικού*, 2002.
- Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης, *Πρόγραμμα Ανάπτυξης των κατευθυντήριων αξόνων δράσης*, Μάιος 1999
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Μια νέα Συνθήκη για την Ευρώπη 2^η έκδοση - Οδηγός του πολίτη*, Άμστερνταμ, 1997
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Πρόταση κατευθυντήριων γραμμών για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών το 1999*, COM(1998) 574, 1998.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Υπόμνημα σχετικά με την Διά βίου Μάθηση*, SEC(2000) 1832, Βρυξέλλες, 2000
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Λευκή Βίβλος για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση: Διδασκαλία και Μάθηση – Προς την Κοινωνία της Γνώσης*, 1995.
- Ευστράτογλου Α., Γκλαβόπουλος Ε., Δέδε Ι., Μακρυγιάννη Α., Μοίραλη Ε., *Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση και Πιστοποίηση – Διαδικασία και Αποτελέσματα Κ.Ε.Κ. 2001-2003*, Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης, Αθήνα, 2003.
- Θεοδωράκης Γ., Μακρυγιάννη Α., Μπάσδρα Β., Παπαδημητρίου Χ., Σιμωνά Α., *Εθνικό Σύστημα Πιστοποίησης Προσόντων και Προώθηση της Διαβίου Μάθησης – Μελέτη για τον Ο.Ο.Σ.Α*, Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης, 2003.

- Νόμος 2469/1997, άρθρο 22, «Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών».
- Νόμος 3191/2003, «Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.)».
- Παπαδασκαλόπουλος Α., *Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης*, Εκδόσεις Παπαζήση, 2000.
- Παρατηρητήριο Απασχόλησης Ερευνητική – Πληροφορική Α.Ε., *Επετηρίδα Αγοράς Εργασίας*, 2002
- Πολυτεχνείο Κρήτης, Εργαστήριο Σχεδιασμού & Ανάπτυξης Συστημάτων Υποστήριξης Αποφάσεων, *Γλωσσάριο Επαγγελματικής Κατάρτισης & Συναφών Όρων*, Πρόγραμμα Leonardo da Vinci – ΑΣΤΡΟΛΑΒΟΣ, 1997.
- Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, *Ψήφισμα για τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την Απασχόληση*, 1999.
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, *Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση, 2000-2006»*, 2001.
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, *Σύστημα Πιστοποίησης Κέντρων Ατυπής Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης*, 2001.
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, *Αναμορφωμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Συνεχιζόμενη Κατάρτιση και Προώθηση της Απασχόλησης 1994-1999»*, Αθήνα, 1998.